

Uradni list

Evropske unije

L 13

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 57

17. januar 2014

Vsebina

II *Nezakonodajni akti*

DIREKTIVE

- ★ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom 1

Popravki

- ★ Dodatek 74

Cena: 7 EUR

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

II

(Nezakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA SVETA 2013/59/EURATOM

z dne 5. decembra 2013

o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ter zlasti členov 31 in 32 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije, oblikovanega po pridobitvi mnenja skupine oseb, ki jih imenuje Znanstveno-tehnični odbor izmed znanstvenih izvedencev iz držav članic, in po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V členu 2(b) Pogodbe Euratom je predvidena določitev enotnih varnostnih standardov za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva, v členu 30 Pogodbe Euratom pa so opredeljeni "temeljni standardi" za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj.

(2) Skupnost je zato, da bi opravila svojo nalogo, že leta 1959 prvič določila temeljne standarde z direktivami z dne 2. februarja 1959, ki določa temeljne standarde za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja ⁽¹⁾. Direktive so bile večkrat spremenjene, nazadnje z Direktivo Sveta 96/29/Euratom ⁽²⁾, ki je razveljavila prejšnje direktive.

(3) V Direktivi 96/29/Euratom so določeni temeljni varnostni standardi. Določbe navedene direktive, ki jih dopolnjuje bolj specifična zakonodaja, se uporabljajo za običajne primere in izredne dogodke.

(4) Direktiva Sveta 97/43/Euratom ⁽³⁾, Direktiva Sveta 89/618/Euratom ⁽⁴⁾, Direktiva Sveta 90/641/Euratom ⁽⁵⁾ in Direktiva Sveta 2003/122/Euratom ⁽⁶⁾ zajemajo različne posebne vidike, ki dopolnjujejo vidike iz Direktive 96/29/Euratom.

(5) Sodišče Evropske unije je s sodno prakso potrdilo, da naloge postavljanja enotnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva, naložene Skupnosti s členom 2(b) Pogodbe Euratom, državi članici ne onemogočajo določitve strožjih ukrepov varovanja, razen če to v standardih ni izrecno navedeno. Ker ta direktiva določa minimalna pravila, bi bilo državam članicam treba omogočiti sprejetje ali ohranitev strožjih ukrepov v zvezi s predmetom urejanja te direktive brez poseganja v prosto gibanje blaga in storitev na notranjem trgu, kot je opredeljeno v sodni praksi Sodišča.

(6) V skladu z nasvetom skupine izvedencev, ki jih je imenoval Znanstveno-tehnični odbor, bi morali temeljni varnostni standardi, določeni v skladu s členoma 30 in

⁽¹⁾ UL L 11, 20.2.1959, str. 221.

⁽²⁾ Direktiva Sveta 96/29/Euratom z dne 13. maja 1996 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja (UL L 159, 29.6.1996, str. 1).

⁽³⁾ Direktiva Sveta 97/43/Euratom z dne 30. junija 1997 o varstvu zdravja posameznikov pred nevarnostjo ionizirajočega sevanja zaradi izpostavljenosti sevanju v zdravstvu in o razveljavitvi Direktive 84/466/Euratom (UL L 180, 9.7.1997, str. 22).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka (UL L 357, 7.12.1989, str. 31).

⁽⁵⁾ Direktiva Sveta 90/641/Euratom z dne 4. decembra 1990 o operativni zaščiti zunanjih delavcev, ki so med svojimi aktivnostmi na kontroliranih območjih izpostavljeni nevarnosti ionizirajočega sevanja (UL L 349, 13.12.1990, str. 21).

⁽⁶⁾ Direktiva Sveta 2003/122/Euratom z dne 22. decembra 2003 o nadzoru visokoaktivnih zaprtih radioaktivnih virov in virov neznačnega izvora (UL L 346, 31.12.2003, str. 57).

31 Pogodbe Euratom, upoštevati nova priporočila Mednarodne komisije za varstvo pred sevanji (ICRP), zlasti priporočila iz Publikacije ICRP št. 103 ⁽¹⁾, spremeniti pa bi jih bilo treba glede na nove znanstvene dokaze in operativne izkušnje.

- (7) Določbe te direktive bi morale upoštevati situacijski pristop, ki je bil uveden s Publikacijo ICRP št. 103, in razlikovati med obstoječo in načrtovano izpostavljenostjo ter izpostavljenostjo ob izrednem dogodku. Ob upoštevanju tega novega okvira bi morala ta direktiva zajemati vse primere in kategorije izpostavljenosti, in sicer poklicno izpostavljenost, izpostavljenost prebivalstva in izpostavljenost v zdravstvu.
- (8) Opredelitev pojma "podjetje" v tej direktivi in njegova uporaba na področju varstva zdravja delavcev pred ionizirajočim sevanjem ne posega v pravne sisteme in odgovornosti delodajalca, ki mu jih nalaga nacionalna zakonodaja, sprejeta za prenos Direktive Sveta 89/391/EGS ⁽²⁾.
- (9) Izračun doz iz merljivih količin bi morala temeljiti na znanstveno določenih vrednostih in razmerjih. Priporočila za te dozne koeficiente objavlja in posodablja ICRP, pri čemer upošteva znanstveni napredek. V Publikaciji ICRP št. 119 ⁽³⁾ je zbirka doznih koeficientov, ki temeljijo na starejših priporočilih iz Publikacije ICRP št. 60 ⁽⁴⁾. Na podlagi najnovejših odkritij glede tveganj zaradi sevanja je ICRP v Publikaciji št. 103 objavila novo metodologijo za izračun doz in to bi bilo treba upoštevati v tej direktivi, kjer je to mogoče.
- (10) Vrednosti in razmerja za zunanjo izpostavljenost so bila objavljena v skladu z novo metodologijo iz Publikacije ICRP št. 116 ⁽⁵⁾. V tej direktivi bi se morali uporabljati ti podatki in ustaljene operativne količine.
- (11) Kar zadeva notranjo izpostavljenost, je ICRP v Publikaciji št. 119 sicer združila vse starejše publikacije (na podlagi svoje Publikacije št. 60) o doznih koeficientih, vendar bo ta publikacija posodobljena, v njej tabelirani koeficienti pa bodo nadomeščeni z vrednostmi, ki temeljijo na utežnih faktorjih sevanja in tkivnih utežnih faktorjih ter

fantomih, določenih v Publikaciji ICRP št. 103. Komisija bo skupino izvedencev iz člena 31 Pogodbe Euratom pozvala, naj tudi v prihodnje spremlja znanstveni razvoj, sama pa bo pripravila priporočila o vsaki posodobljeni vrednosti, razmerju in koeficientu, vključno s tistimi za izpostavljenost radonu, pri tem pa upoštevala ustrezna mnenja skupine izvedencev.

- (12) Člen 30 Pogodbe Euratom določa, da "temeljni standardi" pomenijo največje dovoljene doze, ki še zagotavljajo zadostno varnost. Zato bi bilo treba v tej direktivi v ta namen določiti enotne mejne doze.
- (13) Sedanje letne učinkovite mejne doze za poklicno izpostavljenost in izpostavljenost prebivalstva bi morale ostati nespremenjene. Vendar ne bi bilo treba več upoštevati povprečja petih zaporednih let, razen v posebnih okoliščinah, določenih v nacionalni zakonodaji.
- (14) Zaradi novih znanstvenih dognanj o odzivih tkiva bi bilo treba načelo optimizacije uporabljati tudi za ekvivalentne doze, kadar je to ustrezno, da bi bile le-te tako nizke, kolikor je to razumno mogoče doseči. V direktivi bi bilo treba upoštevati tudi nove smernice ICRP o mejni ekvivalentni dozi za očesno lečo pri poklicni izpostavljenosti.
- (15) V industrijskih panogah, v katerih se predeluje naravno prisoten radioaktivni material, pridobljen iz zemeljske skorje, so delavci in, če se material sprošča v okolje, posamezniki iz prebivalstva bolj izpostavljeni sevanju.
- (16) Varstvo pred naravnimi viri sevanja bi bilo treba v celoti vključiti v splošne zahteve, namesto da je obravnavano v posebnem naslovu. Zlasti bi moral za industrijske panoge, v katerih se predelujejo materiali, ki vsebujejo naravno prisotne radionuklide, veljati isti regulativni okvir kot za druge dejavnosti.
- (17) Zato je primerno, da se s to direktivo določijo referenčni nivoji za koncentracijo radona v zaprtih prostorih in izpostavljenosti sevanju gama v zaprtih prostorih, ki ga oddajajo gradbeni materiali, ter uvedejo obveznosti recikliranja ostankov iz industrijskih panog, ki materiale z naravno prisotnimi radioaktivnimi elementi predelujejo v gradbene materiale.
- (18) Z Uredbo (EU) št. 305/2011 ⁽⁶⁾ so določeni usklajeni pogoji za trženje gradbenih proizvodov.

⁽¹⁾ Priporočila Mednarodne komisije za varstvo pred sevanji iz leta 2007.

⁽²⁾ Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (UL L 183, 29.6.1989, str. 1).

⁽³⁾ Priporočila Mednarodne komisije za varstvo pred sevanji iz leta 1990.

⁽⁴⁾ Zbirka doznih koeficientov na podlagi Publikacije ICRP št. 60, leto 2012.

⁽⁵⁾ Konverzija koeficientov za količine varstva pred sevanjem za izpostavljanje zunanjemu sevanju, 2010.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL L 88, 4.4.2011, str. 5).

- (19) Gradbeni materiali, ki oddajajo sevanje gama, bi morali biti zajeti v področje uporabe te direktive, hkrati pa bi morali veljati za gradbene proizvode, opredeljene v skladu z Uredbo (EU) št. 305/2011, in sicer v smislu, da se navedena uredba uporablja za gradbena dela, pri katerih se sproščajo nevarne snovi ali pojavlja nevarno sevanje.
- (20) Ta direktiva ne bi smela posegati v določbe iz Uredbe (EU) št. 305/2011 v zvezi z izjavo o lastnostih, oblikovanjem usklajenih standardov ali sredstvi in pogoji za dajanje izjave o lastnostih na razpolago ali določbo o oznaki CE.
- (21) V Uredbi (EU) št. 305/2011 je zahtevano, da so informacije na voljo takrat, ko so proizvodi dani na trg. To ne posega v pravico držav članic, da z nacionalno zakonodajo določijo dodatne informacije, za katere menijo, da so potrebne za zagotovitev varstva pred sevanjem.
- (22) Nedavne epidemiološke ugotovitve študij o bivalnem okolju kažejo, da se tveganje za nastanek pljučnega raka zaradi dolgotrajne izpostavljenosti radonu v zaprtih prostorih statistično bistveno poveča na ravni 100 Bq m^{-3} . Zaradi novega koncepta situacij izpostavljenosti je določbe Priporočila Komisije 90/143/Euratom⁽¹⁾ mogoče vključiti v zavezujoče zahteve temeljnih varnostnih standardov in hkrati zagotoviti zadostno prožnost za izvajanje.
- (23) Za obvladovanje dolgoročnih tveganj zaradi izpostavljenosti radonu so potrebni nacionalni načrti. Ugotovljeno je, da kajenje in visoka izpostavljenost radonu skupaj pomenita precej večje tveganje za raka na pljučih pri posamezniku kot vsak od obeh faktorjev posebej ter da kajenje poveča tveganje zaradi izpostavljenosti radonu na ravni prebivalstva. Države članice bi morale obravnavati obe zdravstveni tveganji.
- (24) Kadar država članica zaradi prevladujočih nacionalnih okoliščin določi referenčni nivo za koncentracije radona na delovnih mestih v zaprtih prostorih na ravni, višji od 300 Bq m^{-3} , potem bi morala o tem obvestiti Komisijo.
- (25) Kadar se radon iz tal sprošča na delovna mesta v zaprtih prostorih, bi to moralo veljati za obstoječe izpostavljenosti, saj je prisotnost radona pretežno neodvisna od človekovih aktivnosti, ki se izvajajo na delovnem mestu. Tovrstne izpostavljenosti so lahko precejšnje na nekaterih območjih ali posebnih vrstah delovnih mest, ki jih določijo države članice, in v primeru prekoračitve nacionalnega referenčnega nivoja bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjšanje uhajanja radona in izpostavljenosti. Kadar nivoji še vedno presegajo nacionalne referenčne nivoje, te človekove aktivnosti, ki se izvajajo na delovnem mestu, ne bi smele veljati kot dejavnosti. Vendar bi morale države članice zagotoviti, da so ta delovna mesta priglášena in da se ob nevarnosti, da bo izpostavljenost delavcev preseгла efektivno dozo 6 mSv na leto ali odgovarjajočo vrednost izpostavljenosti radonu, integrirano po času, obravnavajo kot načrtovana izpostavljenost in da se uporabljajo mejne doze, določiti pa bi morale tudi, katere zahteve operativnega varstva je treba uporabljati.
- (26) Izpostavljenost letalske posadke kozmičnemu sevanju bi bilo treba obravnavati kot načrtovano izpostavljenost. Upravljanje vesoljskega plovila bi bilo treba vključiti v področje uporabe te direktive, v primeru prekoračitve mejnih doz pa obravnavati kot posebej odobreno izpostavljenost.
- (27) Kontaminirano okolje lahko ogroža zdravje ljudi. Sekundarna zakonodaja Skupnosti je takšno kontaminacijo do zdaj obravnavala le kot pot izpostavljenosti posameznikov iz prebivalstva, ki so bili neposredno izpostavljeni radioaktivnemu izpustu v okolje. Stanje okolja lahko dolgoročno vpliva na zdravje ljudi, zato je potrebna politika, ki bo okolje zaščitila pred škodljivimi učinki ionizirajočega sevanja. Za namen dolgoročnega varstva zdravja ljudi bi bilo treba upoštevati okoljska merila, temelječa na mednarodno sprejetih znanstvenih podatkih (kot so podatki, ki jih objavijo Evropska komisija, ICRP, Odbor Združenih narodov za učinke jedrskega sevanja, Mednarodna agencija za atomsko energijo (MAAE)).
- (28) Velik tehnološki in znanstveni razvoj na področju medicine je bistveno povečal izpostavljenost bolnikov sevanju. Zato bi bilo treba v tej direktivi poudariti, da je izpostavljenost sevanju v zdravstvu treba upravičiti, vključno z izpostavljenostjo asimptomatskih posameznikov, prav tako pa bi bilo treba v njej zaostri zahteve v zvezi z zagotavljanjem informacij bolnikom, evidentiranjem doz in poročanjem o njih pri medicinskih posegih, uporabo diagnostičnih referenčnih nivojev in razpoložljivostjo naprav za prikaz doz. Opozoriti bi bilo treba, da pojem zdravja v skladu z opredelitvijo Svetovne zdravstvene organizacije zajema fizično, duševno in družbeno dobrobit posameznika in ne le odsotnost bolezni ali slabega počutja.
- (29) Za zagotovitev ustreznega varstva bolnikov med zdravstvenimi radiodiagnostičnimi in radioterapevtskimi posegi sta ključni visoka raven strokovnosti ter jasna opredelitev odgovornosti in nalog za vse zdravstvene delavce. To velja za zdravnike, zobozdravnike in druge zdravstvene delavce, ki so pooblašeni, da prevzamejo klinično odgovornost za vsako individualno izpostavljenost v zdravstvu, medicinske fizike in druge zdravstvene delavce,

⁽¹⁾ Priporočilo Komisije 90/143/Euratom z dne 21. februarja 1990 o varstvu prebivalstva pred izpostavljenostjo radonu v zaprtih prostorih (UL L 80, 27.3.1990, str. 26).

ki opravljajo praktične vidike medicinskih radioloških posegov, kot so radiološki inženirji in tehnologi v radio-diagnostični medicini, nuklearni medicini in radioterapiji.

te dejavnosti izvajajo, bi morale države članice obvestiti druga drugo, da bi lahko zadevno podjetje zaprosile za ustrezne informacije in opravile oceno same.

- (30) Naključna in nenamerna izpostavljenost v zdravstvu še vedno vzbujata zaskrbljenost. Medtem ko je nadzor po prodaji medicinskih pripomočkov obvezen v skladu z Direktivo 93/42/EGS ⁽¹⁾, mora za preprečevanje in spremljanje naključne in nenamerne izpostavljenosti v zdravstvu, če se pojavijo, skrbeti pristojni organ, odgovoren za varstvo pred sevanjem. Zato bi bilo treba poudariti vlogo programov zagotavljanja kakovosti, vključno s študijo tveganj v radioterapiji, da se preprečijo tovrstni primeri; v teh primerih bi morali biti obvezni evidentiranje, poročanje, analiza in korektivni ukrepi.
- (31) V veterini se ionizirajoče sevanje vse bolj uporablja za slikanje živali, pogosto pa se pri tem uporablja rabljena oprema iz zdravstvenega sektorja. Tveganje za visoko poklicno izpostavljenost in izpostavljenost spremljevalcev je še posebej visoko zlasti pri velikih živalih ali dajanju radiofarmakov živalim. Zato je potrebna določba o ustreznih obveščenosti in izobraževanju veterinarjev in njihovega osebja.
- (32) Tako imenovana "medicinsko-pravna" izpostavljenost iz Direktive 97/43/Euratom je zdaj jasno opredeljena kot namerna izpostavljenost posameznikov za nezdravstvene namene ali "izpostavljenost nemedicinskemu slikanju". Tovrstne dejavnosti je treba ustrezno regulativno nadzorovati, upravičiti pa bi jih bilo treba podobno kot izpostavljenosti v zdravstvu. Vendar je za preglede z medicinsko radiološko opremo na eni strani in preglede, pri katerih se takšna oprema ne uporablja, na drugi strani potreben drugačen pristop. Na splošno bi se morale uporabljati letne mejne doze in ustrezne ograde za izpostavljenost prebivalstva.
- (33) Za določene dejavnosti, ki vključujejo nevarnosti zaradi ionizirajočega sevanja, bi države članice morale vzpostaviti sistem regulativnega nadzora ali pa nekatere dejavnosti prepovedati.
- (34) Ker se za potrošniških proizvode uporablja načelo varstva pred sevanjem, je potreben regulativni nadzor dejavnosti, ki se mora začeti že v fazi načrtovanja in proizvodnje proizvodov ali uvoza teh proizvodov. Zato bi bilo treba zakonsko urediti izdelavo ali uvoz potrošniških proizvodov, uvesti pa bi bilo treba tudi posebne postopke, da bi bilo mogoče pravočasno upravičiti predvideno uporabo potrošniških proizvodov in preveriti, ali se ta uporaba lahko izvzame iz regulativnega nadzora. Čeprav bi tako oceno morala opraviti država članica, v kateri se
- (35) Namerno dodajanje radioaktivnih snovi določenim kategorijam potrošniških proizvodov bi morale ostati prepovedano, vendar je treba pojasniti, da se ta prepoved uporablja tudi za aktivacijo takšnih proizvodov z obsevanjem, in sicer brez poseganja v veljavno zakonodajo, kot je Direktiva 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (36) Države članice bi morale imeti koristi od uporabe stopnjevalnega pristopa k regulativnemu nadzoru, ki bi moral biti sorazmeren z ravno in verjetnostjo izpostavljenosti, ki je posledica dejavnosti, in vplivom, ki ga regulativni nadzor lahko ima na zmanjševanje take izpostavljenosti ali izboljšanje varnosti objektov.
- (37) Koristno je imeti enake vrednosti koncentracije aktivnosti tako za izvzete dejavnosti iz regulativnega nadzora kot za odpravo nadzora nad materiali iz dovoljenih dejavnosti. Po temeljitem pregledu je bilo ugotovljeno, da je mogoče vrednosti, priporočene v publikaciji MAAE z naslovom Uporaba konceptov izključitve, izvzetja in odprave nadzora ⁽³⁾, uporabiti tako kot privzete vrednosti za izvzete, ki nadomeščajo vrednosti koncentracije aktivnosti, določene v Prilogi I k Direktivi 96/29/Euratom, ter kot splošne nivoje za odpravo nadzora, ki nadomeščajo vrednosti, priporočene publikaciji Komisije Varstvo pred sevanjem št. 122 ⁽⁴⁾.
- (38) Državam članicam bi moralo biti za nekatere dejavnosti, ki vključujejo aktivnosti, ki presegajo vrednosti za izvzete, mogoče, daodobrijo posebno izvzete iz obveznosti dovoljenja.
- (39) Posebni nivoji za odpravo nadzora ter ustrezna navodila Skupnosti ⁽⁵⁾ ostajajo pomembna orodja za ravnanje z velikimi količinami materiala, ki nastanejo pri demontaži odobrenih objektov.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 93/42/EGS z dne 14. junija 1993 o medicinskih pripomočkih (UL L 169, 12.7.1993, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem (UL L 66, 13.3.1999, str. 16).

⁽³⁾ Varnostni standardi MAAE, serija št. RS-G-1.7, 2004 Uporaba konceptov izključitve, izvzetja in odprave nadzora.

⁽⁴⁾ Varstvo pred sevanjem št. 122: Uporaba konceptov odprave nadzora in izvzetja v praksi.

⁽⁵⁾ Varstvo pred sevanjem št. 89: Priporočena merila v zvezi z varstvom pred sevanjem za recikliranje kovin, ki izhajajo iz demontaže jedrskih objektov, Varstvo pred sevanjem št. 113: Priporočena merila v zvezi z varstvom pred sevanjem za odstranjevanje stavb in gradbenega kamena zaradi demontaže jedrskih objektov, Varstvo pred sevanjem št. 122: Uporaba konceptov odprave nadzora in izvzetja v praksi.

- (40) Države članice bi morale zagotoviti, da so zunanji delavci deležni enakega varstva kot izpostavljeni delavci, zaposleni v podjetju, ki opravlja dejavnosti, ki vključujejo vire sevanja. Razširiti bi bilo treba posebne ureditve za zunanje delavce iz Direktive 90/641/Euratom, da bi vključevale tudi delo na nadzorovanih območjih.
- (41) Kar zadeva upravljanje izpostavljenosti ob izrednem dogodku, bi bilo treba sedanji pristop, ki temelji na intervencijskih nivojih, nadomestiti s celovitejšim sistemom, ki zajema oceno morebitnih izpostavljenosti ob izrednem dogodku, splošni sistem ravnanja ob izrednem dogodku, načrte za odziv na izredne dogodke in vnaprej oblikovane strategije za ravnanje ob vsakem predvidenem dogodku.
- (42) Uvedba referenčnih nivojev pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku in obstoječih izpostavljenostih zagotavlja varstvo posameznika in upoštevanje drugih družbenih meril na enak način, kot se zagotavlja z mejnimi dozami in doznimi ogradami pri načrtovani izpostavljenosti.
- (43) Za učinkovito ravnanje v primeru izrednega dogodka s čezmejnimi posledicami je potrebno okrepljeno sodelovanje med državami članicami pri načrtovanju in odzivanju ob izrednem dogodku.
- (44) Z Odločbo Sveta 87/600/Euratom ⁽¹⁾ je določena nujna izmenjava informacij med državami članicami in Komisijo v primeru izrednega dogodka, treba pa bi bilo urediti tudi izmenjavo informacij, ki presega področje uporabe te direktive, da bi omogočili sodelovanje z vsemi državami članicami in tretjimi državami, na katere bi se izredni dogodek lahko razširil ali za katere obstaja verjetnost, da bi jih ta dogodek prizadel.
- (45) Za novo Publikacijo ICRP št. 103 je MAAE skupaj s Svetovno zdravstveno organizacijo, Organizacijo za prehrano in kmetijstvo, Mednarodno organizacijo dela, Agencijo za jedrsko energijo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter Vseameriško zdravstveno organizacijo revidirala mednarodne temeljne varnostne standarde, Komisija pa je MAAE uradno obvestila o svoji odločitvi z dne 6. avgusta 2012, da bo v imenu Evropske skupnosti za atomsko energijo soprodlagateljica tega dokumenta.
- (46) Pojasniti je treba vloge in obveznosti nacionalnih služb in strokovnjakov, ki sodelujejo pri zagotavljanju visokostrokovnega upravljanja tehničnih in praktičnih vidikov varstva pred sevanjem. V tej direktivi bi bilo treba jasno razlikovati med različnimi vlogami in odgovornostmi služb in izvedencev brez poseganja v nacionalne okvire, ki omogočajo združevanje odgovornosti ali dodelitev odgovornosti imenovanim izvedencem za posebne tehnične ali praktične naloge na področju varstva pred sevanjem.
- (47) S priporočilom Komisije 2004/2/Euratom ⁽²⁾ so bile uvedene standardizirane informacije za sporočanje podatkov o izpustih iz reaktorjev jedrskih elektrarn in obratov za predelavo ter prenos podatkov Komisiji v skladu s členom 36 Pogodbe Euratom.
- (48) Države članice bi morale določiti natančne zahteve za izdajo dovoljenj za izpust in nadzor izpustov. Sporočanje podatkov pristojnemu organu o izpustih iz jedrskih elektrarn in obratov za predelavo bi moralo temeljiti na standardiziranih informacijah.
- (49) Člen 35 Pogodbe Euratom določa, da države članice zagotovijo ustrezen program za nadzor stopnje radioaktivnosti okolja. Člen 36 Pogodbe Euratom določa, da države članice Komisiji poročajo o takšnem nadzoru. Zahteve glede poročanja iz člena 36 Pogodbe Euratom je Komisija pojasnila v Priporočilu 2000/473/Euratom ⁽³⁾.
- (50) V Uredbi Sveta (EU) št. 333/2011 ⁽⁴⁾ so določena merila za to, kdaj določene vrste odpadnih kovin v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih ⁽⁵⁾ prenehajo biti odpadki. Sprejeti je treba ukrepe, s katerimi bi preprečili naključno taljenje virov neznanega izvora in zagotovili, da kovine, izpuščene iz jedrskih objektov, na primer med razgradnjo teh objektov, izpolnjujejo merila za odpravo nadzora.
- (51) Direktivo 2003/122/Euratom je treba spremeniti, da se razširi nekatere zahteve, da bi vključevale vse radioaktivne vire. Težave v zvezi z viri neznanega izvora še vedno niso odpravljene, bilo pa je tudi več znatnih primerov uvoza kontaminiranih kovin iz tretjih držav. Zato bi bilo treba uvesti zahtevo za obveščanje o incidentih, povezanih z viri neznanega izvora ali kontaminiranimi kovinami. Treba je tudi uskladiti ravni, nad katerimi se vir šteje za visokoaktivni zaprti vir, z ravnmi, ki jih je določila MAAE.

⁽¹⁾ Odločba Sveta 87/600/Euratom z dne 14. decembra 1987 o ureditvah Skupnosti za pospešeno izmenjavo informacij ob radiološkem izrednem dogodku (UL L 371, 30.12.1987, str. 76).

⁽²⁾ Priporočilo Komisije 2004/2/Euratom z dne 18. decembra 2003 o atmosferskih in tekočinskih radioaktivnih izpustih v okolje iz reaktorjev jedrskih elektrarn in obratov za predelavo med normalnim obratovanjem (UL L 2, 6.1.2004, str. 36).

⁽³⁾ UL L 191, 27.7.2000, str. 37.

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EU) št. 333/2011 z dne 31. marca 2011 o merilih za določene vrste odpadnih kovin prenehajo biti odpadki na podlagi Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 94, 8.4.2011, str. 2).

⁽⁵⁾ UL L 312, 22.11.2008, str. 3.

- (52) Člen 106a(3) Pogodbe Euratom določa, da zakonodaja, sprejeta na podlagi določb Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije ne bi smela odstopati od določb te direktive, zato bi se posledično morali uporabljati načeli upravičenosti in optimizacije, zlasti za medicinske naprave in gradbene proizvode, za katere se uporablja oznaka CE.
- (53) Države članice so se v skupni politični izjavi držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 zavezale, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile en ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. V primeru te direktive je prenos takih dokumentov upravičen.
- (54) Direktivo 96/29/Euratom ter direktive 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom, ki dopolnjujejo Direktivo 96/29/Euratom, bi bilo treba razveljaviti –
- (c) človekove aktivnosti, ki vključujejo prisotnost naravnih virov sevanja, katerih posledica je pomembno povečanje izpostavljenosti delavcev ali posameznikov iz prebivalstva, zlasti:
- (i) upravljanje zračnih in vesoljskih plovil, kar zadeva izpostavljenost posadke;
- (ii) predelavo materialov, ki vsebujejo naravno prisotne radionuklide;
- (d) izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva radonu v zaprtih prostorih, zunanjo izpostavljenost sevanju iz gradbenih materialov in primere trajne izpostavljenosti, ki so posledica izrednih dogodkov ali pretekle človekove aktivnosti;
- (e) pripravljenost in načrtovanje odzivanja na izpostavljenost ob izrednem dogodku ter upravljanje teh primerov, za katere se šteje, da upravičujejo ukrepe za varstvo zdravja posameznikov iz prebivalstva ali delavcev.

Člen 3

Izključitev iz področja uporabe

Ta direktiva se ne uporablja za:

- (a) izpostavljenost naravni stopnji sevanja, kot so radionuklidi v človeškem telesu in kozmično sevanje na površini tal;
- (b) izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva ali delavcev, razen zračne ali vesoljske posadke, kozmičnemu sevanju med letom ali v vesolju;
- (c) nadtalno izpostavljenost sevanju radionuklidov, ki se nahajajo v nedotaknjeni zemeljski skorji.

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Predmet urejanja

S to direktivo se določijo enotni temeljni varnostni standardi za varstvo zdravja posameznikov, deležnih poklicne izpostavljenosti, izpostavljenosti prebivalstva in izpostavljenosti v zdravstvu, pred nevarnostmi ionizirajočega sevanja.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za kakršno koli načrtovano in obstoječo izpostavljenost ter izpostavljenost ob izrednem dogodku, pri kateri obstaja tveganje zaradi izpostavljenosti ionizirajočemu sevanju, ki ga zaradi dolgoročnega varstva zdravja ljudi ne smemo zanemariti s stališča varstva pred sevanjem.

2. Ta direktiva se uporablja zlasti za:

- (a) proizvodnjo, pridobivanje, predelavo, odlaganje, uporabo, skladiščenje, hrambo, prevoz, uvoz v Skupnost in izvoz iz nje radioaktivnega materiala ter ravnanje z njim;
- (b) proizvodnjo in delovanje električne opreme, ki oddaja ionizirajoče sevanje in vsebuje sestavne dele, delujoče pri napetosti, višji od petih kilovoltov (kV);

POGLAVJE II

OPREDELITEV POJMOV

Člen 4

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (1) "Absorbirana doza" (D) pomeni energijo, absorbirano na enoto mase,

$$D = \frac{d\bar{\epsilon}}{dm}$$

pri čemer je:

$d\bar{\epsilon}$ povprečna energija, ki jo ionizirajoče sevanje odda snovi v nekem prostorninskem elementu,

dm masa snovi v tem prostorninskem elementu.

V tej direktivi absorbirana doza pomeni dozo, povprečno na posamezno tkivo ali organ. Enota za absorbirano dozo je gray (Gy), pri čemer je en gray enak enemu joulu na kilogram: $1 \text{ Gy} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;

- (2) "pospeševalnik" pomeni napravo ali objekt, v katerem pospešujejo delce, ki oddajajo ionizirajoče sevanje z energijo, večjo od 1 megaelektronvolta (MeV);
- (3) "naključna izpostavljenost" pomeni izpostavljenost posameznikov, razen reševalnega osebja, zaradi nesreče;
- (4) "aktivacija" pomeni postopek, pri katerem se stabilni nuklid z obsevanjem z delci ali visoko energijskimi fotoni spremeni v radionuklid;
- (5) "aktivnost" (A) pomeni aktivnost količine radionuklida v določenem energijskem stanju v danem trenutku. Je kvocient dN in dt , kadar je dN pričakovana vrednost števila jedrskih transformacij iz tega energijskega stanja v časovnem intervalu dt .
$$A = \frac{dN}{dt}$$

Enota za aktivnost je becquerel (Bq);
- (6) "praktikant" pomeni osebo, ki se v okviru podjetja usposablja ali uči za opravljanje posebnih strokovnih opravil;
- (7) "izdaja dovoljenja" pomeni registracijo ali licenciranje dejavnosti;
- (8) "becquerel (Bq)" je posebno ime za enoto aktivnosti. En becquerel je enak eni jedrski transformaciji na sekundo: $1 \text{ Bq} = 1 \text{ s}^{-1}$;
- (9) "gradbeni material" pomeni vsak gradbeni proizvod, namenjen trajni vgradnji v gradbeni objekt ali njegove dele, od katerega lastnosti je odvisno, kakšna bo izpostavljenost oseb ionizirajočemu sevanju v gradbenem objektu;
- (10) "posamezniki, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov" pomeni posameznike, ki se zavestno in prostovoljno izpostavljajo ionizirajočemu sevanju, ko pomagajo (zunaj okvira svojega poklica) pri negi in oskrbi za udobje posameznikov, ki so ali so bili izpostavljeni ionizirajočemu sevanju v zdravstvu;
- (11) "nivoji za odpravo nadzora" pomeni vrednosti, ki jih določi pristojni organ ali so določene v nacionalni zakonodaji in so izražene s koncentracijo aktivnosti, pri kateri

ali pod katero so materiali, izvirajoči iz katere koli dejavnosti, za katero se zahteva priglasitev ali odobritev, lahko izvzeti iz zahtev te direktive;

- (12) "klinična presoja" pomeni sistematično preučitev ali pregled medicinskih radioloških posegov, katerega namen je izboljšanje kakovosti in rezultata oskrbe bolnika s strukturiranim pregledom, v katerem se medicinski radiološki posegi in rezultati primerjajo z dogovorjenimi standardi za dobre medicinske radiološke posege, s spremembo posegov, kadar je to ustrezno, in uporabo novih standardov, če je to potrebno;
- (13) "klinična odgovornost" pomeni odgovornost izvajalca za posamezno izpostavljenost v zdravstvu, zlasti za upravičenje; optimizacijo; klinično oceno izida; sodelovanje z drugimi specialisti in osebjem, kakor je ustrezno, v zvezi s praktičnimi vidiki medicinskih radioloških posegov; pridobivanje informacij o predhodnih pregledih, če je to primerno; zagotavljanje obstoječih informacij o medicinskih radioloških posegih in/ali evidenc drugim izvajalcem in/ali po potrebi napotnim zdravnikom ter obveščanje bolnikov in drugih prizadetih posameznikov, kakor je ustrezno, o tveganju zaradi ionizirajočega sevanja;
- (14) "predvidena efektivna doza" ($E(\tau)$) je vsota predvidenih ekvivalentnih doz po organih ali tkivih $H_T(\tau)$ zaradi vnosa, vsake pomnožene z ustreznim tkivnim utežnim faktorjem w_T . Določena je z:

$$E(\tau) = \sum_T w_T H_T(\tau)$$

Pri določanju $E(\tau)$ je τ obdobje integriranja, izraženo v številu let. Zaradi uskladitve z mejnimi dozami, določenimi v tej direktivi, je to obdobje 50 let po vnosu za odrasle in obdobje do starosti 70 let za dojenčke in otroke. Enota za predvideno ekvivalentno dozo je sievert (Sv);

- (15) "predvidena ekvivalentna doza" ($H_T(\tau)$) pomeni integral hitrosti ekvivalentne doze v tkivu ali organu T po času (t), ki jo bo posameznik prejel zaradi vnosa.

Izražena je kot:

$$H_T(\tau) = \int_{t_0}^{t_0+\tau} \dot{H}_T(t) dt$$

za vnos v času t_0 , pri čemer je

— $\dot{H}_T(t)$ ustrežna hitrost ekvivalentne doze (v organu ali tkivu T) v času t,

— τ je obdobje integriranja.

Pri določanju $H_T(\tau)$ je τ obdobje integriranja, izraženo v številu let. Zaradi uskladitve z mejnimi dozami, določenimi v tej direktivi, je to obdobje 50 let za odrasle in obdobje do starosti 70 let za dojenčke in otroke. Enota za predvideno ekvivalentno dozo je sievert (Sv);

(16) "pristojni organ" pomeni organ ali sistem organov, ki jih kot pravno pristojne za namene te direktive imenujejo države članice;

(17) "potrošniški proizvod" pomeni napravo ali proizvod, v katerega je en ali več radionuklidov namerno vgrajenih ali so ti nastali z aktivacijo, ali napravo ali proizvod, ki ustvarja ionizirajoče sevanje in ki ga je mogoče prodati ali dati na voljo posameznikom iz prebivalstva brez posebnega nadzora ali regulativnega nadzora po prodaji;

(18) "kontaminacija" pomeni nenamerno ali neželeno prisotnost radioaktivnih snovi na površinah, v trdnih, tekočih ali plinskih snoveh ali na človeškem telesu;

(19) "kontrolirano območje" pomeni območje, za katero veljajo posebni predpisi za varstvo pred ionizirajočim sevanjem ali preprečevanje širjenja radioaktivne kontaminacije in do katerega je dostop kontroliran;

(20) "diagnostični referenčni nivoji" pomeni nivoje doz pri radiodiagnostičnih posegih v zdravstvu ali interventni radiologiji ali, v primeru radiofarmakov, nivoje aktivnosti pri standardnih preiskavah za skupine bolnikov standardnih velikosti ali standardne fantome za običajne vrste medicinske opreme;

(21) "vir, ki se ne uporablja več" pomeni zaprti vir sevanja, ki se ne uporablja več ali naj se ne bi več uporabljal za dejavnost, za katero je bilo izdano dovoljenje, vendar zanj še vedno velja, da je treba z njim ravnati varno;

(22) "dozna ograda" pomeni omejitev, določeno kot predvidena zgornja meja posameznih doz, ki se uporabljajo za določitev razpona možnosti, upoštevanih v procesu optimizacije za zadevni vir sevanja pri načrtovani izpostavljenosti;

(23) "mejna doza" pomeni vrednost efektivne doze (predvidene efektivne doze, če je ustrezno) ali ekvivalentne doze v določenem obdobju, ki pri posamezniku ne sme biti presežena;

(24) "služba za dozimetrijo" pomeni organ ali posameznika, ki je pristojen za umerjanje, odčitavanje ali interpretacijo

naprav za osebno dozimetrijo ali za merjenje radioaktivnosti v človekovem telesu ali v bioloških vzorcih ali za oceno doz in katerega delovanje v tem smislu odobri pristojni organ;

(25) "efektivna doza" (E) pomeni vsoto uteženih ekvivalentnih doz po vseh tkivih in organih telesa zaradi notranje in zunanje izpostavljenosti. Izražena je z:

$$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$

pri čemer je:

$D_{T,R}$ povprečje absorbirane doze zaradi sevanja R na tkivo ali organ T,

w_R utežni faktor sevanja in

w_T tkivni utežni faktor za tkivo ali organ T.

Vrednosti za w_T in w_R so navedene v Prilogi II. Enota za efektivno dozo je sievert (Sv);

(26) "izredni dogodek" pomeni neobičajne razmere ali dogodek, ki zahteva takojšnje ukrepanje zaradi blažitve resnih škodljivih posledic za zdravje in varnost ljudi, kakovost življenja, lastnino ali okolje ali resne nevarnosti, ki bi povzročila takšne resne škodljive posledice;

(27) "izpostavljenost ob izrednem dogodku" pomeni izpostavljenost zaradi izrednega dogodka;

(28) "sistem ravnanja ob izrednem dogodku" pomeni pravni ali upravni okvir, ki določa odgovornosti za pripravljenost in odzivanje na izredne dogodke ter ureditve glede sprejemanja odločitev v primeru izpostavljenosti ob izrednem dogodku;

(29) "poklicna izpostavljenost ob izrednem dogodku" pomeni izpostavljenost, ki ji je ob izrednem dogodku izpostavljeno reševalno osebje;

(30) "načrt za odziv na izredne dogodke" pomeni ureditve za načrtovanje ustreznega odzivanja v primeru izpostavljenosti ob izrednem dogodku na podlagi predvidenih dogodkov in povezanih scenarijev;

(31) "reševalno osebje" pomeni vsako osebo, ki ima vnaprej opredeljeno vlogo ob izrednem dogodku in je lahko izpostavljena med odzivanjem na izredni dogodek;

- (32) "nadzor okolja" pomeni merjenje hitrosti zunanjih doz zaradi radioaktivnih snovi v okolju ali merjenje koncentracij radionuklidov v različnih prvinah okolja;
- (33) "ekvivalentna doza" (H_T) pomeni absorbirano dozo v tkivu ali organu T, uteženo glede na vrsto in kakovost sevanja R. Izražena je kot:
- $$H_{T,R} = w_R D_{T,R},$$
- pri čemer je:
- $D_{T,R}$ povprečje absorbirane doze zaradi sevanja R na tkivo ali organ T,
- w_R utežni faktor sevanja.
- Kadar je polje sevanja sestavljeno iz vrst in energij sevanja z različnimi vrednostmi w_R , je skupna ekvivalentna doza H_T izražena kot:
- $$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$
- Vrednosti za w_R so navedene v delu A Priloge IA. Enota za ekvivalentno dozo je sievert (Sv);
- (34) "raven izvzetja" pomeni vrednost, ki jo določi pristojni organ ali je določena z zakonodajo in je izražena s koncentracijo aktivnosti ali skupno aktivnostjo, pri kateri ali pod katero se za vir sevanja ne zahteva priglasitev ali odobritev;
- (35) "obstoječa izpostavljenost" pomeni izpostavljenost, ki že obstaja, ko je treba sprejeti odločitev o njenem nadzoru, in ki ne zahteva ali ne zahteva več izvajanja nujnih ukrepov;
- (36) "izpostavljeni delavec" pomeni osebo, bodisi samozaposleno osebo bodisi osebo, ki dela za delodajalca in ki je zaradi dejavnosti na delovnem mestu, ki jo ureja ta direktiva, izpostavljena sevanju in za katero je verjetno, da bo prejela večjo dozo od katere od mejnih doz za izpostavljenost prebivalstva;
- (37) "izpostavljenost" pomeni dejanje izpostavljanja ali stanje izpostavljenosti ionizirajočemu sevanju, katerega vir je zunaj telesa (zunanja izpostavljenost) ali znotraj telesa (notranja izpostavljenost);
- (38) "okončine" pomeni roke, podlahti, stopala in gležnje;
- (39) "škoda za zdravje" pomeni zmanjšanje dolžine in kakovosti življenja, ki se pokaže pri prebivalstvu po izpostavljenosti, in vključuje škodo zaradi učinkov na tkivo, raka in resnih genskih okvar;
- (40) "presejanje" pomeni postopek uporabe medicinskih radioloških objektov za zgodnje odkrivanje bolezni pri rizičnih skupinah prebivalstva;
- (41) "visokoaktivni zaprti vir sevanja" pomeni zaprti vir, v katerem je aktivnost vsebovanega radionuklida enaka ustrezni vrednosti aktivnosti, ki je določena v Prilogi II, ali višja od nje;
- (42) "škoda za zdravje posameznika" pomeni klinično ugotovljive škodljive učinke ionizirajočih sevanj pri posameznikih ali njihovih potomcih, ki se pojavijo takoj ali z zakasnitvijo in v slednjem primeru pomenijo bolj verjetnost kakor gotovost pojava;
- (43) "inšpekcijski pregled" pomeni preiskavo s strani vsakega pristojnega organa ali v njegovem imenu, da se preveri izpolnjevanje nacionalnih pravnih zahtev;
- (44) "vnos" pomeni skupno aktivnost radionuklida, ki pride v telo iz zunanjega okolja;
- (45) "interventna radiologija" pomeni uporabo rentgenskega slikanja, da se olajša uvajanje in usmerjanje naprav v telesu, ki so namenjene diagnosticiranju ali zdravljenju;
- (46) "ionizirajoče sevanje" pomeni energijo, preneseno v obliki delcev ali elektromagnetnih valov z valovno dolžino 100 nanometrov ali manj (frekvenca 3×10^{15} Hz ali več), ki lahko posredno ali neposredno proizvaja ione;
- (47) "licenca" pomeni dovoljenje v obliki dokumenta, ki ga podeli pristojni organ, za opravljanje dejavnosti v skladu s posebnimi pogoji iz licence iz tega dokumenta;
- (48) "izpostavljenost v zdravstvu" pomeni izpostavljenost bolnikov ali asimptomatskih posameznikov kot del njihovega zdravstvenega ali zobozdravstvenega diagnosticiranja ali zdravljenja, ki je namenjeno izboljšanju njihovega zdravja, ter izpostavljenost posameznikov, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov, ter prostovoljcev pri medicinskih ali biomedicinskih raziskavah;
- (49) "izvedenec medicinske fizike" pomeni posameznika ali skupino posameznikov, ki ima znanje, usposobljenost in izkušnje, da lahko deluje oziroma svetuje glede fizike sevanja, ki se uporablja za izpostavljenost v zdravstvu, čigar delovanje v tem smislu odobri pristojni organ;
- (50) "medicinsko radiološki" pomeni nanašajoč se na radiodiagnostične in radioterapevtske posege ter interventno radiologijo ali drugo medicinsko uporabo ionizirajočega sevanja za namene načrtovanja, usmerjanja zdravljenja in preverjanja;

- (51) "medicinski radiološki objekt" pomeni objekt, v katerem se izvajajo medicinski radiološki posegi;
- (52) "medicinski radiološki poseg" pomeni vsak poseg, ki povzroča izpostavljenost v zdravstvu;
- (53) "posamezniki iz prebivalstva" pomeni posameznike, ki so lahko deležni sevanja, ki mu je izpostavljeno prebivalstvo;
- (54) "naravni vir sevanja" pomeni vir ionizirajočega sevanja naravnega zemeljskega ali kozmičnega izvora;
- (55) "izpostavljenost nemedicinskemu slikanju" pomeni vsako namerno izpostavljenost ljudi za namene slikanja, pri čemer prvotni namen za izpostavljenost ni zagotavljanje koristi za zdravje izpostavljenemu posamezniku;
- (56) "običajna izpostavljenost" pomeni izpostavljenost, ki se po pričakovanjih pojavi pri običajnih delovnih pogojih objekta ali aktivnosti (vključno z vzdrževanjem, inšpekcijskim pregledom, razgradnjo), vključno z manjšimi nezgodami, ki jih je mogoče nadzorovati, tj. med normalnim obratovanjem in pričakovanimi obratovalnimi dogodki;
- (57) "priglasitev" pomeni predložitev informacij pristojnemu organu, da se ga obvesti o nameri opravljanja dejavnosti, ki je zajeta v področje uporabe te direktive;
- (58) "poklicna izpostavljenost" pomeni izpostavljenost delavcev, praktikantov in študentov med njihovim delom;
- (59) "zdravstvena služba medicine dela" pomeni zdravstvenega strokovnega delavca ali organ, ki je pristojen za zdravstveni nadzor izpostavljenih delavcev in katerega delovanje v tem smislu odobri pristojni organ;
- (60) "vir neznanega izvora" pomeni radioaktivni vir, ki ni niti izvzet iz regulativnega nadzora niti ni pod regulativnim nadzorom, npr. zato, ker ni bil nikoli pod regulativnim nadzorom, ali zato, ker je bil opuščen, izgubljen, založen, ukraden ali drugače prenesen brez ustreznega dovoljenja;
- (61) "zunanjí delavec" pomeni vsakega izpostavljenega delavca, ki ni zaposlen v podjetju, odgovornem za nadzorovana in kontrolirana območja, ampak opravlja dejavnosti na teh območjih, vključno s praktiki in študenti;
- (62) "načrtovana izpostavljenost" pomeni izpostavljenost zaradi načrtovane uporabe vira sevanja ali zaradi človekove aktivnosti, ki spreminjajo poti izpostavljenosti in s tem povzročajo izpostavljenost ali potencialno izpostavljenost ljudi ali okolja. Načrtovana izpostavljenost lahko vključuje tako običajno kot potencialno izpostavljenost;
- (63) "potencialna izpostavljenost" pomeni izpostavljenost, ki je ni mogoče z gotovostjo napovedati, je pa verjetno, da se bo zgodila zaradi dogodka ali niza dogodkov, vključno z okvarami opreme in operativnimi napakami;
- (64) "praktični vidiki posegov z izpostavljenostjo v zdravstvu" pomeni praktično izpostavljanje v zdravstvu in vse spremljajoče vidike, vključno z ravnanjem in uporabo medicinske radiološke opreme, oceno tehničnih in fizikalnih parametrov, vključno z dozami sevanja, umerjanjem in vzdrževanjem opreme, pripravo in aplikacijo radiofarmakov ter obdelavo podob;
- (65) "dejavnost" pomeni človekovo aktivnost, zaradi katere se lahko poveča izpostavljenosti posameznikov sevanju iz vira sevanja ter se obravnava kot načrtovana izpostavljenost;
- (66) "izvajalec" pomeni zdravnika, zobozdravnika ali drugega zdravstvenega delavca, ki je pooblaščen, da prevzame klinično odgovornost za vsako individualno izpostavljenost sevanju v zdravstvu v skladu z nacionalnimi zahtevami;
- (67) "predelava" pomeni kemično ali fizično obdelavo radioaktivnega materiala, vključno z izkopavanjem, pretvorbo, bogatenjem cepljivega ali oplodnega jedrskega materiala ter ponovno predelavo izrabljenega goriva;
- (68) "zaščitni ukrepi" pomeni ukrepe, razen sanacijskih ukrepov, namenjene preprečevanju ali zmanjševanju doz, ki bi bile sicer prejele pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku ali obstoječi izpostavljenosti;
- (69) "izpostavljenost prebivalstva" pomeni izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva, razen vsake oblike poklicne izpostavljenosti in izpostavljenosti v zdravstvu;
- (70) "zagotavljanje kakovosti" pomeni vse načrtovane in sistematizirane ukrepe, s katerimi se v zadostni meri zagotovi, da bodo sestava, sistem, njegovi sestavni deli ali postopek izvedeni zadovoljivo in v skladu z dogovorjenimi standardi. Preverjanje kakovosti je del sistema zagotavljanja kakovosti;
- (71) "preverjanje kakovosti" pomeni vrsto postopkov (načrtovanje, usklajevanje, izvajanje), namenjenih vzdrževanju ali izboljšanju kakovosti. Obsega nadzor, ocenjevanje in vzdrževanje zahtevanih ravni vseh značilnosti delovanja opreme, ki jih je mogoče opredeliti, meriti in nadzirati;

- (72) "generator sevanja" pomeni napravo, ki lahko proizvaja ionizirajoče sevanje, kot so rentgenski žarki, nevtroni, elektroni ali drugi naelektreni delci;
- (73) "izvedenec za varstvo pred sevanjem" pomeni posameznika ali, če je tako določeno v nacionalni zakonodaji, skupino posameznikov, ki ima znanje, usposobljenost in izkušnje za svetovanje glede varstva pred sevanjem, da se zagotovi učinkovito varstvo posameznikov, in katere kompetence v tem smislu odobri pristojni organ;
- (74) "uradnik za varstvo pred sevanjem" pomeni posameznika, ki je za posamezno vrsto dejavnosti strokovno usposobljen na področju varstva pred sevanjem zaradi nadzora ali izvajanja ureditev za varstvo pred sevanjem;
- (75) "vir sevanja" pomeni entiteto, ki lahko povzroči izpostavljenost sevanju, npr. z oddajanjem ionizirajočega sevanja ali sproščanjem radioaktivnega materiala;
- (76) "radioaktivni material" pomeni material, ki vsebuje radioaktivne snovi;
- (77) "radioaktivni vir" pomeni vir sevanja, ki vsebuje radioaktivni material za namen izrabe njegove radioaktivnosti;
- (78) "radioaktivna snov" pomeni vsako snov, ki vsebuje enega ali več radionuklidov, katerih aktivnosti ali koncentracije aktivnosti ne moremo zanemariti s stališča varstva pred sevanji;
- (79) "radioaktivni odpadki" pomeni radioaktivni material v plinastem, tekočem ali trdnem stanju, za katerega država članica oziroma pravna ali fizična oseba, katere odločitev država članica sprejme, nadaljnje uporabe ni predvidela in ki ga pristojni regulativni organ v skladu z zakonodajnim in regulativni okvirom države članice ureja kot radioaktivni odpadki;
- (80) "radiodiagnostični" pomeni nanašajoč se na *in vivo* diagnostično nuklearno medicino, medicinsko diagnostično radiologijo z uporabo ionizirajočega sevanja in radiologijo v dentalni medicini;
- (81) "radioterapevtski" pomeni nanašajoč se na radioterapijo, vključno z nuklearno medicino, za terapevtske namene;
- (82) "radon" pomeni radionuklid Rn-222 in njegove potomce, kot je ustrezno;
- (83) "izpostavljenost radonu" pomeni izpostavljenost potomcem radona;
- (84) "referenčni nivo" pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku ali obstoječi izpostavljenosti pomeni nivo učinkovite ali ekvivalentne doze ali koncentracije aktivnosti, nad katerim velja, da je neprimerno dovoliti pojav izpostavljenosti kot rezultat tega primera izpostavljenosti, čeprav to ni meja, ki ne sme biti presežena;
- (85) "napotni zdravnik" pomeni zdravnika, zobozdravnika ali drugega zdravstvenega delavca, ki je pooblaščen, da v skladu z nacionalnimi zahtevami napoti posameznike k izvajalcu na medicinski radiološki poseg;
- (86) "registracija" pomeni dovoljenje, ki ga podeli pristojni organ v obliki dokumenta ali ki se podeli v skladu z nacionalno zakonodajo po poenostavljenem postopku, za opravljanje dejavnosti v skladu s pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji ali pogoji, ki jih za to vrsto ali razred dejavnosti določi pristojni organ;
- (87) "regulativni nadzor" pomeni vsako obliko nadzora ali urejanja človekovih aktivnosti zaradi uveljavljanja zahtev varstva pred sevanjem;
- (88) "sanacijski ukrepi" pomeni odstranitev vira sevanja ali zmanjšanje njegove jakosti (v smislu aktivnosti ali količine) ali prekinitev poti izpostavljenosti ali zmanjšanje njihovega učinka za namene preprečevanja ali zmanjševanja doz, ki bi sicer lahko bile prejete zaradi obstoječe izpostavljenosti;
- (89) "represzentativna oseba" pomeni posameznika, ki prejme dozo, ki je represzentativna za tiste posameznike iz prebivalstva, ki so bolj izpostavljeni sevanju, razen posameznikov z ekstremnimi ali redkimi navadami;
- (90) "zaprti vir" pomeni radioaktivni vir, v katerem je radioaktivni material trajno zaprt v kapsuli ali vgrajen v trdno obliko, da se pri normalnih okoliščinah uporabe prepreči kakršna koli razpršitev radioaktivnih snovi;
- (91) "sievert" (Sv) je poseben naziv za enoto ekvivalentne ali učinkovite doze. En sievert je enak enemu joulu na kilogram: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;
- (92) "skladiščenje" pomeni hranjenje radioaktivnega materiala, vključno z izrabljenim gorivom, radioaktivnega vira ali radioaktivnih odpadkov v objektu z namenom njihovega naknadnega prenosa;
- (93) "nadzorovano območje" pomeni območje, ki je nadzorovano z namenom varstva pred ionizirajočim sevanjem;

- (94) "vsebnik vira" pomeni skupek sestavnih delov, ki je namenjen za zadrževanje zaprtega vira, kadar ta ni sestavni del vira, ampak je namenjen zaščiti vira med njegovim prevozom in ravnanjem z njim;
- (95) "vesoljsko plovilo" je vozilo s posadko, izdelano za delovanje nad 100 km nadmorske višine;
- (96) "standardne vrednosti in razmerja" pomeni vrednosti in razmerja, priporočena v poglavjih 4 in 5 Publikacije ICRP št. 116 za oceno doz iz zunanje izpostavljenosti in poglavju 1 Publikacije ICRP št. 119 za oceno doz iz notranje izpostavljenosti, vključno s posodobitvami, ki so jih odobrile države članice. Države članice lahkoodobrijo uporabo posebnih metod v določenih primerih, ki se nanašajo na fizikalno-kemijske lastnosti radionuklida ali druge značilnosti izpostavljenosti ali izpostavljenega posameznika;
- (97) "toron" pomeni radionuklid Rn-220 in njegove potomce, kot je ustrezno;
- (98) "podjetje" pomeni fizično ali pravno osebo, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo zakonsko odgovorna za opravljanje dejavnosti ali vir sevanja (vključno s primeri, v katerih lastnik ali imetnik vira sevanja ne izvaja zadevnih človekovih aktivnosti);
- (99) "nenamerna izpostavljenost" pomeni izpostavljenost v zdravstvu, ki se bistveno razlikuje od izpostavljenosti v zdravstvu za določen namen.

POGLAVJE III

SISTEM VARSTVA PRED SEVANJEM

Člen 5

Splošna načela varstva pred sevanjem

Države članice določijo pravne zahteve in ustrezen režim regulativnega nadzora, ki za vse primere izpostavljenosti zagotavljajo sistem varstva pred sevanjem na podlagi načel upravičenosti, optimizacije in omejitve doz:

- (a) upravičenost: odločitve o uvedbi dejavnosti so upravičene v smislu, da so sprejete za zagotovitev, da bo korist za posameznika ali družbo, ki jo prinašajo, večja od škode za zdravje, ki jo lahko povzročijo. Odločitve o uvedbi ali spremembi poti izpostavljenosti za obstoječo izpostavljenost in izpostavljenost ob izrednem dogodku so upravičene v smislu, da je od njih več koristi kot škode.
- (b) optimizacija: varstvo posameznikov iz prebivalstva, za katere velja izpostavljenost prebivalstva ali poklicna izpostavljenost, pred sevanjem se optimizira, da bi se jakost

posameznih doz, verjetnost izpostavljenosti in število izpostavljenih ljudi ohranili na tako nizki ravni, kolikor je to razumno mogoče doseči, ob upoštevanju sedanjega tehničnega znanja ter gospodarskih in družbenih dejavnikov. Optimizacija varstva posameznikov, za katere velja izpostavljenost v zdravstvu, se uporablja za jakost posameznih doz in je skladna z medicinskim namenom izpostavljenosti, kot je opisano v členu 56. To načelo se uporablja ne le za učinkovite doze, temveč tudi za ekvivalentne doze, kadar je to ustrezno, in sicer kot previdnostni ukrep, da se negotovosti v zvezi s škodo za zdravje ohranijo pod pragom učinkov na tkivo;

- (c) omejitve doz: med načrtovano izpostavljenostjo vsota doz, ki jih prejme posameznik, ne sme presegati mejnih doz, določenih za poklicno izpostavljenost ali izpostavljenost prebivalstva. Mejne doze se ne uporabljajo za izpostavljenost v zdravstvu.

RAZDELEK 1

Orodja za optimizacijo

Člen 6

Dozne ograde za poklicno izpostavljenost, izpostavljenost prebivalstva in izpostavljenost v zdravstvu

1. Države članice zagotovijo, da se, kjer je to ustrezno, določijo dozne ograde za namen predvidene optimizacije varstva:

- (a) dozna ograda za poklicno izpostavljenost se določi kot operativno orodje za optimizacijo, ki jo izvaja podjetje pod splošnim nadzorom pristojnega organa. V primeru zunanjih delavcev se dozna ograda določi v sodelovanju med delodajalcem in podjetjem;
- (b) dozna ograda za izpostavljenost prebivalstva se določi za posamezno dozo, ki jo posamezniki iz prebivalstva prejmejo iz načrtovane uporabe določenega vira sevanja. Pristojni organi zagotovijo, da so ograde skladne z mejno dozo za vsoto doz, ki jih isti posameznik prejme iz vseh odobrenih dejavnosti;
- (c) dozne ograde za izpostavljenost v zdravstvu se uporabljajo le za varstvo posameznikov, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov, ter prostovoljcev, ki sodelujejo v medicinskih in biomedicinskih raziskavah.

2. Dozne ograde se določijo glede na posamezne učinkovite ali ekvivalentne doze v določenem ustreznem obdobju.

Člen 7

Referenčni nivoji

1. Države članice zagotovijo, da se referenčni nivoji določijo za izpostavljenost ob izrednem dogodku in obstoječo izpostavljenost. Pri optimizaciji varstva se prednostno obravnavajo izpostavljenosti nad referenčnim nivojem; optimizacija varstva se še naprej uveljavlja pod referenčnim nivojem.

2. Vrednosti, izbrane za referenčne nivoje, so odvisne od vrste izpostavljenosti. Pri izbiri referenčnih nivojev se upoštevajo tako zahteve glede varstva pred sevanjem kot družbena merila. Pri določitvi referenčnih nivojev za izpostavljenost prebivalstva se upoštevajo razponi referenčnih nivojev, določeni v Prilogi I.

3. Referenčni nivoji za obstoječo izpostavljenost, ki vključujejo izpostavljenost radonu, se določijo kot koncentracija aktivnosti radona v zraku, kot je za posameznike iz prebivalstva določeno v členu 74, za delavce pa v členu 54.

RAZDELEK 2

Omejitev doz

Člen 8

Starostna meja za izpostavljene delavce

Države članice zagotovijo, da se upoštevanju člena 11(2) osebam, mlajšim od 18 let, ne sme dodeliti nobeno delo, zaradi katerega bi pridobili status izpostavljenega delavca.

Člen 9

Mejne doze za poklicno izpostavljenost

1. Države članice zagotovijo, da se mejne doze za poklicno izpostavljenost uporabljajo za vsoto letnih poklicnih izpostavljenosti, ki jih delavec prejme iz vseh odobrenih dejavnosti, poklicno izpostavljenost radonu na delovnih mestih, ki jo je treba prijaviti v skladu s členom 54(3), in drugo poklicno izpostavljenost, ki izvira iz obstoječe izpostavljenosti, skladno s členom 100(3). Za poklicno izpostavljenost ob izrednem dogodku se uporablja člen 53.

2. Mejna efektivna doza za poklicno izpostavljenost je 20 mSv v katerem koli posameznem letu. Ne glede na to lahko pristojni organ v posebnih primerih ali nekaterih primerih izpostavljenosti, opredeljenih v nacionalni zakonodaji, dovoli višjo efektivno dozo do 50 mSv v posameznem letu, pod pogojem, da povprečna letna doza v katerih koli petih zaporednih letih, vključno z leti, v katerih je bila meja presežena, ne presega 20 mSv.

3. Poleg mejnih efektivnih doz, določenih v odstavku 2, se uporabljajo naslednje mejne ekvivalentne doze:

(a) mejna ekvivalentna doza za očesno lečo je 20 mSv v posameznem letu ali 100 mSv v katerih koli petih zaporednih letih, pri čemer je najvišja doza v posameznem 50 mSv, kot je določeno v nacionalni zakonodaji;

(b) mejna ekvivalentna doza za kožo je 500 mSv na leto; ta mejna doza se uporablja za dozo, povprečeno na katero koli površino 1 cm², ne glede na to, kateri del telesa je izpostavljen;

(c) mejna ekvivalentna doza za okončine je 500 mSv na leto.

Člen 10

Varstvo nosečih in doječih delavk

1. Države članice zagotovijo, da je varstvo nerojenega otroka primerljivo z varstvom posameznikov iz prebivalstva. Takoj ko noseča delavka obvesti podjetje oziroma zunanja delavka delodajalca o svoji nosečnosti, podjetje in delodajalec v skladu z nacionalno zakonodajo noseči delavki zagotovita take razmere za delo, da je ekvivalentna doza za nerojenega otroka tako nizka, kot je to razumno mogoče doseči, in verjetnost, da bi ta doza presegla 1 mSv vsaj v preostalem obdobju nosečnosti, zelo majhna.

2. Takoj ko delavke podjetje oziroma zunanje delavke delodajalca obvestijo o tem, da dojijo otroka, se je ne zaposli na delovnem mestu, ki vključuje znatno tveganje za vnos radionuklidov ali kontaminacijo telesa.

Člen 11

Mejne doze za praktikante in študente

1. Države članice zagotovijo, da so mejne doze za praktikante, stare 18 let ali več, in študente, stare 18 let ali več, ki morajo med študijem delati z viri sevanja, enake mejnim dozam za poklicno izpostavljenost, določenim v členu 9.

2. Države članice zagotovijo, da je mejna efektivna doza za praktikante, stare med 16 in 18 let, in za študente, stare med 16 in 18 let, ki morajo med študijem delati z viri sevanja, 6 mSv na leto.

3. Poleg mejnih efektivnih doz, določenih v odstavku 2, se uporabljajo naslednje mejne ekvivalentne doze:

(a) mejna ekvivalentna doza za očesno lečo je 15 mSv na leto;

(b) mejna ekvivalentna doza za kožo je 150 mSv na leto, povprečena na katero koli površino kože 1 cm², ne glede na to, kateri del telesa je izpostavljen;

(c) mejna ekvivalentna doza za okončine je 150 mSv na leto.

4. Države članice zagotovijo, da so mejne doze za praktikante in študente, za katere se odstavka 1, 2 in 3 ne uporabljata, enake mejnim dozam za posameznike iz prebivalstva, kot so določene v členu 12.

Člen 12

Mejne doze za izpostavljenost prebivalstva

1. Države članice zagotovijo, da se mejne doze za izpostavljenost prebivalstva uporabljajo za vsoto letnih izpostavljenosti, ki jih posameznik iz prebivalstva prejme iz vseh odobrenih dejavnosti.
2. Države članice mejno efektivno dozo za izpostavljenost prebivalstva določijo pri 1 mSv na leto.
3. Poleg mejne doze iz odstavka 2 se uporabljajo naslednje mejne ekvivalentne doze:
 - (a) mejna ekvivalentna doza za očesno lečo je 15 mSv na leto;
 - (b) mejna ekvivalentna doza za kožo je 50 mSv na leto, povprečena na katero koli površino kože 1 cm², ne glede na to, kateri del telesa je izpostavljen.

Člen 13

Ocena efektivne in ekvivalentne doze

Za oceno efektivnih in ekvivalentnih doz se uporabljajo standardne vrednosti in razmerja. Za zunanje sevanje se uporabijo operativne količine, opredeljene v razdelku 2.3 Publikacije ICRP št. 116.

POGLAVJE IV

ZAHTEV ZA IZOBRAŽEVANJE, USPOSABLJANJE IN OBVEŠČANJE O VARSTVU PRED SEVANJEM

Člen 14

Splošne obveznosti glede izobraževanja, usposabljanja in obveščanja

1. Države članice vzpostavijo ustrezen zakonodajni in upravni okvir, s katerim posameznikom, ki za opravljanje svojih nalog potrebuje posebna znanja na področju varstva pred sevanjem, zagotovijo primerno izobraževanje, usposabljanje in obveščanje na področju varstva pred sevanjem. Določba o usposabljanju in obveščanju se v besedilu primerno ponovi in dokumentira.
2. Države članice zagotovijo, da se za vrsto dejavnosti sprejmejo ureditve za vzpostavitev izobraževanja, usposabljanja in prekvalifikacije, da se omogoči priznavanje izvedencev za varstvo pred sevanjem in izvedencev medicinske fizike ter služb medicine dela in služb za dozimetrijo.
3. Države članice lahko sprejmejo ureditve za vzpostavitev izobraževanja, usposabljanja in prekvalifikacije, da se omogoči priznavanje izvedencev za varstvo pred sevanjem, kadar je takšno priznavanje določeno z nacionalno zakonodajo.

Člen 15

Usposabljanje in obveščanje izpostavljenih delavcev

1. Države članice od podjetja zahtevajo, da izpostavljene delavce obvesti o:
 - (a) tveganjih za zdravje zaradi sevanja, ki je povezano z njihovim delom;
 - (b) splošnih postopkih na področju varstva pred sevanjem in varstvenih ukrepov, ki se sprejmejo;
 - (c) postopkih na področju varstva pred sevanjem in varstvenimi ukrepi, povezanimi s splošnimi obratovalnimi in delovnimi pogoji dejavnosti in vsako vrsto delovnega mesta ali dela, ki jim je lahko dodeljeno;
 - (d) ustreznimi poglavji načrtov za odziv na izredne dogodke in postopki;
 - (e) pomembnostjo izpolnjevanja tehničnih, zdravstvenih in upravnih zahtev.

Delodajalec zagotovi, da njegovi zunanji delavci prejmejo zahtevane informacije iz točk (a), (b) in (e).

2. Države članice od podjetja oziroma delodajalca v primeru zunanjih delavcev zahtevajo, da izpostavljene delavke seznani s pomembnostjo zgodnje naznanitve nosečnosti zaradi tveganja izpostavljenosti nerojenega otroka.

3. Države članice od podjetja oziroma delodajalca v primeru zunanjih delavcev zahtevajo, da izpostavljene delavke seznani s pomembnostjo naznanitve, da nameravajo otroka dobiti, in sicer zaradi tveganja izpostavljenosti doječega otroka po vnosu radionuklidov ali kontaminaciji telesa.

4. Države članice zagotovijo, da podjetje oziroma delodajalec v primeru zunanjih delavcev izpostavljenim delavcem zagotovi ustrezne programe usposabljanja in obveščanja o varstvu pred sevanjem.

5. Poleg obveščanja in usposabljanja o varstvu pred sevanjem iz odstavkov 1, 2, 3 in 4 države članice od podjetja, odgovornega za visokoaktivne zaprte vire, zahtevajo, da zagotovi, da tako usposabljanje vključuje posebne zahteve za varno ravnanje z visokoaktivnimi zaprtimi viri in njihov nadzor, da bi zadevne delavce ustrezno pripravilo na vse dogodke, ki vplivajo na varnost pred sevanjem. Pri obveščanju in usposabljanju se zlasti izpostavijo nujne varnostne zahteve in vključijo posebne informacije o možnih posledicah v primeru neustreznega nadzora nad visokoaktivnimi zaprtimi viri.

Člen 16

Obveščanje in usposabljanje delavcev, potencialno izpostavljenih virom neznanega izvora

1. Države članice zagotovijo, da je vodilni kader objektov, v katerih se zelo verjetno nahajajo ali obdelujejo viri neznanega izvora, vključno z velikimi odlagališči odpadnih kovin in velikimi obrati za predelavo odpadnih kovin, in v pomembnih tranzitnih vozliščih, obveščeni o možnosti izpostavljenosti viru.

2. Države članice vodilni kader objektov iz odstavka 1 spodbujajo, da zagotovi, da so delavci, kadar bi v njihovem obratu lahko bili izpostavljeni viru:

- (a) opremljeni z nasveti ter usposobljeni za vidno odkrivanje virov in njihovih vsebnikov;
- (b) obveščeni o osnovah ionizirajočega sevanja in njegovih učinkih;
- (c) obveščeni in usposobljeni o ukrepih, ki se sprejmejo na kraju pri odkritju ali domnevnem odkritju vira.

Člen 17

Predhodno obveščanje in usposabljanje reševalnega osebja

1. Države članice zagotovijo, da reševalno osebje, ki je določeno v načrtu za odziv na izredne dogodke ali sistemu ravnanja, prejme ustrezne, redno posodobljene informacije o tveganjih za zdravje, ki jih njihovo posredovanje lahko vključuje, in o preventivnih ukrepih, ki se sprejmejo v takšnem primeru. Te informacije upoštevajo številne potencialne izredne dogodke in vrsto posredovanja.

2. Takoj, ko nastopi izredni dogodek, se informacije iz odstavka 1 ustrezno dopolnijo glede na posebne okoliščine.

3. Države članice zagotovijo, da podjetje ali organizacija, odgovorna za varstvo reševalnega osebja, reševalnim delavcem iz odstavka 1 zagotovi ustrezno usposabljanje, kot to določa sistem ravnanja ob izrednih dogodkih iz člena 97. Kadar je ustrezno, to usposabljanje vključuje praktične vaje.

4. Države članice zagotovijo, da podjetje ali organizacija, odgovorna za varstvo reševalnega osebja, reševalnemu osebju poleg usposabljanja za primer izrednega dogodka iz odstavka 3 zagotovi ustrezno usposabljanje in obveščanje o varstvu pred sevanjem.

Člen 18

Izobraževanje, obveščanje in usposabljanje o izpostavljenosti v zdravstvu

1. Države članice zagotovijo, da so izvajalci in posamezniki, ki sodelujejo pri praktičnih vidikih medicinskih radioloških

posegov, ustrezno izobraženi, obveščeni, teoretično in praktično usposobljeni za izvajanje medicinskih radioloških posegov ter ustrezno usposobljeni na področju varstva pred sevanjem.

Države članice v ta namen pripravijo primerne učne načrte in priznajo ustrezne diplome, potrdila ali formalne kvalifikacije.

2. Posamezniki, vključeni v ustrezne programe usposabljanja, lahko sodelujejo pri praktičnih vidikih medicinskih radioloških posegov iz člena 57(2).

3. Države članice zagotovijo nadaljnje izobraževanje in usposabljanje po pridobitvi formalne izobrazbe ter, v posebnem primeru klinične uporabe novih tehnik, usposabljanje o teh tehnikah in ustreznih zahtevah glede varstva pred sevanjem.

4. Države članice spodbujajo vključitev tečaja o varstvu pred sevanjem v osnovni učni načrt zdravstvenih in zobozdravstvenih šol.

POGLAVJE V

UPRAVIČENJE IN REGULATIVNI NADZOR DEJAVNOSTI

RAZDELEK 1

Upravičenje in prepoved dejavnosti

Člen 19

Upravičenje dejavnosti

1. Države članice zagotovijo, da se novi razredi ali vrste dejavnosti, ki povzročajo izpostavljenost ionizirajočemu sevanju, pred odobritvijo upravičijo.

2. Države članice preučijo možnost pregleda upravičenosti obstoječih razredov ali vrst dejavnosti vsakič, ko se pojavijo novi in pomembni dokazi o njihovi učinkovitosti ali morebitnih posledicah oziroma nove in pomembne informacije o drugih tehnikah in tehnologijah.

3. Dejavnosti, ki vključujejo poklicno izpostavljenost in izpostavljenost prebivalstva, se upravičijo za razred ali vrsto dejavnosti, pri čemer se upoštevata obe kategoriji izpostavljenosti.

4. Dejavnosti, ki povzročajo izpostavljenost v zdravstvu, se upravičijo tako za razred ali vrsto dejavnosti, pri čemer se upošteva izpostavljenost v zdravstvu in, kjer je to ustrezno, povezani poklicna izpostavljenost in izpostavljenost prebivalstva, kot na ravni vsake posamezne izpostavljenosti v zdravstvu, kot je določeno v členu 55.

Člen 20

Dejavnosti, ki vključujejo potrošniške proizvode

1. Države članice od vsakega podjetja, ki namerava proizvajati ali uvažati potrošniške proizvode, katerih predvidena uporaba verjetno pomeni nov razred ali novo vrsto dejavnosti, zahtevajo, da pristojnemu organu predloži vse ustrezne informacije, vključno s tistimi, naštetimi v razdelku A Priloge IV, da se tako omogoči izvajanje zahteve za upravičenje iz člena 19(1).
2. Kot je navedeno v razdelku B Priloge IV, države članice zagotovijo, da pristojni organ na podlagi ocene teh informacij odloči, ali je predvidena uporaba potrošniškega proizvoda upravičena.
3. Brez poseganja v odstavek 1 države članice zagotovijo, da pristojni organ, ki je prejel informacije v skladu z navedenim odstavkom, kontaktno točko pristojnih organov drugih držav članic obvesti o prejemu teh informacij, na zahtevo pa tudi o svoji odločitvi in podlagi zanjo.
4. Države članice prepovejo prodajo ali dajanje na razpolago potrošniških proizvodov javnosti, če predvidena uporaba teh proizvodov ni upravičena ali njihova uporaba ne bi izpolnjevala meril za izvzete iz priglasitve po členu 26.

Člen 21

Prepoved dejavnosti

1. Države članice prepovejo namerno dodajanje radioaktivnih snovi pri proizvodnji živil, živalske krme in kozmetike ter uvoz ali izvoz takšnih proizvodov.
2. Brez poseganja v Direktivo 1999/2/ES veljajo dejavnosti, ki vključujejo aktivacijo materiala, ki povzroči povečanje aktivnosti v potrošniškem proizvodu, ki je v trenutku dajanja na trg ni mogoče zanemariti z vidika varstva pred sevanjem, za neupravičene. Pristojni organ lahko kljub temu oceni upravičenost posebnih vrst dejavnosti v tem razredu.
3. Države članice prepovejo namerno dodajanje radioaktivnih snovi pri proizvodnji igrač in osebne nakite ter uvoz ali izvoz takšnih proizvodov.
4. Države članice prepovejo dejavnosti, ki vključujejo aktivacijo materialov, ki se uporabljajo v igračah in osebni nakitu, ki med dajanjem proizvodov na trg ali njihovo proizvodnjo povzroči povečanje aktivnosti in je z vidika varstva pred sevanjem ni mogoče zanemariti, prepovejo pa tudi uvoz ali izvoz takšnih proizvodov ali materialov.

Člen 22

Dejavnosti, ki vključujejo namerno izpostavljenost ljudi za namene nemedicinskega slikanja

1. Države članice zagotovijo identifikacijo dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, pri čemer upoštevajo zlasti dejavnosti, vključene v Prilogo IV.
2. Države članice zagotovijo, da je posebna pozornost namenjena upravičenju dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, zlasti, da se:
 - (a) vse vrste dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, upravičijo še preden so splošno sprejete;
 - (b) upraviči vsaka posebna uporaba splošno sprejete vrste dejavnosti;
 - (c) vnaprej upraviči vsaka posamezna izpostavljenost posegom z nemedicinskim slikanjem, pri katerih se uporablja medicinska radiološka oprema, pri čemer se upoštevajo specifični nameni posega in značilnosti izpostavljenega posameznika;
 - (d) lahko pregledata splošna in posebna upravičenost dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, kot je določeno v točkah (a) in (b);
 - (e) redno pregledajo okoliščine, ki upravičujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju brez upravičitve vsake posamezne izpostavljenosti.
3. Države članice lahko upravičene dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju z uporabo medicinske radiološke opreme, izvzamejo iz zahteve za dozno ogrado v skladu s členom 6(1)(b) in mejnih doz, določenih v členu 12.
4. Kadar država članica ugotovi, da je posebna dejavnost, ki vključuje izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, upravičena, zagotovi, da:
 - (a) se zanjo izda dovoljenje;
 - (b) pristojni organ v sodelovanju z drugimi zadevnimi organi in medicinsko-znanstvenimi združenji, kot je ustrezno, določi zahteve za dejavnost, vključno z merili za izvajanje posamezne dejavnosti;
 - (c) se za posege z medicinsko radiološko opremo
 - (i) uveljavijo ustrezne zahteve, določene za izpostavljenost v zdravstvu, kot je določeno v poglavju VII, vključno za opremo, optimizacijo, odgovornosti, usposabljanje in posebno varstvo med nosečnostjo ter ustrezno sodelovanje izvedencev medicinske fizike;

- (ii) sprejmejo posebni protokoli, skladni s ciljem izpostavljenosti in zahtevano kakovostjo slike, kadar je to ustrezno;
- (iii) sprejmejo posebni diagnostični referenčni nivoji, kadar je to praktično;
- (d) so za posege, pri katerih se ne uporablja medicinska radio-loška oprema, dozne ograde precej nižje od mejnih doz za posameznike iz prebivalstva;
- (e) se posamezniku, ki bo izpostavljen, zagotovijo informacije in od njega pridobi soglasje, pri čemer lahko organi kazenskega pregona ukrepajo v skladu z nacionalno zakonodajo, kadar posameznik soglasja ni dal.

RAZDELEK 2

Regulativni nadzor

Člen 23

Identifikacija dejavnosti, ki vključujejo naravno prisotni radioaktivni material

Države članice zagotovijo identifikacijo razredov ali vrst dejavnosti, ki vključujejo naravno prisotni radioaktivni material in povzročajo izpostavljenost delavcev ali posameznikov iz prebivalstva, ki je ni mogoče zanemariti z vidika varstva pred sevanjem. Takšna identifikacija se izvaja z ustreznimi sredstvi ter ob upoštevanju industrijskih sektorjev iz Priloge VI.

Člen 24

Stopnjevalni pristop k regulativnemu nadzoru

1. Za namen varstva pred sevanjem države članice zahtevajo regulativni nadzor nad dejavnostmi, ki vključuje priglasitev, izdajo dovoljenj in ustrezne inšpekcijske preglede ter je sorazmeren z ravno in verjetnostjo izpostavljenosti, ki izhaja iz dejavnosti, in učinkom, ki ga lahko ima regulativni nadzor na zmanjševanje take izpostavljenosti ali izboljševanje radiološke varnosti.

2. Brez poseganja v člena 27 in 28 se lahko regulativni nadzor po potrebi in v skladu s splošnimi merili za izvzetje iz Priloge VII omeji na priglasitev in primerno pogostost inšpekcijskih pregledov. Države članice lahko v ta namen določijo splošna izvzetja ali dovolijo pristojnemu organu, da sprejme odločitve o izvzetju priglašene dejavnosti iz obveznosti izdaje dovoljenja na podlagi splošnih meril iz Priloge VII; v primeru zmernih količin materiala, kot jih opredelijo države članice, se lahko za ta namen uporabijo vrednosti koncentracije aktivnosti iz stolpca 2 tabele B Priloge VII.

3. Za priglašene dejavnosti, ki niso izvzete iz izdaje dovoljenja, velja regulativni nadzor prek registracije ali licenciranja.

Člen 25

Priglasitev

1. Države članice zagotovijo, da se priglasitev zahteva za vse upravičene dejavnosti, tudi za tiste, opredeljene v skladu s členom 23. Dejavnost se prihlasi preden se začne izvajati, v primeru obstoječih dejavnosti pa takoj, ko se začne ta zahteva uporabljati. Države članice določijo informacije, ki se ob priglasitvi predložijo za dejavnosti, ki jih je treba priglasiti. Kadar se vloži zahtevek za izdajo dovoljenja, ločena priglasitev ni potrebna.

Dejavnosti se iz priglasitve lahko izvzamejo, kot je navedeno v členu 26.

2. Države članice zagotovijo, da se priglasitev zahteva za delovna mesta, opredeljena v členu 54(3), in za obstoječo izpostavljenost, ki se obravnava kot načrtovana izpostavljenost, kot je opredeljeno v členu 100(3).

3. Ne glede na merila za izvzetje, določena v členu 26, lahko pristojni organ zahteva, da se dejavnost prihlasi v primerih, ki so jih opredelile države članice in pri katerih obstaja nevarnost, da bi se zaradi dejavnosti, opredeljene v skladu s členom 23, v vodi pojavili naravno prisotni radionuklidi, ki lahko vplivajo na kakovost pitne vode ali na druge poti izpostavljenosti in s tem vzbujali skrb z vidika varstva pred sevanjem.

4. Človekove aktivnosti, ki vključujejo radioaktivno kontaminirane materiale, ki so posledica dovoljenih izpustov, ali materiale, nad katerimi je bil odpravljen nadzor v skladu s členom 30, se ne obravnavajo kot načrtovana izpostavljenost, zato jih ni treba priglasiti.

Člen 26

Izvzetje iz priglasitve

1. Države članice lahko odločijo, da priglasitev ni potrebna za upravičene dejavnosti, ki vključujejo spodaj naštet:

- (a) radioaktivne materiale, pri katerih skupne količine zadevne aktivnosti ne presegajo vrednosti za izvzetje, določene v stolpcu 3 tabele B v Prilogi VII, ali višjih vrednosti, ki jih pristojni organ odobri za posebne uporabe in izpolnjujejo splošna merila za izvzetje in odpravo nadzora iz Priloge VII, ali
- (b) brez poseganja v člen 25(4) radioaktivne materiale, pri katerih koncentracije aktivnosti ne presegajo vrednosti za izvzetje, določenih v tabeli A Priloge VII, ali višjih vrednosti, ki jih pristojni organ odobri za posebne uporabe in izpolnjujejo splošna merila za izvzetje in odpravo nadzora iz Priloge VII, ali

(c) napravo, ki vsebuje zaprti vir, pod pogojem, da:

- (i) je naprava vrste, ki jo je odobril pristojni organ,
- (ii) naprava pri normalnih okoliščinah delovanja ne povzroča hitrosti doz, višjih od $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ na razdalji 0,1 m od katere koli dosegljive površine naprave in
- (iii) je pristojni organ določil pogoje za recikliciranje ali odstranjevanje ali

(d) kakršno koli električno napravo, pod pogojem, da:

- (i) je cev s katodnimi žarki, namenjena prikazovanju vidnih slik, ali druga električna naprava, ki deluje pri napetosti največ 30 kilovoltov (kV), ali je vrste, ki jo je odobril pristojni organ, in
- (ii) pri normalnih okoliščinah delovanja ne povzroča hitrosti doz, višjih od $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ na razdalji 0,1 m od katere koli dosegljive površine naprave.

2. Države članice lahko posebne vrste dejavnosti izvzamejo iz zahteve za priglasitev, pod pogojem, da izpolnjujejo splošna merila za izvzetje, določena v točki 3 Priloge VII, in na podlagi ocene, ki pokaže, da je izvzetje najboljša možnost.

Člen 27

Registracija ali licenciranje

1. Države članice zahtevajo bodisi registracijo ali licenciranje naslednjih dejavnosti:

- (a) delovanje generatorjev sevanja ali pospeševalnikov ali radioaktivnih virov za izpostavljenosti v zdravstvu ali nemedicinsko slikanje;
- (b) delovanje generatorjev sevanja ali pospeševalnikov, razen elektronskih mikroskopov, ali radioaktivnih virov za namene, ki niso zajeti pod točko (a).

2. Države članice lahko zahtevajo registracijo ali licenciranje za druge vrste dejavnosti.

3. Regulativna odločitev o tem, ali se za vrste dejavnosti uporablja bodisi registracija ali licenciranje, lahko temelji na regulativnih izkušnjah, ob upoštevanju jakosti pričakovanih ali potencialnih doz, in zapletenosti dejavnosti.

Člen 28

Licenciranje

Države članice zahtevajo licenciranje naslednjih dejavnosti:

- (a) namerno dajanje radioaktivnih snovi osebam in – če to zadeva varstvo ljudi pred sevanjem – živalim za namene medicinskega oziroma veterinarskega diagnosticiranja, zdravljenja ali raziskav;

(b) delovanje in razgradnja katerega koli jedrskega objekta ter izkoriščanje in zaprtje rudnikov urana;

(c) namerno dodajanje radioaktivnih snovi pri proizvodnji in izdelavi potrošniških ali drugih proizvodov, vključno z zdravili, ter uvoz takšnih proizvodov;

(d) vse dejavnosti, ki vključujejo visokoaktivni zaprti vir;

(e) delovanje, razgradnja in zaprtje vsakega objekta za dolgoročno skladiščenje ali odstranjevanje radioaktivnih odpadkov, vključno z objekti za ravnanje z radioaktivnimi odpadki v ta namen;

(f) dejavnosti, ki vključujejo velike količine atmosferskih ali tekočinskih izpustov radioaktivnega materiala v okolje.

Člen 29

Postopek izdaje dovoljenj

1. Države članice za namene izdaje dovoljenj zahtevajo predložitev informacij, pomembnih za varstvo pred sevanjem, ki je sorazmerno z naravo dejavnosti in povezanimi radiološkimi tveganji.

2. V primeru licenciranja in pri določanju, katere informacije je treba predložiti v skladu z odstavkom 1, države članice upoštevajo okvirni seznam iz Priloge IX.

3. V licenco se vpišejo posebni pogoji in sklic na zahteve iz nacionalne zakonodaje, kakor je ustrezno, da se zagotovi pravna izvršljivost elementov licence ter uvedejo ustrezne omejitve v zvezi z obratovalnimi omejitvami in pogoji. V skladu z nacionalno zakonodajo ali posebnimi pogoji je, kjer je to ustrezno, zahtevano tudi uradno in dokumentirano izvajanje načela optimizacije.

4. Kadar je to ustrezno, nacionalna zakonodaja ali licenca vključuje pogoje za radioaktivne izpuste v skladu z zahtevami iz poglavja VIII za odobritev radioaktivnih izpustov v okolje.

Člen 30

Izvzetje iz regulativnega nadzora

1. Države članice zagotovijo, da je za odstranjevanje, recikliranje ali ponovno uporabo radioaktivnih materialov, ki izhajajo iz katere koli odobrene dejavnosti, potrebno dovoljenje.

2. Materiali, namenjeni za odstranjevanje, recikliranje ali ponovno uporabo, se lahko izvajajo iz regulativnega nadzora, pod pogojem, da koncentracije aktivnosti:

(a) za trdne materiale ne presežejo nivojev za odpravo nadzora iz tabele A Priloge VII ali

(b) ustrezajo posebnim nivojem za odpravo nadzora in povezanim zahtevam za posebne materiale ali materiale, ki izhajajo iz posebnih vrst dejavnosti; ti posebni nivoji za odpravo nadzora se določijo z nacionalno zakonodajo ali jih določi nacionalni pristojni organ v skladu s splošnimi merili za izvajanje in odpravo nadzora iz Priloge VII in ob upoštevanju tehničnih smernic, ki jih določi Skupnost.

3. Države članice zagotovijo, da so, kar zadeva odpravo nadzora nad materiali, ki vsebujejo naravno prisotne radionuklide, ki so posledica odobrenih dejavnosti, v katerih se naravni radionuklidi predelujejo zaradi njihovih radioaktivnih, cepljivih ali oplodnih lastnosti, nivoji za odpravo nadzora v skladu z merili za odpravo nadzora nad materiali, ki vsebujejo umetne radionuklide v določenih dozah.

4. Države članice prepovejo namerno redčenje radioaktivnih materialov, da bi bili na ta način izvzeti iz regulativnega nadzora. Ta prepoved ne velja za mešanje materialov, ki se izvaja pri normalnem obratovanju, pri katerem ni nevarnosti radioaktivnosti. Pristojni organ lahko v posebnih okoliščinah odobri mešanje radioaktivnih in neradioaktivnih materialov za namen ponovne uporabe ali recikliranja.

POGLAVJE VI

POKLICNA IZPOSTAVLJENOST

Člen 31

Odgovornosti

1. Države članice zagotovijo, da je podjetje odgovorno za oceno in izvajanje ureditev za varstvo izpostavljenih delavcev pred sevanjem.

2. Kar zadeva zunanje delavce, so odgovornosti podjetja in delodajalca zunanjih delavcev določene v členu 51.

3. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 države članice zagotovijo jasno dodelitev odgovornosti za varstvo delavcev ob vsaki izpostavljenosti, in sicer podjetju, delodajalcu ali kateri koli drugi organizaciji, zlasti za varstvo:

(a) reševalnega osebja;

(b) delavcev, ki skrbijo za sanacijo onesnažene zemlje, stavb in drugih konstrukcij;

(c) delavcev, ki so na delovnem mestu izpostavljeni sevanju radona v primeru iz člena 54(3).

To se uporablja tudi za varstvo samozaposlenih posameznikov in posameznikov prostovoljcev.

4. Države članice zagotovijo, da imajo delodajalci dostop do informacij o morebitni izpostavljenosti njihovih zaposlenih, kadar je zanje odgovoren drug delodajalec ali podjetje.

Člen 32

Operativno varstvo izpostavljenih delavcev

Države članice zagotovijo, da operativno varstvo izpostavljenih delavcev v skladu z ustreznimi določbami te direktive temelji na:

(a) predhodni oceni, da se ugotovita narava in velikost radiološkega tveganja za izpostavljene delavce;

(b) optimizaciji varstva pred sevanjem v vseh delovnih razmerah, tudi pri poklicni izpostavljenosti kot posledici dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost v zdravstvu;

(c) razvrstitvi izpostavljenih delavcev v različne kategorije;

(d) nadzornih ukrepov in spremljanju v zvezi z različnimi področji in delovnimi razmerami, po potrebi vključno z osebno dozimetrijo;

(e) zdravstvenem nadzoru;

(f) izobraževanju in usposabljanju.

Člen 33

Operativno varstvo praktikantov in študentov

1. Države članice zagotovijo, da so pogoji izpostavljenosti in operativno varstvo praktikantov in študentov, starih 18 let ali več, iz člena 11(1) enaki tistim, ki veljajo za izpostavljene delavce kategorije A ali B, kot je ustrezno.

2. Države članice zagotovijo, da so pogoji izpostavljenosti in operativno varstvo praktikantov in študentov, starih od 16 do 18 let, iz člena 11(2) enaki tistim, ki veljajo za izpostavljene delavce kategorije B.

Člen 34

Posvetovanje z izvedencem za varstvo pred sevanjem

Države članice od podjetij zahtevajo, da se v okviru njihovih področij pristojnosti, kot so navedena v členu 82, posvetujejo z izvedencem za varstvo pred sevanjem v zvezi z naslednjimi vprašanji, ki so pomembna za dejavnost:

(a) preverjanjem in preskušanjem zaščitnih naprav in merilnih instrumentov;

- (b) predhodnim temeljitim pregledom načrtov objektov s stališča varstva pred sevanjem;
- (c) odobritev obratovanja novih ali spremenjenih virov sevanja s stališča varstva pred sevanjem;
- (d) rednim preverjanjem učinkovitosti zaščitnih naprav in tehnik;
- (e) rednim umerjanjem merilnih instrumentov ter rednim pregledovanjem njihovega delovanja in pravilne uporabe.

Člen 35

Ureditve za delovna mesta

1. Države članice zagotovijo, da se za namene varstva pred sevanjem sprejmejo ureditve za vsa delovna mesta, na katerih bi delavci lahko bili deležni izpostavljenosti, ki presega učinkovito dozo 1 mSv na leto ali ekvivalentno dozo 15 mSv na leto za očesno lečo ali 50 mSv na leto za kožo in okončine.

Takšne ureditve so primerne glede na naravo objektov in virov ter velikost in naravo tveganj.

2. Za delovna mesta, navedena v členu 54(3) in na katerih bo izpostavljenost delavcev verjetno presegla učinkovito dozo 6 mSv na leto ali odgovarjajočo vrednost izpostavljenosti radonu, integrirano po času, ki jo določijo države članice, se ta delovna mesta obravnavajo kot načrtovana izpostavljenost in države članice določijo, katere zahteve iz tega poglavja so ustrezne. Pristojni organ zahteva, da se izpostavljenost redno preverja na delovnih mestih, naštetih v členu 54(3) in na katerih je učinkovita doza, ki jo prejmejo delavci, nižja ali enaka 6 mSv na leto ali izpostavljenost nižja od odgovarjajoče vrednosti izpostavljenosti radonu, integrirane po času.

3. Za podjetje, ki upravlja letalsko plovilo, pri katerem obstaja verjetnost, da bo učinkovita doza izpostavljenosti posadke kozmičnemu sevanju presegla 6 mSv na leto, se uporabljajo ustrezne zahteve iz tega poglavja, pri čemer se upoštevajo posebnosti te izpostavljenosti. Države članice zagotovijo, da pristojni organ, kadar obstaja verjetnost, da bo učinkovita doza, ki jo prejme posadka, presegla 1 mSv na leto, od podjetja zahteva sprejetje ustreznih ukrepov, zlasti:

- (a) oceno izpostavljenosti zadevne posadke;
- (b) upoštevanje ocenjene izpostavljenosti pri organiziranju delovnih razporedov, tako da se čim bolj zmanjšajo doze močno izpostavljene posadke;
- (c) obveščanje zadevnih delavcev o tveganjih za zdravje, ki jih vključuje njihovo delo, in njihovih posameznih dozah.

- (d) uporabo člena 10(1) za noseče članice posadke.

Člen 36

Klasifikacija delovnih mest

1. Države članice zagotovijo, da ureditve za delovna mesta vključujejo klasifikacijo na različna območja, kadar je to primerno, na podlagi ocene pričakovanih letnih doz ter verjetnosti in ravni potencialnih izpostavljenosti.

2. Razlikuje se med kontroliranimi in nadzorovanimi območji. Države članice zagotovijo, da pristojni organ določi smernice za klasifikacijo kontroliranih in nadzorovanih območij glede na dane okoliščine.

3. Države članice zagotovijo, da podjetje redno preverja delovne razmere na kontroliranih in nadzorovanih območjih.

Člen 37

Kontrolirana območja

1. Države članice zagotovijo naslednje minimalne zahteve za kontrolirano območje:

- (a) kontrolirano območje je označeno in kontrolirano v skladu s pisnimi postopki, ki jih zagotovi podjetje, dostop do njega pa je omejen na posameznike, ki so prejeli ustrezna navodila. Kjer koli obstaja znatno tveganje za razširjanje radioaktivne kontaminacije, se sprejmejo posebne ureditve, tudi za dostop in izhod posameznikov in blaga ter za spremljanje kontaminacije v kontroliranem in po potrebi sosednjem območju;
- (b) ob upoštevanju narave in velikosti radioloških tveganj na kontroliranem območju se radiološki nadzor delovnega okolja organizira v skladu z določbami člena 39;
- (c) namestijo se oznake, ki označujejo vrsto območja, naravo vira in njuna pripadajoča tveganja;
- (d) sestavijo se delovna navodila, ki ustrezajo radiološkemu tveganju, ki je povezano z viri in njihovim delovanjem;
- (e) delavec opravi posebno usposabljanje glede značilnosti delovnega mesta in aktivnosti;
- (f) delavcu se zagotovi ustrezna osebna zaščitna oprema.

2. Države članice zagotovijo, da je podjetje odgovorno za izvajanje teh nalog, ob upoštevanju mnenja izvedenca za varstvo pred sevanjem.

Člen 38

Nadzorovana območja

1. Države članice zagotovijo naslednje zahteve za nadzorovano območje:

- (a) ob upoštevanju narave in obsega radioloških tveganj na nadzorovanem območju se radiološki nadzor delovnega mesta organizira v skladu z določbami člena 39;
- (b) kjer je to ustrezno, se namestijo oznake, ki označujejo vrsto območja, naravo virov in z njimi povezana tveganja;
- (c) kjer je to ustrezno, se sestavijo delovna navodila, ki ustrezajo radiološkemu tveganju, ki je povezano z viri in njihovim delovanjem.

2. Države članice zagotovijo, da je podjetje odgovorno za izvajanje teh nalog, ob upoštevanju mnenja izvedenca za varstvo pred sevanjem.

Člen 39

Radiološki nadzor delovnega mesta

1. Države članice zagotovijo, da radiološki nadzor delovnega mesta iz točke (b) člena 37(1) in točke (a) člena 38(1) po potrebi obsega:

- (a) meritev hitrosti zunanjih doz, pri čemer se navede narava in kakovost tega sevanja;
- (b) meritev koncentracije aktivnosti v zraku in površinske gostote za radionuklide, ki povzročajo kontaminacijo, pri čemer se navede njihova narava ter fizikalno in kemijsko stanje.

2. Rezultati teh meritev se zabeležijo in po potrebi uporabijo za oceno posameznih doz, kot to določa člen 41.

Člen 40

Kategorizacija izpostavljenih delavcev

1. Države članice zagotovijo, da se za namene spremljanja in nadzora razlikuje med dvema kategorijama izpostavljenih delavcev:

- (a) kategorija A: izpostavljeni delavci, za katere je verjetno, da bodo prejeli efektivno dozo, višjo od 6 mSv na leto, ali ekvivalentno dozo, višjo od 15 mSv na leto za očesno lečo ali višjo od 150 mSv na leto za kožo in okončine;

(b) kategorija B: izpostavljeni delavci, ki niso razvrščeni kot delavci kategorije A.

2. Države članice od podjetja oziroma delodajalca v primeru zunanjih delavcev zahtevajo, da o kategorizaciji posameznih delavcev odloči pred začetkom opravljanja dela, ki lahko povzroči izpostavljenost, in to kategorizacijo redno preverja na podlagi delovnih razmer in zdravstvenega nadzora. Pri razlikovanju se upoštevajo tudi potencialne izpostavljenosti.

Člen 41

Osebna dozimetrija

1. Države članice zagotovijo, da je osebna dozimetrija za delavce kategorije A sistematična in temelji na posamičnih meritvah, ki jih opravlja služba za dozimetrijo. V primerih, kjer obstaja verjetnost za znatno notranjo izpostavljenost ali znatno izpostavljenost očesne leče ali okončin delavcev kategorije A, se vzpostavi ustrezen sistem za dozimetrijo.

2. Države članice zagotovijo, da dozimetrija delavcev kategorije B zadošča vsaj za potrditev pravilnosti razvrstitve delavcev v kategorijo B. Države članice lahko tudi za delavce kategorije B zahtevajo osebno dozimetrijo, in če je to potrebno, posamezne meritve, ki jih opravi služba za dozimetrijo.

3. V primerih, ko so posamične meritve nemogoče ali neustrezne, osebna dozimetrija temelji na oceni, ki izhaja iz posamičnih meritev na drugih izpostavljenih delavcih, rezultatov nadzora delovnega mesta, ki je določen v členu 39, ali metod izračuna, ki jih odobri pristojni organ.

Člen 42

Ocena doz v primeru naključne izpostavljenosti

Države članice zagotovijo, da mora podjetje v primeru naključne izpostavljenosti oceniti ustrezne doze in njihovo porazdelitev v telesu.

Člen 43

Evidentiranje rezultatov in poročanje o njih

1. Države članice zagotovijo, da se za vsakega delavca kategorije A in kategorije B sestavi evidenca, ki vsebuje rezultate osebne dozimetrije, kadar takšno dozimetrijo zahteva država članica.

2. Za namene odstavka 1 se hranijo naslednje informacije o izpostavljenih delavcih:

- (a) evidenca izmerjenih ali ocenjenih izpostavljenosti, odvisno od primera, za posamezne doze v skladu s členi 41, 42, 51, 52, 53 in, če se tako odloči država članica, v skladu s členoma 35(2) in 54(3);

(b) poročila o okoliščinah in sprejetih ukrepih v primerih izpostavljenosti iz členov 42, 52 in 53;

(c) rezultati radiološkega nadzora delovnega mesta, uporabljene za oceno posameznih doz, kadar je to potrebno.

3. Informacije iz odstavka 1 se hranijo med delovno dobo delavcev, ki vključuje izpostavljenost ionizirajočemu sevanju, in nato, dokler ne dopolnijo starosti 75 let oziroma dokler je ne bi dopolnili, v nobenem primeru pa ne manj kot 30 let po prenehanju opravljanja dela, ki je vključevalo izpostavljenost.

4. Izpostavljenosti iz členov 42, 52, 53 in, če se tako odloči država članica, v skladu s členoma 35(2) in 54(3) se v evidenci doz iz odstavka 1 evidentirajo ločeno.

5. Evidenca doz iz odstavka 1 se pošlje v podatkovni sistem individualnega nadzora obsevanosti, ki ga vzpostavi država članica v skladu s Prilogo X.

Člen 44

Dostop do rezultatov osebne dozimetrije

1. Države članice zahtevajo, da so rezultati osebne dozimetrije iz členov 41, 42, 52, 53 in, če se tako odloči država članica, iz členov 35(2) in 54(3):

(a) na razpolago pristojnemu organu, podjetju in delodajalcu zunanjih delavcev;

(b) na razpolago izpostavljenemu delavcu v skladu z odstavkom 2;

(c) predloženi službi medicine dela, da bi lahko ocenila vpliv na zdravje ljudi, kot je določeno v členu 45(2);

(d) predloženi podatkovnemu sistemu individualnega nadzora obsevanosti, ki ga vzpostavi država članica v skladu s Prilogo X.

2. Države članice od podjetja oziroma delodajalca v primeru zunanjih delavcev zahtevajo, da delavcem na njihovo zahtevo dovoli dostop do rezultatov njihove osebne dozimetrije, vključno z rezultati meritev, ki so morda bili uporabljeni za oceno teh rezultatov, ali do rezultatov ocene njihovih doz, pridobljene na podlagi nadzora delovnega mesta.

3. Države članice določijo ureditve za prenos rezultatov osebne dozimetrije.

4. V podatkovnem sistemu individualnega nadzora obsevanosti so zajeti vsaj podatki iz razdelka A Priloge X.

5. Države članice v primeru naključne izpostavljenosti od podjetja zahtevajo, da nemudoma sporoči rezultate osebne dozimetrije in ocene doz posamezniku in pristojnemu organu.

6. Države članice zagotovijo, da so sprejete ureditve za ustrezno izmenjavo vseh ustreznih informacij o dozah, ki jih je delavec že prejel, med podjetjem, delodajalcem v primeru zunanjega delavca, pristojnim organom, službami medicine dela, izvedenci za varstvo pred sevanjem ali službami za dozimetrijo, da se zdravniški pregled lahko opravi pred zaposlitvijo ali razvrstitvijo delavca kot delavca kategorije A v skladu s členom 45 in nadzorujejo nadaljnje izpostavljenosti delavcev.

Člen 45

Zdravstveni nadzor izpostavljenih delavcev

1. Države članice zagotovijo, da zdravstveni nadzor izpostavljenih delavcev temelji na splošnih načelih, ki veljajo za medicino dela.

2. Zdravstveni nadzor delavcev kategorije A izvajajo službe medicine dela. Ta zdravstveni nadzor omogoča oceno zdravstvenega stanja delavcev pod nadzorom z vidika njihove sposobnosti za opravljanje nalog, ki so jim dodeljene. V ta namen ima služba medicine dela dostop do vseh ustreznih informacij, ki jih potrebujejo, vključno s stanjem okolja znotraj delovnega območja.

3. Zdravstveni nadzor vključuje:

(a) zdravniški pregled pred zaposlitvijo ali razvrstitvijo delavca kot delavca kategorije A, da se ugotovijo njegove sposobnosti za delovno mesto delavca kategorije A, katero naj bi mu bilo dodeljeno;

(b) redne zdravniške preglede najmanj enkrat letno, da se ugotovi sposobnost delavcev kategorije A za opravljanje nalog. Narava teh pregledov, ki se lahko ponovijo tolikokrat, kot služba medicine dela meni, da je potrebno, je odvisna od vrste dela in zdravstvenega stanja posameznega delavca.

4. Službe medicine dela lahko naznačijo potrebo po nadaljevanju zdravstvenega nadzora po prenehanju dela za toliko časa, kot menijo, da je potrebno za varovanje zdravja zadevne osebe.

Člen 46

Zdravstvena klasifikacija

Države članice zagotovijo, da se glede na delavčevo sposobnost za opravljanje dela delavca kategorije A vzpostavi naslednja zdravstvena klasifikacija:

- (a) zmožen;
- (b) zmožen, pod določenimi pogoji;
- (c) nezmožen.

Člen 47

Prepoved zaposlovanja ali klasifikacije nezmožnih delavcev

Države članice zagotovijo, da noben delavec ni zaposlen ali klasificiran za katero koli obdobje na določeno delovno mesto kot delavec kategorije A, če je z zdravstvenim nadzorom ugotovljeno, da je nezmožen za zadevno delovno mesto.

Člen 48

Zdravstvene kartoteke

1. Države članice zagotovijo, da se zdravstvena kartoteka odpre za vsakega delavca kategorije A in sproti dopolnjuje, dokler delavec ostaja uvrščen v to kategorijo. Nato se hrani, dokler posameznik ne dopolni starosti 75 let ali dokler je ne bi dopolnil, nikakor pa ne manj kot 30 let po prenehanju opravljanja dela, ki je vključevalo izpostavljenost ionizirajočemu sevanju.

2. Zdravstvena kartoteka vključuje informacije o naravi zaposlitve, rezultatih zdravniških pregledov pred zaposlitvijo ali klasifikacijo delavca kot delavca kategorije A, rednih zdravstvenih pregledih in evidencah doz, ki jih zahteva člen 43.

Člen 49

Posebni zdravstveni nadzor

1. Države članice zagotovijo, da se poleg zdravstvenega nadzora izpostavljenih delavcev, določenega v členu 45, zagotovi vse potrebno za vsako nadaljnjo aktivnost, za katero služba medicine dela meni, da je potrebna za zdravstveno varstvo izpostavljenega posameznika, kot so na primer nadaljnji pregledi, ukrepi za dekontaminacijo, nujno sanacijo ali drugi ukrepi, ki jih določi služba medicine dela.

2. Posebni zdravstveni nadzor se opravi v vsakem primeru, ko je presežena katera koli od mejnih doz, določenih v členu 9.

3. Nadaljnji pogoji izpostavljenosti so predmet soglasja služba medicine dela.

Člen 50

Pritožbe

Države članice določijo postopek za pritožbe zoper ugotovitve in sklepe, sprejete v skladu s členi 46, 47 in 49.

Člen 51

Varstvo zunanjih delavcev

1. Države članice zagotovijo, da sistem individualnega nadzora obsevanosti zunanjim delavcem zagotavlja enako varstvo, kot ga zagotavlja stalno zaposlenim izpostavljenim delavcem podjetja.

2. Države članice zagotovijo, da je podjetje bodisi neposredno bodisi na podlagi pogodbe z delodajalcem zunanjih delavcev odgovorno za operativne vidike varstva zunanjih delavcev, ki so neposredno povezani z naravo njihovega dela v podjetju, pred sevanjem.

3. Države članice zlasti zagotovijo, da podjetje najmanj:

- (a) za delavce kategorije A, ki vstopajo v kontrolirana območja, preveri, ali je bil zadevni zunanji delavec ocenjen kot zdravstveno sposoben opravljati dodeljene naloge;
- (b) preveri, ali je kategorizacija zunanjega delavca ustrezna glede na doze, ki jim bo verjetno izpostavljen v podjetju;
- (c) zagotovi, da zunanji delavec za vstop na kontrolirano območje poleg osnovnega usposabljanja o varstvu pred sevanjem prejme tudi posebna navodila in usposabljanje v zvezi z značilnostmi delovnega mesta in aktivnostmi, ki se izvajajo, v skladu s točkama (c) in (d) člena 15(1);
- (d) zagotovi, da zunanji delavec za vstop na nadzorovano območje prejme delovna navodila, skladna z radiološkim tveganjem, povezanim z zadevnimi viri in dejavnostmi, skladno z zahtevami iz točke (c) člena 38(1);
- (e) zagotovi, da je zunanji delavec prejel potrebno osebno zaščitno opremo;
- (f) zagotovi, da zunanji delavec prejme individualni nadzor obsevanosti, ki ustreza vrsti aktivnosti, in katero koli operativno osebno dozimetrijo, ki bi morda bila potrebna;
- (g) zagotovi skladnost s sistemom varstva iz poglavja III;
- (h) za vstop na kontrolirana območja zagotovi ali sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se po vsaki aktivnosti zabeležijo radiološki podatki iz individualnega nadzora obsevanosti nad vsakim zunanjim delavcem kategorije A v smislu točke 2 razdelka B Priloge VIII.

4. Države članice zagotovijo, da delodajalci zunanjih delavcev bodisi neposredno ali na podlagi pogodbe s podjetjem zagotovijo, da je varstvo njihovih delavcev pred sevanjem v skladu z ustreznimi določbami te direktive, zlasti z:

- (a) zagotavljanjem skladnosti s sistemom varstva iz poglavja III;
- (b) zagotavljanjem informacij in usposabljanja na področju varstva pred sevanjem iz točk (a), (b) in (e) člena 15(1), člena 15(2), (3) in (4).
- (c) jamčenjem ustrezne ocene izpostavljenosti teh delavcev in zdravstvenega nadzora delavcev kategorije A pod pogoji, ki so določeni v členih 39 in od 41 do 49;
- (d) zagotavljanjem, da se radiološki podatki na podlagi osebne radiološke dozimetrije vseh njihovih delavcev kategorije A v smislu točke 1 razdelka B Priloge X redno posodablja v podatkovnem sistemu individualnega nadzora obsevanosti iz točke (d) člena 44(1).

5. Države članice zagotovijo, da vsi zunanji delavci sami čim bolj prispevajo k varstvu, ki jim je zagotovljeno s sistemom nadzora obsevanosti iz odstavka 1, brez poseganja v odgovornosti podjetja ali delodajalca.

Člen 52

Posebej dovoljene izpostavljenosti

1. Države članice lahko odločijo, da v izjemnih primerih, ki jih je treba obravnavati posamično, razen izrednih dogodkov, pristojni organ, kadar je to potrebno zaradi posebnosti dela, lahko dovoli delavcem poklicno izpostavljenost sevanju, ki presega mejne doze iz člena 9, pod pogojem, da so takšni primeri izpostavljenosti omejeni časovno in na določena delovna območja ter ne presegajo najvišjih ravni izpostavljenosti, ki jih za tak poseben primer določi pristojni organ. Upoštevajo se naslednji pogoji:

- (a) samo delavci kategorije A, kot so opredeljeni v členu 40, ali posadka vesoljskega plovila so lahko tovrstno izpostavljeni;
- (b) praktikante, študente, noseče delavke in, če obstaja tveganje vnosa radionuklidov ali kontaminacije telesa, doječe delavke se izključijo iz takšnih izpostavljenosti;
- (c) podjetje vnaprej upraviči takšne izpostavljenosti in se o njih temeljito pogovori z delavci, njihovimi predstavniki, službo medicine dela in izvedencem za varstvo pred sevanjem;
- (d) ustrezni delavci so vnaprej obveščeni o vključenih tveganjih in zaščitnih ukrepih, ki se izvajajo med delom;

(e) delavci so dali svoje soglasje;

(f) vse doze takšnih izpostavljenosti se ločeno zabeležijo v zdravstveni kartoteki iz člena 48 in osebni evidenci iz člena 43.

2. Preseganje mejnih doz zaradi posebej dovoljenih izpostavljenosti ni nujno razlog za izključitev delavcev iz običajnega delovnega mesta ali njihovo premestitev na drugo delovno mesto brez njihovega soglasja.

3. Države članice zagotovijo, da se izpostavljenost vesoljske posadke sevanju, ki presega mejne doze, obravnava kot posebej dovoljena izpostavljenost.

Člen 53

Poklicna izpostavljenost ob izrednem dogodku

1. Države članice zagotovijo, da se poklicne izpostavljenosti ob izrednem dogodku ohranijo, kadar je to mogoče, pod vrednostmi mejnih doz, kot so določene v členu 9.

2. V primerih, ko zgornjega pogoja ni mogoče izpolniti, se uporabljajo naslednji pogoji:

(a) določijo se referenčni nivoji za poklicno izpostavljenost ob izrednem dogodku, načeloma pod efektivno dozo 100 mSv;

(b) v izjemnih primerih, ko gre za reševanje življenj, preprečevanje resnih učinkov sevanja na zdravje ali izrednih razmer, se za zunanjo izpostavljenost reševalnega osebja lahko določi referenčni nivo za efektivno dozo iz zunanjega sevanja nad 100 mSv, vendar ne višji od 500 mSv.

3. Države članice zagotovijo, da so reševalni delavci, ki bodo verjetno izvajali ukrepe, pri katerih se efektivna doza 100 mSv lahko preseže, vnaprej jasno in podrobno obveščeni o povezanih tveganjih za zdravje in razpoložljivih zaščitnih ukrepih, ter da delavci te ukrepe izvajajo prostovoljno.

4. Države članice v primeru poklicne izpostavljenosti ob izrednem dogodku zahtevajo radiološki nadzor reševalnega osebja. Osebna dozimetrija ali ocena posameznih doz se opravi skladno z okoliščinami.

5. Države članice v primeru poklicne izpostavljenosti ob izrednem dogodku zahtevajo, da se zdravstveni nadzor reševalnega osebja, kot je opredeljen v členu 49, izvaja ustrezno z okoliščinami.

Člen 54

Radon na delovnih mestih

1. Države članice določijo nacionalne referenčne nivoje za koncentracije radona na delovnih mestih v zaprtih prostorih. Referenčni nivo za letno povprečje koncentracij aktivnosti v zraku ne presega 300 Bq m^{-3} , razen če tega ne upravičujejo prevladujoče okoliščine v državi.

2. Države članice zahtevajo, da se meritve radona izvajajo na:

(a) delovnih mestih znotraj območij, opredeljenih v skladu s členom 103(3), ki so v pritličju ali kleti, ob upoštevanju parametrov iz nacionalnega akcijskega načrta, kot je navedeno pod točko 2 Priloge XVIII, ter

(b) posebnih vrstah delovnih mest, opredeljenih v nacionalnem akcijskem načrtu, ob upoštevanju točke 3 Priloge XVIII.

3. Kadar koncentracija radona (kot letno povprečje) na območjih znotraj delovnih mest ostaja nad nacionalnim referenčnim nivojem navzlic ukrepom, sprejetim v skladu z načelom optimizacije iz poglavja III, države članice zahtevajo, da se ta primer prikladi v skladu s členom 25(2) in uporablja se člen 35(2).

POGLAVJE VII

IZPOSTAVLJENOSTI V ZDRAVSTVU

Člen 55

Upravičenost

1. Zadostna čista korist zaradi izpostavljenosti sevanju v zdravstvu, ob upoštevanju njene celotne potencialne diagnostične ali terapevtske koristi, vključno z neposredno koristjo za zdravje ali dobre počutje posameznika in koristjo za družbo, mora odtehtati škodo za zdravje posameznika, ki jo lahko povzroči izpostavljenost sevanju, pri čemer se upoštevajo učinkovitost, koristi in tveganja pri uporabi alternativnih razpoložljivih tehnik, ki imajo isti cilj, a ne vključujejo izpostavljenosti ionizirajočemu sevanju ali pa je ta manjša.

2. Države članice zagotovijo, da se uporablja načelo iz odstavka 1 in zlasti da:

(a) se nove vrste dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost v zdravstvu, upravičijo, še preden se začnejo splošno izvajati;

(b) se vsaka posamezna izpostavljenost v zdravstvu vnaprej upraviči, ob upoštevanju specifičnih namenov izpostavljenosti sevanju in značilnosti izpostavljenega posameznika;

(c) se, kadar vrsta dejavnosti, ki vključuje izpostavljenost v zdravstvu, načeloma ni upravičena, lahko specifična posamezna izpostavljenost te vrste upraviči v posebnih okoliščinah, kjer je to ustrezno, vendar jo je treba za vsak primer posebej oceniti in dokumentirati;

(d) kadar je to praktično, si napotni zdravnik in izvajalec, kot določijo države članice, prizadevata za pridobitev poprejšnjih diagnostičnih informacij ali zdravstvenih kartotek, pomembnih za načrtovano izpostavljenost in preučitev teh podatkov, da bi se izognila nepotrebni izpostavljenosti;

(e) izpostavljenost v zdravstvu za medicinske ali biomedicinske raziskave preuči odbor za etična vprašanja, ki je ustanovljen v skladu z nacionalnimi postopki in/ali ga ustanovi pristojni organ;

(f) posebno upravičenost medicinskih radioloških posegov, ki jih je treba izvajati kot del programa presejanja, potrdi pristojni organ, skupaj z ustreznimi medicinsko-znanstvenimi združenji ali ustreznimi organi;

(g) izpostavljenost posameznikov, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov, mora imeti zadostno čisto korist, ob upoštevanju neposrednih koristi za zdravje bolnika, morebitnih koristi za posameznike, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov, in škode, ki jo lahko povzroči izpostavljenost;

(h) vsak medicinski radiološki poseg, izveden na asimptomatskem posamezniku za namene zgodnje diagnostike, je del programa presejanja ali zahteva posebno dokumentirano upravičenost za zadevnega posameznika, ki jo potrdi izvajalec po posvetovanju z napotnim zdravnikom in ob upoštevanju smernic ustreznih medicinsko-znanstvenih združenj in pristojnega organa. Posebna pozornost se nameni zagotavljanju informacij izpostavljenemu posamezniku v zdravstvu, kot je zahtevano v točki (d) člena 57(1).

Člen 56

Optimizacija

1. Države članice zagotovijo, da so vse doze, ki so posledica izpostavljenosti v zdravstvu za namene radiodiagnostike, interventne radiologije, načrtovanja, usmerjanja zdravljenja in preverjanja, tako nizke, kolikor je to razumno mogoče doseči, in skladne s pridobivanjem zahtevanih zdravstvenih informacij, pri čemer se upoštevajo ekonomski in družbeni dejavniki.

Za vsako izpostavljenost bolnikov sevanju v zdravstvu za radioterapevtske namene se izpostavljenost ciljnih prostornin posamezno načrtuje, njeno doziranje pa ustrezno preverjeno, ob upoštevanju, da so doze neciljnih prostornin in tkiv tako nizke, kolikor je to razumno mogoče doseči, in skladne z želenim radioterapevtskim namenom izpostavljenosti.

2. Države članice zagotovijo določitev, redno pregledovanje in uporabo diagnostičnih referenčnih nivojev za radiodiagnostične preiskave, pri čemer upoštevajo priporočljive evropske diagnostične referenčne nivoje, kadar so ti na voljo, in za posege interventne radiologije, kadar je to ustrezno, ter razpoložljivost navodil v ta namen.

3. Države članice za vsak projekt medicinskih in biomedicinskih raziskav, ki vključuje izpostavljenost v zdravstvu, zagotovijo, da:

- (a) zadevni posamezniki sodelujejo prostovoljno;
- (b) so ti posamezniki obveščeni o tveganjih zaradi izpostavljenosti;
- (c) je določena dozna ograda za posameznike, za katere je pričakovati, da ne bodo imeli neposredne medicinske koristi zaradi izpostavljenosti;
- (d) v primeru bolnikov, ki prostovoljno privolijo v poskusni zdravstveni poseg in za katere je pričakovati, da bodo imeli diagnostično ali terapevtsko korist zaradi tega posega, morata izvajalec in/ali napotni zdravnik določiti zadevne nivoje doz za vsak primer posebej in pred izpostavitvijo.

4. Države članice zagotovijo, da optimizacija vključuje izbiro opreme, stalno pridobivanje zadovoljivih diagnostičnih informacij ali izidov zdravljenja, praktične vidike medicinskih radioloških posegov, zagotavljanje kakovosti ter oceno in ovrednotenje doz za bolnika ali preverjanje doziranja aktivnosti, pri čemer se upoštevajo ekonomski in družbeni dejavniki.

5. Države članice zagotovijo, da se:

- (a) določijo dozne ograde za izpostavljenost posameznikov, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov, kadar je to ustrezno;
- (b) oblikujejo ustrezna navodila za izpostavljenost posameznikov, ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov.

6. Države članice zagotovijo, da izvajalec ali podjetje, kot določijo države članice, pri zdravljenju ali diagnosticiranju bolnika z radionuklidi zagotovi bolniku ali njegovemu zastopniku informacije o tveganjih zaradi ionizirajočega sevanja in ustrezna navodila, da se za osebe v stiku z bolnikom omejijo doze, kolikor je to razumno mogoče doseči. Pri terapevtskih posegih se zagotovijo pisna navodila.

Ta navodila se izročijo pred odhodom iz bolnišnice, klinike ali podobne ustanove.

Člen 57

Odgovornosti

1. Države članice zagotovijo, da:

- (a) je izvajalec klinično odgovoren za vsako izpostavljenost v zdravstvu;

- (b) izvajalec, izvedenec medicinske fizike in tisti, ki so pooblaščen za opravljanje praktičnih vidikov radioloških posegov, sodelujejo v procesu optimizacije, kot določijo države članice;

- (c) napotni zdravnik in izvajalec sodelujeta v procesu upravljanja posameznih izpostavljenosti v zdravstvu, kot določijo države članice;

- (d) kadar je to praktično in pred samo izpostavljenostjo, izvajalec ali napotni zdravnik, kot določijo države članice, zagotovi, da bolnik ali njegov zastopnik prejme ustrezne informacije o koristih in tveganjih, povezanih z dozo sevanja zaradi izpostavljenosti v zdravstvu. Podobne informacije in ustrezna navodila v skladu s točko (b) člena 56(5) se zagotovijo posameznikom ki pomagajo pri negi in oskrbi pacientov.

2. Praktične vidike medicinskih radioloških posegov lahko podjetje ali izvajalec, kot je ustrezno, prenese na enega ali več posameznikov, ki lahko opravljajo naloge v zvezi s tem na priznanem področju specializacije.

Člen 58

Posegi

Države članice zagotovijo, da:

- (a) se določijo pisni protokoli za vsako vrsto standardnih medicinskih radioloških posegov, natančneje za vsako opremo in za ustrezne kategorije bolnikov;

- (b) so informacije o izpostavljenosti bolnika del poročila o medicinskem radiološkem posegu;

- (c) so navodila za napotitev na medicinsko slikanje, ob upoštevanju doz sevanja, na razpolago napotnim zdravnikom;

- (d) izvedenec medicinske fizike ustrezno sodeluje pri medicinskih radioloških posegih, pri čemer je njegovo sodelovanje sorazmerno z radiološkim tveganjem, povezanim z dejavnostjo. Izvedenec medicinske fizike zlasti:

- (i) tesno sodeluje pri radioterapevtskih dejavnostih, razen standardnih nuklearnomedicinskih terapevtskih dejavnostih;

- (ii) sodeluje pri standardnih nuklearnomedicinskih terapevtskih dejavnostih ter pri radiodiagnostičnih in intervencijskih radioloških dejavnostih, ki vključujejo visoke doze iz točke (c) člena 61(1);

- (iii) po potrebi sodeluje pri drugih medicinskih radioloških posegih, izvzetih iz točk (a) in (b), za namene posvetovanja in svetovanja o vprašanih, povezanih z varstvom pred sevanjem pri izpostavljenosti v zdravstvu;

- (e) se klinične presoje izvajajo v skladu z nacionalnimi postopki;
- (f) se takrat, ko so diagnostični referenčni nivoji stalno preseženi, opravijo ustrezni lokalni pregledi in se brez nepotrebnega zavlačevanja sprejmejo ustrezni korektivni ukrepi.

Člen 59

Usposabljanje in priznavanje

Države članice zagotovijo, da so zahteve glede usposabljanja in priznavanja, določene v členih 79, 14 in 18, izpolnjene za izvajalca, izvedenca medicinske fizike in posameznike iz člena 57(2).

Člen 60

Oprema

1. Države članice zagotovijo, da:
 - (a) je vsa medicinska radiološka oprema, ki je v uporabi, pod strogim nadzorom z vidika varstva pred sevanjem;
 - (b) ima pristojni organ na razpolago najnovejši popis medicinske radiološke opreme za vsak medicinski radiološki objekt;
 - (c) podjetje izvaja ustrezne programe zagotavljanja kakovosti in oceno doz ali preverjanje uporabljenega radioaktivnega odmerka ter
 - (d) je opravljen prevzemni preskus pred prvo uporabo opreme v klinične namene, nato pa redno preverjanje delovanja opreme, tudi po vsakem vzdrževanju, ki bi lahko vplivalo na delovanje opreme.
2. Države članice poskrbijo, da pristojni organ zagotovi, da podjetje sprejme potrebne ukrepe za izboljšanje neustreznega ali pomanjkljivega delovanja medicinske radiološke opreme v uporabi. Sprejmejo tudi specifična merila za sprejemljivost opreme, da se lahko ugotovi, kdaj so potrebni ustrezni korektivni ukrepi, vključno z izločitvijo opreme iz uporabe.
3. Države članice zagotovijo, da:
 - (a) je prepovedana uporaba opreme za fluoroskopijo, ki nima naprave za samodejno kontrolo hitrosti doz ali ojačevalnika slike ali enakovredne naprave;
 - (b) ima oprema, ki se uporablja za teleterapijo z nominalno energijo snopa višjo od 1 MeV, napravo za preverjanje

ključnih parametrov zdravljenja. Oprema, ki je bila nameščena pred 6. februar 2018, se lahko izvzame iz te zahteve;

- (c) ima vsa oprema, ki se uporablja za interventno radiologijo, napravo ali element, ki izvajalca ali osebe, ki izvajajo praktične vidike medicinskih posegov, obvešča o količini sevanja, ki ga oprema oddaja med posegom. Oprema, ki je bila nameščena pred 6. februar 2018, se lahko izvzame iz te zahteve;
- (d) ima vsa oprema, ki se uporablja za interventno radiologijo in računalniško tomografijo, in vsaka nova oprema, ki se uporablja za namene načrtovanja, usmerjanja zdravljenja in preverjanja, napravo ali element, ki izvajalca ob koncu posega obvešča o pomembnih parametrih za oceno pacientove doze;
- (e) je oprema, ki se uporablja za interventno radiologijo in računalniško tomografijo, takšna, da omogoča prenos informacij, zahtevanih pod točko 3(d), v poročilo o pregledu. Oprema, ki je bila nameščena pred 6. februar 2018, se lahko izvzame iz te zahteve;
- (f) brez poseganja v točke (c), (d) in (e) odstavka 3 ima nova medicinska radiodiagnostična oprema, ki oddaja ionizirajoče sevanje, napravo ali enakovreden element, ki izvajalca obvešča o pomembnih parametrih za oceno doze za bolnika. Kadar je to ustrezno, je oprema takšna, da omogoča prenos teh informacij v evidenco o pregledu.

Člen 61

Posebni posegi

1. Države članice zagotovijo uporabo ustrezne medicinske radiološke opreme, praktičnih tehnik in pomožne opreme pri izpostavljenosti v zdravstvu:
 - (a) otrok;
 - (b) kot dela programa presejanja;
 - (c) pri kateri bolnik prejme visoke doze sevanja, kar se lahko dogodi pri interventni radiologiji, nuklearni medicini, računalniški tomografiji ali radioterapiji.
- Posebna pozornost se nameni programom zagotavljanja kakovosti in oceni doz ali preverjanju uporabljenega radioaktivnega odmerka za te posege.
2. Države članice zagotovijo, da so izvajalci in tisti posamezniki iz člena 57(2), ki izvajajo dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenosti iz odstavka 1, deležni ustreznega usposabljanja o teh medicinskih radioloških posegih, kot zahteva člen 18.

Člen 62

Posebno varstvo med nosečnostjo in dojenjem

1. Države članice zagotovijo, da se napotni zdravnik ali izvajalec, kakor je ustrezno, pozanimata, kot določijo države članice, ali je posameznica, ki bo deležna izpostavljenosti v zdravstvu, noseča ali doji, razen če je to mogoče izključiti iz očitnih razlogov ali to ni pomembno za radiološki poseg.
2. Če nosečnosti ni mogoče izključiti, je odvisno od medicinskega radiološkega posega, zlasti če gre za obsevanje abdominalnega ali medeničnega predela, posebno pozornost treba nameniti upravičenosti, zlasti nujnosti, in optimizaciji, ob upoštevanju izpostavljenosti tako nosečnice kot nerojenega otroka.
3. Pri doječih posameznicah je v nuklearni medicini, odvisno od medicinskega radiološkega posega, posebno pozornost treba nameniti upravičenosti, zlasti nujnosti, in optimizaciji, ob upoštevanju izpostavljenosti tako posameznice kot otroka.
4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 države članice sprejmejo ukrepe za povečanje ozaveščenosti posameznic, za katere se uporablja ta člen, in sicer z ukrepi, kot so javna obvestila na primernih mestih.

Člen 63

Naključna in nenamerna izpostavljenost

Države članice zagotovijo, da:

- (a) so sprejeti vsi smiselni ukrepi za zmanjšanje verjetnosti in obsega naključne ali nenamerne izpostavljenosti posameznikov, izpostavljenih sevanju v zdravstvu;
- (b) program zagotavljanja kakovosti za radioterapevtske posege vključuje študijo tveganja za naključno ali nenamerno izpostavljenost;
- (c) podjetje za vse primere izpostavljenosti v zdravstvu uvede ustrezen sistem za vodenje evidence in analizo dogodkov, ki vključuje ali potencialno vključuje naključno ali nenamerno izpostavljenost v zdravstvu ter je sorazmeren z radiološkim tveganjem, povezanim z dejavnostjo;
- (d) so sprejete ureditve za obveščanje napotnega zdravnika in izvajalca ter bolnika ali njihovega zastopnika o klinično pomembni nenamerni ali naključni izpostavljenosti in rezultatih analize;
- (e) (i) podjetje pristojnemu organu čim prej prijavi pojav pomembnih dogodkov, kot jih opredeli pristojni organ;
- (ii) se rezultati preiskave in korektivni ukrepi, sprejeti v izogib takim dogodkom, sporočijo pristojnemu organu v roku, ki ga določi država članica;
- (f) so vzpostavljeni mehanizmi za pravočasno razširjanje informacij, potrebnih za varstvo pred sevanjem pri izpostavljenosti v zdravstvu, o izkušnjah, pridobljenih v pomembnih dogodkih.

Člen 64

Ocena skupinskih doz

Države članice zagotovijo, da se določijo ocene porazdelitve posameznih doz, prejetih zaradi izpostavljenosti v zdravstvu zaradi radiodiagnostičiranja in interventne radiologije, ob upoštevanju porazdelitve izpostavljene osebe po starosti in spolu, kjer je to ustrezno.

POGLAVJE VIII

IZPOSTAVLJENOST PREBIVALSTVA

RAZDELEK 1

Varstvo posameznikov iz prebivalstva in dolgoročno varstvo zdravja v običajnih razmerah

Člen 65

Operativno varstvo posameznikov iz prebivalstva

1. Države članice zagotovijo, da operativno varstvo posameznikov iz prebivalstva pred sevanjem, ki izvira iz dejavnosti, za katere je potrebna licenca, za zadevne objekte v običajnih razmerah vključuje:
 - (a) pregled in odobritev predlagane lokacije objekta z vidika varstva pred sevanjem, ob upoštevanju ustreznih demografskih, meteoroloških, geoloških, hidroloških in ekoloških razmer;
 - (b) odobritev obratovanja objekta, za katerega je potrebno ustrezno varstvo, je odvisna od kakršne koli izpostavljenosti ali radioaktivne kontaminacije, za katero obstaja verjetnost, da se razširi tudi izven območja objekta, ali radioaktivne kontaminacije, za katero obstaja verjetnost, da onesnaži tla pod objektom;
 - (c) pregled in odobritev načrtov za izpust radioaktivnih snovi;
 - (d) ukrepe za nadzor dostopa posameznikov iz prebivalstva do objekta.
2. Kjer je to ustrezno, pristojni organ določi dovoljene meje, ki so del dovoljenja za izpust, in pogoje za izpust radioaktivnih snovi, pri katerih se:

- (a) upoštevajo rezultati optimizacije varstva pred sevanjem;

(b) upošteva dobra praksa pri obratovanju podobnih objektov.

Pri teh dovoljenjih za izpust se po potrebi upoštevajo rezultati ovrednotenja splošnih podatkov, ki temelji na mednarodno sprejetem znanstvenem mnenju, kadar takšno ovrednotenje zahteva država članica, da se dokaže izpolnjevanje okoljskih meril za dolgoročno varstvo zdravja ljudi.

3. Za dejavnosti, za katere je potrebna registracija, države članice z ustreznimi nacionalnimi predpisi in svetovanjem zagotovijo varstvo posameznikov iz prebivalstva v običajnih razmerah.

Člen 66

Ocena doz za posameznike iz prebivalstva

1. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ureditve za oceno doz, ki jih posamezniki iz prebivalstva prejmejo iz odobrenih dejavnosti. Te ureditve so sorazmerne z zadevnim tveganjem za izpostavljenost sevanju.

2. Države članice zagotovijo, da se določijo dejavnosti, za katere se opravi ocena doz, ki so jim izpostavljeni posamezniki iz prebivalstva. Države članice določijo dejavnosti, za katere se opravi realna ocena, in dejavnosti, za katere zadošča ovrednotenje splošnih podatkov.

3. Za realno oceno doz za posameznike iz prebivalstva pristojni organ:

(a) določi smiselni obseg pregledov, ki se izvedejo, in informacije, ki se upoštevajo, da se izbere reprezentativna oseba, pri čemer se upoštevajo dejanske poti prenosa radioaktivnih snovi;

(b) določi smiselno pogostost nadzora ustreznih parametrov, kot so določeni v točki (a);

(c) zagotovi, da ocene doz za reprezentativno osebo vključujejo:

(i) oceno doz zaradi zunanjega sevanja in navedbo vrste zadevnega sevanja, kadar je to primerno;

(ii) oceno vnosa radionuklidov, navedbo narave radionuklidov, po potrebi njihovega fizikalnega in kemijskega stanja ter določitev koncentracij aktivnosti teh radionuklidov v hrani in pitni vodi ali drugi ustrezni prvini okolja;

(iii) oceno doz, ki jih reprezentativna oseba, opredeljena v točki (a), lahko prejme;

(d) zahteva vodenje evidenc o meritvah zunanje izpostavljenosti in radioaktivne kontaminacije, ocenah vnosa radionuklidov in radioaktivne kontaminacije ter rezultatih ocen doz, ki jih je prejela reprezentativna oseba, kakor tudi dajanje teh evidenc na razpolago vsem deležnikom na njihovo zahtevo.

Člen 67

Nadzor izpustov radioaktivnih snovi

1. Države članice od podjetja, odgovornega za dejavnosti, za katere je bilo izdano dovoljenje za izpust, zahtevajo ustrezen nadzor ali, kjer je to ustrezno, oceno atmosferskih ali tekočinskih radioaktivnih izpustov v okolje pri normalnem obratovanju ter poročanje pristojnemu organu o rezultatih.

2. Države članice od vsakega podjetja, odgovornega za reaktor jedrske elektrarne ali jedrski obrat za predelavo, zahtevajo nadzor radioaktivnih izpustov in poročanje o njih v skladu s standardnimi informacijami.

Člen 68

Naloge podjetja

Države članice od podjetja zahtevajo, da opravlja naslednje naloge:

(a) doseganje in ohranjanje optimalne ravni varstva posameznikov iz prebivalstva;

(b) odobritev obratovanja ustrezne opreme ter postopkov za merjenje in oceno izpostavljenosti posameznikov iz prebivalstva in radioaktivne kontaminacije okolja;

(c) preverjanje učinkovitosti in vzdrževanja opreme iz točke (b) ter zagotavljanje rednega umerjanja merilnih naprav;

(d) posvetovanje z izvedencem za varstvo pred sevanjem pri opravljanju nalog iz točk (a), (b) in (c).

RAZDELEK 2

Izpostavljenost ob izrednem dogodku

Člen 69

Posredovanje ob izrednem dogodku

1. Države članice od podjetja zahtevajo, da pristojni organ nemudoma obvesti o vsakem izrednem dogodku, ki se zgodi v zvezi z dejavnostmi, za katere je odgovoren, in da sprejme vse ustrezne ukrepe za ublažitev posledic.

2. Države članice zagotovijo, da zadevno podjetje v primeru izrednega dogodka na njihovem ozemlju naredi začetno začasno oceno okoliščin in posledic izrednega dogodka ter pomaga pri zaščitnih ukrepih.

3. Države članice zagotovijo sprejetje predpisov za izvajanje zaščitnih ukrepov v zvezi z:

- (a) virom sevanja, da se zmanjša ali zaustavi sevanje in sproščanje radionuklidov;
- (b) okoljem, da se zmanjša izpostavljenost posameznikov, ki je posledica zadevnih poti prenosa radioaktivnih snovi;
- (c) posamezniki, da se zmanjša njihova izpostavljenost.

4. V primeru izrednega dogodka na njenem ozemlju ali zunaj njega država članica zahteva:

- (a) izvršitev ustreznih zaščitnih ukrepov, ob upoštevanju realnih značilnosti izrednega dogodka in v skladu z optimizirano strategijo varstva kot del načrta za odziv na izredne dogodke, pri čemer so elementi, ki se vključijo v ta načrt, določeni v razdelku B Priloge XI;
- (b) oceno in vodenje evidence posledic izrednega dogodka ter učinkovitosti zaščitnih ukrepov.

5. Država članica zagotovi sprejetje predpisov za zdravniško oskrbo prizadetih, če tako zahtevajo razmere.

Člen 70

Obveščanje posameznikov iz prebivalstva, za katere je verjetno, da bodo prizadeti ob izrednem dogodku

1. Države članice zagotovijo, da so posamezniki iz prebivalstva, za katere je verjetno, da bodo prizadeti ob izrednem dogodku, obveščeni o njim namenjenih ukrepih zdravstvenega varstva in o tem, kako naj ukrepajo v takšnih primerih.
2. Posredovane informacije vsebujejo najmanj elemente, določene v razdelku A Priloge XII.
3. Posameznikom iz prebivalstva iz odstavka 1 se te informacije posredujejo brez kakršne koli zahteve.
4. Države članice zagotovijo, da se informacije posodablajo in razširjajo v rednih presledkih ter vsakič, ko pride do pomembnih sprememb. Te informacije morajo biti javnosti stalno dostopne.

Člen 71

Obveščanje posameznikov iz prebivalstva, ki so bili dejansko prizadeti ob izrednem dogodku

1. Države članice zagotovijo, da so prizadeti posamezniki iz prebivalstva ob nastopu izrednega dogodka dejansko

nemudoma obveščeni o dejstvih glede izrednega dogodka, ukrepih, ki jih je treba sprejeti, in njim namenjenih ustreznih ukrepih zdravstvenega varstva, kot je primerno.

2. Posredovane informacije zajemajo točke iz razdelka B Priloge XII, ki ustrezajo vrsti izrednega dogodka.

RAZDELEK 3

Obstoječa izpostavljenost

Člen 72

Program za nadzor okolja

Države članice zagotovijo sprejetje ustreznega programa za nadzor okolja.

Člen 73

Kontaminirana območja

1. Države članice zagotovijo, da optimizirane strategije varstva za upravljanje kontaminiranih območij vključujejo, kadar je to ustrezno:

- (a) cilje, vključno z dolgoročnimi cilji strategije, ter ustrezne referenčne nivoje v skladu s členom 7;
- (b) označitev prizadetih območij in identifikacijo prizadetih posameznikov iz prebivalstva;
- (c) upoštevanje potrebe po zaščitnih ukrepih, ki se uporabljajo za prizadeta območja in prizadete posameznike iz prebivalstva, in obsega teh ukrepov;
- (d) upoštevanje potrebe po preprečevanju ali nadzoru dostopa do prizadetih območij ali uvedbi omejitev življenjskih pogojev v teh območjih;
- (e) oceno izpostavljenosti različnih skupin prebivalstva in oceno sredstev, ki so posameznikom na razpolago za nadzor lastne izpostavljenosti.

2. Za območja, na katerih je preostala kontaminacija dolgotrajna in je država članica dovolila bivanje ter ponovne socialne in gospodarske dejavnosti, države članice v posvetovanju z deležniki zagotovijo, da so sprejete ureditve, s katerimi je po potrebi urejen stalni nadzor izpostavljenosti za vzpostavitev normalnih življenjskih pogojev, vključno z:

- (a) določitev ustreznih referenčnih nivojev;
- (b) vzpostavitev infrastrukture, ki omogoča podporo stalnim samozaščitnim ukrepom na prizadetih območjih, kot so obveščanje, svetovanje in nadzor;

(c) sanacijskimi ukrepi, če je to ustrezno;

(d) označenimi območji, če je to ustrezno.

Člen 74

Izpostavljenost radonu v zaprtih prostorih

1. Države članice določijo nacionalne referenčne nivoje za koncentracije radona v zaprtih prostorih. Referenčni nivo za letno povprečje koncentracij aktivnosti v zraku ne presega 300 Bq m^{-3} .

2. Države članice v skladu z nacionalnim akcijskim načrtom iz člena 103, spodbujajo ukrepe za odkrivanje bivalnih prostorov s koncentracijami radona (kot letno povprečje), ki presegajo referenčne nivoje, in ukrepe za znižanje koncentracije radona v teh bivalnih prostorih, po potrebi s tehničnimi in drugimi sredstvi.

3. Države članice zagotovijo razpoložljivost lokalnih in nacionalnih informacij o izpostavljenosti radonu v zaprtih prostorih in povezanih zdravstvenih tveganjih, pomenu merjenja radona in razpoložljivih tehničnih rešitvah za zmanjšanje obstoječih koncentracij radona.

Člen 75

Sevanje gama iz gradbenih materialov

1. Referenčni nivo, ki se uporablja za zunanjo izpostavljenost sevanju gama, ki jih oddajajo gradbeni materiali, v zaprtih prostorih, znaša poleg zunanje izpostavljenosti na prostem 1 mSv na leto.

2. Za gradbene materiale, ki jih kot sporne s stališča varstva pred sevanjem zaradi sevanja gama, ki ga oddajajo, opredeli država članica, ob upoštevanju okvirnega seznama materialov iz Priloge XIII, države članice zagotovijo, da se, preden so takšni materiali dani na trg:

(a) določijo koncentracije aktivnosti radionuklidov, navedenih v Prilogi II, in da

(b) se na zahtevo pristojnemu organu predložijo informacije o rezultatih merjenj in ustrezen indeks koncentracije aktivnosti ter druge ustrezne faktorje, kot je določeno v Prilogi VIII.

3. Za vrste gradbenih materialov, ki so opredeljeni v skladu z odstavkom 2 in bodo verjetno oddajali doze, presegajoče referenčni nivo, država članica določi ustrezne ukrepe, ki lahko vključujejo posebne zahteve iz ustreznih gradbenih predpisov ali omejitve predvidene uporabe teh materialov.

POGLAVJE IX

SPLOŠNE PRISTOJNOSTI DRŽAV ČLANIC IN PRISTOJNIH ORGANOV TER DRUGE ZAHTEVE ZA REGULATIVNI NADZOR

RAZDELEK 1

Institucionalna infrastruktura

Člen 76

Pristojni organ

1. Države članice imenujejo pristojni organ za izvajanje nalog v skladu s to direktivo. Zagotovijo, da je pristojni organ:

(a) funkcionalno ločen od katerega koli drugega organa ali organizacije, ki se ukvarja s promocijo ali uporabo dejavnosti, zajetih v tej direktivi, da se tako zagotovi resnično neodvisno regulativno delovanje organa brez neupravičenega vpliva;

(b) prejel pravna pooblastila ter človeške in finančne vire za izpolnjevanje svojih obveznosti.

2. Kadar ima država članica več kot en pristojni organ za določeno področje pristojnosti, določi eno kontaktno točko za komunikacijo s pristojnimi organi drugih držav članic. Kadar ni mogoče navesti vseh teh kontaktnih točk za različna področja pristojnosti, lahko države članice imenujejo enotno kontaktno točko.

3. Države članice Komisiji posredujejo ime in naslov kontaktnih točk ter njihova ustrezna področja pristojnosti, da zagotovijo hitro komunikacijo s svojimi organi, kadar je to ustrezno.

4. Države članice Komisiji posredujejo vse spremembe informacij iz odstavka 3.

5. Informacije iz odstavkov 3 in 4 Komisija sporoča vsem kontaktnim točkam v državi članici in jih v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od dveh let, objavlja v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 77

Preglednost

Države članice zagotovijo, da so informacije o upravičenju razredov ali vrst dejavnosti, regulativnem nadzoru virov sevanja in varstva pred sevanjem na razpolago podjetjem, delavcem, posameznikom iz prebivalstva ter bolnikom in drugim posameznikom, izpostavljenim v zdravstvu. Ta obveznost vključuje zagotavljanje, da pristojni organ zagotavlja informacije v okviru svojih področij pristojnosti. Informacije so dane na razpolago v skladu z nacionalno zakonodajo in mednarodnimi obveznostmi, pod pogojem, da to ne ogroža drugih interesov, med drugim varnosti, določenih v nacionalni zakonodaji, ali mednarodnih obveznosti.

Člen 78**Informacije o opremi**

1. Države članice zagotovijo, da vsako podjetje, ki je v postopku pridobitve opreme, ki vsebuje radioaktivne vire, ali generatorja sevanja, prejme ustrezne informacije o njenih morebitnih radioloških tveganjih in njenem pravilnem delovanju, preskušanju in vzdrževanju, in dokazilo, da zasnova opreme dovoljuje omejitev sevanja na nivo, ki je tako nizek, kolikor je to razumno mogoče doseči.

2. Države članice zagotovijo, da vsako podjetje, ki je v postopku pridobitve medicinske radiološke opreme, prejme ustrezne informacije o oceni tveganja za bolnike in razpoložljivih elementih klinične ocene.

Člen 79**Priznavanje služb in izvedencev**

1. Države članice zagotovijo, da so sprejete ureditve za priznavanje:

- (a) služb medicine dela;
- (b) služb za dozimetrijo;
- (c) izvedencev za varstvo pred sevanjem;
- (d) izvedencev medicinske fizike.

Države članice zagotovijo, da so sprejete potrebne ureditve za zagotavljanje stalne strokovne usposobljenosti teh služb in izvedencev.

Če je to ustrezno, lahko države članice določijo ureditve za priznavanje uradnikov za varstvo pred sevanjem.

2. Države članice navedejo zahteve za priznavanje in jih sporočijo Komisiji.

3. Komisija da informacije, prejete v skladu z odstavkom 2, na razpolago državam članicam.

Člen 80**Službe medicine dela**

Države članice zagotovijo, da službe medicine dela izvajajo zdravstveni nadzor izpostavljenih delavcev v skladu s poglavjem VI, in sicer njihove izpostavljenost ionizirajočemu sevanju in sposobnosti opravljanja dodeljenih nalog, ki vključujejo delo z ionizirajočim sevanjem.

Člen 81**Službe za dozimetrijo**

Države članice zagotovijo, da službe za dozimetrijo določijo notranje ali zunanje doze za izpostavljene delavce, za katere

je treba izvajati osebno dozimetrijo, zaradi vodenja evidence doz v sodelovanju s podjetjem in delodajalcem v primeru zunanjih delavcev, po potrebi pa tudi s službo medicine dela.

Člen 82**Izvedenec za varstvo pred sevanjem**

1. Države članice zagotovijo, da izvedenec za varstvo pred sevanjem podjetju svetuje o zadevah, povezanih z izpolnjevanjem veljavnih pravnih zahtev glede poklicne izpostavljenosti in izpostavljenosti prebivalstva.

2. Izvedenec za varstvo pred sevanjem med drugim, vendar ne izključno, svetuje o:

- (a) optimizaciji in določitvi ustreznih doznih ograd;
- (b) načrtih za nove objekte in odobritvi obratovanja novih ali spremenjenih virov sevanja, in sicer v zvezi s tehnično-tehnološkim nadzorom, konstrukcijskimi in varnostnimi značilnostmi ter opozorilnimi napravami, ki so pomembne za varstvo pred sevanjem;
- (c) kategorizaciji kontroliranih in nadzorovanih območij;
- (d) klasifikaciji delavcev;
- (e) programih nadzora delovnega mesta in posameznikov ter s tem povezano osebno dozimetrijo;
- (f) ustreznih napravah za nadzor sevanja;
- (g) zagotavljanju kakovosti;
- (h) programu za nadzor okolja;
- (i) ureditvah za ravnanje z radioaktivnimi odpadki;
- (j) ureditvah za preprečevanje nesreč in incidentov;
- (k) pripravljenosti in odzivanju pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku;
- (l) programih usposabljanja in prekvalifikacije za izpostavljene delavce;
- (m) preiskavah in analizi nesreč in incidentov ter ustreznih sanacijskih ukrepov;
- (n) pogojih zaposlovanja nosečih in doječih delavk;
- (o) pripravi ustrezne dokumentacije, kot je na primer predhodna ocena tveganja, in pisnih postopkov.

3. Izvedenec za varstvo pred sevanjem se po potrebi poveže z izvedencem medicinske fizike.

4. Izvedencu za varstvo pred sevanjem se lahko, če tako določa nacionalna zakonodaja, dodelijo naloge varstva delavcev in posameznikov iz prebivalstva pred sevanjem.

Člen 83

Izvedenec medicinske fizike

1. Države članice zagotovijo, da izvedenec medicinske fizike za izvrševanje zahtev poglavja VII in točke (c) člena 22(4) te direktive ukrepa ali strokovno svetuje, kakor je ustrezno, v zvezi z zadevami, povezanimi s fiziko sevanja.

2. Države članice zagotovijo, da je izvedenec medicinske fizike odvisno od vrste medicinskega radiološkega posega odgovoren za dozimetrijo, vključno s fizikalnimi meritvami za oceno doze, ki jo prejmejo bolnik in drugi posamezniki, ki so izpostavljeni v zdravstvu, za svetovanje o medicinski radiološki opremi in da prispeva zlasti k:

- (a) optimizaciji varstva bolnikov in drugih posameznikov pred sevanjem, ki so mu izpostavljeni v zdravstvu, vključno z veljavnostjo in uporabo diagnostičnih referenčnih nivojev;
- (b) opredelitvi in izvajanju zagotavljanja kakovosti medicinske radiološke opreme;
- (c) testiranju za odobritev medicinske radiološke opreme;
- (d) pripravi tehničnih specifikacij za medicinsko radiološko opremo in tehnično zasnovi objekta;
- (e) nadzoru medicinskih radioloških objektov;
- (f) analizi dogodkov, ki vključujejo ali potencialno vključujejo naključno ali nenamerno izpostavljenost v zdravstvu;
- (g) izbiri opreme za izvajanje ukrepov varstva pred sevanjem;
- (h) usposabljanju izvajalcev in drugega osebja v zvezi s pomembnimi vidiki varstva pred sevanjem.

3. Izvedenec medicinske fizike se po potrebi poveže z izvedencem za varstvo pred sevanjem.

Člen 84

Uradnik za varstvo pred sevanjem

1. Države članice odločijo, pri katerih dejavnostih je za nadzor ali opravljanje nalog varstva pred sevanjem v podjetju

treba določiti uradnika za varstvo pred sevanjem. Države članice od podjetij zahtevajo, da uradnikom za varstvo pred sevanjem zagotovijo potrebna sredstva za izvajanje njihovih nalog. Uradnik za varstvo pred sevanjem poroča neposredno podjetju. Države članice lahko od delodajalcev zunanjega delavca zahtevajo, da po potrebi imenuje uradnika za varstvo pred sevanjem za nadzor ali opravljanje ustreznih nalog varstva pred sevanjem, ki se nanašajo na varstvo njihovih delavcev.

2. Glede na vrsto dejavnosti lahko naloge uradnika za varstvo pred sevanjem pri pomoči podjetju vključujejo:

- (a) zagotavljanje, da se delo, ki vključuje sevanje, izvaja v skladu z zahtevami vseh določenih postopkov ali lokalnih predpisov;
- (b) nadzor izvajanja programa za nadzor delovnega mesta;
- (c) hrambo ustreznih evidenc o vseh virih sevanja;
- (d) izvajanje rednih presoj stanja ustreznih varnostnih in opozorilnih sistemov;
- (e) nadzor izvajanja programa za osebno dozimetrijo;
- (f) nadzor izvajanja programa za nadzor zdravja;
- (g) ustrezno obveščanje novih delavcev o lokalnih predpisih in postopkih;
- (h) dajanje nasvetov in komentarjev o delovnih načrtih;
- (i) določanje delovnih načrtov;
- (j) pripravo poročil za lokalno upravo;
- (k) sodelovanje pri ureditvah za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje na izpostavljenost ob izrednem dogodku;
- (l) obveščanje in usposabljanje izpostavljenih delavcev;
- (m) povezovanje z izvedencem za varstvo pred sevanjem.

3. Nalogo uradnika za varstvo pred sevanjem lahko izvaja enota za varstvo pred sevanjem, ustanovljena znotraj podjetja, ali izvedenec za varstvo pred sevanjem.

RAZDELEK 2

Nadzor nad radioaktivnimi viri

Člen 85

Splošne zahteve za odprte vire

1. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ureditve za zagotavljanje ustreznega nadzora nad odprtimi viri v zvezi z njihovo lokacijo, uporabo in, po prenehanju njihove uporabe, recikliranjem in odstranjevanjem.
2. Države članice od podjetja zahtevajo, da – kadar je to ustrezno in v izvedljivem obsegu – vodi evidenco odprtih virov, za katere je odgovoren, vključno z lokacijo, prenosom in odstranjevanjem ali izpustom.
3. Države članice od vsakega podjetja, ki ima odprt radioaktivni vir, zahtevajo, da pristojni organ nemudoma obvesti o vsaki izgubi, pomembnem izlivu oziroma o nepooblaščen uporabi ali izpustu.

Člen 86

Splošne zahteve za zaprte vire

1. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ureditve za zagotavljanje ustreznega nadzora nad zaprtimi viri v zvezi z njihovo lokacijo, uporabo in, po prenehanju njihove uporabe, recikliranjem in odstranjevanjem.
2. Države članice od podjetja zahtevajo, da vodi evidenco vseh zaprtih virov, za katere je odgovoren, vključno z lokacijo, prenosom in odstranjevanjem.
3. Države članice vzpostavijo sistem, ki jim omogoča ustrezno obveščenost o vsakem prenosu visokoaktivnih zaprtih virov in, kadar je to potrebno, posameznih prenosih zaprtih virov.
4. Države članice od vsakega podjetja, ki ima zaprt vir, zahtevajo, da pristojni organ nemudoma obvesti o vsaki izgubi, pomembnem izlivu, kraji ali nepooblaščen uporabi zaprtega vira.

Člen 87

Zahteve za nadzor visokoaktivnih zaprtih virov

Države članice pred izdajo dovoljenja za dejavnosti, ki vključujejo visokoaktivni zaprti vir, zagotovijo, da:

- (a) so bile sprejete ustrezne ureditve za varno ravnanje z viri in njihov nadzor, tudi ko se več ne uporabljajo. S takšnimi ureditvami se lahko določi prenos virov, ki se več ne uporabljajo, dobaviteljem ali njihovo namestitve v objekt za odstranjevanje ali skladiščenje ali obveznost proizvajalca ali dobavitelja, da te vire sprejme;
- (b) so bili sprejeti ustrezni predpisi, s katerimi se s finančnim zavarovanjem ali na kateri koli drugi način, primeren za

zadevni vir, ustrezno zagotovi varno ravnanje z viri, ko se več ne uporabljajo, tudi v primeru, ko podjetje postane plačilno nesposobno ali preneha poslovati.

Člen 88

Posebne zahteve za licenciranje visokoaktivnih zaprtih virov

Poleg splošnih zahtev za licenciranje iz poglavja V države članice zagotovijo, da licenca za dejavnost, ki vključuje visokoaktivni zaprti vir, vsebuje, vendar ne izključno, informacije o:

- (a) odgovornostih;
- (b) minimalnih kvalifikacijah uslužbencev, vključno z obveščanjem in usposabljanjem;
- (c) minimalnih merilih za učinkovitost vira, vsebnika vira in dodatne opreme;
- (d) zahtevah za izredne dogodke in komunikacijske povezave;
- (e) delovnih postopkih, ki se uporabljajo;
- (f) vzdrževanju opreme, virov in vsebnikov;
- (g) ustreznem ravnanju z viri, ki se več ne uporabljajo, vključno z ureditvami za prenos virov, ki se več ne uporabljajo, proizvajalcu, dobavitelju, drugemu pooblaščenemu podjetju ali objektu za odstranjevanje ali skladiščenje odpadkov, če je to ustrezno.

Člen 89

Vodenje evidence v podjetju

Države članice zahtevajo, da evidenca visokoaktivnega zaprtega vira vključuje informacije iz Priloge XIV ter da podjetje pristojnemu organu na zahtevo predloži elektronski ali pisni izvod celotne evidence ali njenega dela in v skladu vsaj z naslednjimi pogoji:

- (a) brez nepotrebnega odlašanja, v času nastanka takšne evidence, kar naj se zgodi čim je mogoče po pridobitvi vira;
- (b) v rednih časovnih presledkih, ki jih določijo države članice;
- (c) če so se razmere, prikazane na informativnem listu, spremenile;
- (d) brez nepotrebnega odlašanja ob zaprtju evidence za določen vir, kadar podjetje tega vira ne poseduje več; v tem primeru mora navesti ime podjetja ali objekta za odstranjevanje ali skladiščenje odpadkov, v katerega je vir prenesen;

- (e) brez nepotrebnega odlašanja ob zaprtju takšne evidence, kadar podjetje več ne poseduje nobenih virov.

Evidenco, ki jo vodi podjetje, lahko pristojni organ inšpekcijsko pregleda.

Člen 90

Vodenje evidence s strani pristojnega organa

Države članice zagotovijo, da pristojni organ vodi evidenco vseh podjetij, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti, ki vključujejo visokoaktivne zaprte vire, in visokoaktivnih zaprtih virov v lasti podjetij. V tej evidenci je naveden prisotni radionuklid, aktivnost v času izdelave ali, če ta aktivnost ni znana, aktivnost v času, ko je prvič dan v promet, ali času, ko je podjetje vir pridobilo, ter tip vira. Pristojni organ evidenco posodablja, pri čemer upošteva prenose virov in druge dejavnike.

Člen 91

Nadzor visokoaktivnih zaprtih virov

1. Države članice od podjetja, ki izvaja aktivnosti, ki vključujejo visokoaktivne zaprte vire, zahtevajo, da izpolnjuje zahteve iz Priloge XV.
2. Države članice zahtevajo, da proizvajalec, dobavitelj in vsako podjetje zagotovi, da visokoaktivni zaprti viri in vsebniki izpolnjujejo zahteve za identifikacijo in označevanje, kot je določeno v Prilogi XVI.

RAZDELEK 3

Viri neznanega izvora

Člen 92

Odkrivanje virov neznanega izvora

1. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ureditve za:
 - (a) večanje splošne ozaveščenosti o morebitnem pojavljanju virov neznanega izvora in povezanih tveganjih ter
 - (b) izdajo navodil osebam, ki sumijo ali vejo, da je vir neznanega izvora prisoten, za obveščanje pristojnega organa in o ukrepanju.
2. Države članice spodbujajo vzpostavitev sistemov za odkrivanje virov neznanega izvora na mestih, kot so velika odlagališča odpadnih kovin in veliki obrati za predelavo odpadnih kovin, na katerih se viri neznanega izvora običajno nahajajo, ali na pomembnih tranzitnih vozliščih, kar koli je ustrezno.
3. Države članice zagotovijo, da je osebam, ki sumijo na prisotnost vira neznanega izvora in ki navadno ne sodelujejo v dejavnostih, za katere veljajo zahteve varstva pred sevanjem, nemudoma na voljo specializirano tehnično svetovanje in

pomoč. Glavni cilj svetovanja in pomoči je varstvo delavcev in posameznikov iz prebivalstva pred sevanjem ter varnost vira.

Člen 93

Kontaminacija kovin

1. Države članice spodbujajo vzpostavitev sistemov za odkrivanje prisotnosti radioaktivne kontaminacije v kovinskih izdelkih, uvoženih iz tretjih držav, na krajih, kot so veliki obrati za uvoz kovin, ali na pomembnih tranzitnih vozliščih.
2. Države članice od vodilnega kadra obrata za predelavo odpadnih kovin zahtevajo, da pristojnemu organu nemudoma prihlasi sum ali vedenje o vsakem topljenju vira neznanega izvora ali drugi metalurški dejavnosti na tem viru, ter da se kontaminirani materiali ne uporabljajo, dajejo na trg ali odlagajo brez vključenosti pristojnega organa.

Člen 94

Odkrivanje, upravljanje in odstranjevanje virov neznanega izvora ter nadzor nad njimi

1. Države članice zagotovijo, da je pristojni organ pripravljen ali da je v ta namen sprejel posebne predpise, vključno z dodelitvijo odgovornosti, za odkrivanje virov neznanega izvora in nadzor nad njimi ter za ravnanje ob izrednih dogodkih zaradi virov neznanega izvora, ter da je pripravil ustrezne načrte za odziv in ukrepe.
2. Države članice zagotovijo organizacijo ustreznih kampanj za odkrivanje virov neznanega izvora, ki so ostali od preteklih dejavnosti.

Kampanje lahko vključujejo finančno sodelovanje držav članic pri stroških odkrivanja, nadzora in odlaganja teh virov in ravnanja z njimi, lahko pa vključujejo tudi pregled zgodovinskih evidenc, ki jih vodijo organi in podjetja, kot so raziskovalni inštituti, inštituti za testiranje materialov ali bolnišnice.

Člen 95

Finančno zavarovanje za vire neznanega izvora

Države članice zagotovijo, da se ustanovi sistem finančnega zavarovanja ali drug enakovreden način za kritje intervencijskih stroškov, ki nastanejo zaradi odkrivanja virov neznanega izvora ali zaradi izvajanja člena 94.

RAZDELEK 4

Pomembni dogodki

Člen 96

Priglasitev in beleženje pomembnih dogodkov

Države članice od podjetja zahtevajo, da:

- (a) vodi, kot je ustrezno, sistem beleženja in analize pomembnih dogodkov, ki vključujejo ali bi lahko vključevali naključno ali nenamerno izpostavljenost;

(b) pristojnemu organu nemudoma priglasi pojav vsakega pomembnega dogodka, ki povzroči ali bo verjetno povzročil izpostavljenost posameznika, ki presega vrednosti, ki so v zahtevah za odobritev v zvezi s poklicno izpostavljenostjo ali izpostavljenostjo prebivalstva določene za obratovalne omejitve ali razmere za delovanje ali kot jih za izpostavljenost v zdravstvu določi pristojni organ, vključno z rezultati preiskave in korektivni ukrepi, sprejetimi zaradi izogibanja takim dogodkom.

RAZDELEK 5

Izpostavljenost ob izrednem dogodku

Člen 97

Sistem ravnanja ob izrednih dogodkih

1. Države članice poskrbijo za upoštevanje nevarnosti pojava izrednih dogodkov na svojem ozemlju in nevarnosti, da jih prizadenejo izredni dogodki, ki se pojavijo zunaj njihovega ozemlja. Države članice vzpostavijo sistem ravnanja ob izrednih dogodkih in sprejmejo ustrezne predpise za vzdrževanje takega sistema. Sistem ravnanja ob izrednih dogodkih vključuje elemente iz razdelka A Priloge XI.

2. Sistem ravnanja ob izrednih dogodkih je sorazmeren z rezultati ocene potencialne izpostavljenosti ob izrednem dogodku in se učinkovito odziva na izpostavljenost ob izrednem dogodku v zvezi z dejavnostmi ali nepredvidenimi dogodki.

3. Sistem ravnanja ob izrednih dogodkih določa vzpostavitev načrtov za odziv na izredne dogodke, da bi se izognili učinkom na tkivo, ki povzročajo hude deterministične učinke pri vsakem posamezniku iz prizadetega prebivalstva, in zmanjšali tveganje za stohastične učinke, ob upoštevanju splošnih načel varstva pred sevanjem in referenčnih nivojev iz poglavja III.

Člen 98

Pripravljenost na izredne dogodke

1. Države članice zagotovijo, da so vnaprej pripravljeni načrti za odziv na izredne dogodke za različne vrste izrednih dogodkov, opredeljenih v oceni potencialne izpostavljenosti ob izrednem dogodku.

2. Načrti za odziv na izredne dogodke vsebujejo elemente iz razdelka B Priloge XI.

3. Načrti za odziv na izredne dogodke vsebujejo tudi določbo za prehod z izpostavljenosti ob izrednem dogodku na obstoječo izpostavljenost.

4. Države članice zagotovijo, da se načrti za odziv na izredne dogodke redno preskušajo, pregledujejo in po potrebi, pri čemer se upoštevajo pridobljene izkušnje iz preteklih primerov izpostavljenosti ob izrednem dogodku ter rezultati sodelovanja v vajah odziva na izredne dogodke na nacionalni in mednarodni ravni.

5. Načrti za odziv na izredne dogodke, kadar je to ustrezno, vključujejo ustrezne elemente sistema ravnanja ob izrednih dogodkih iz člena 97.

Člen 99

Mednarodno sodelovanje

1. Države članice sodelujejo z drugimi državami članicami in tretjimi državami pri obvladovanju možnih izrednih dogodkov na svojem ozemlju, ki lahko prizadenejo druge države članice ali tretje države, da bi se tako olajšalo organiziranje varstva pred sevanjem v teh državah članicah ali tretjih državah.

2. Vsaka država članica ob izrednem dogodku na svojem ozemlju ali ob izrednem dogodku za katerega je verjetno, da bo imel radiološke posledice na njenem ozemlju, nemudoma vzpostavijo stik z drugimi državami članicami in tretjimi državami, ki bi lahko bile prizadete, da se izmenjajo informacije o oceni izpostavljenosti ter uskladijo zaščitni ukrepi in obveščanje javnosti prek dvostranskih in mednarodnih sistemov izmenjave informacij in usklajevanja, kakor je ustrezno. To usklajevanje ne preprečuje ali zavlačuje morebitne nujne ukrepe, ki se sprejmejo na nacionalni ravni.

3. Brez poseganja v ustrezne zahteve glede zaupnosti in ustrezno nacionalno zakonodajo vsaka država članica nemudoma izmenja informacije in sodeluje z drugimi ustreznimi državami članicami ali ustreznimi tretjimi državami in ustreznimi mednarodnimi organizacijami v primeru izgube, kraje ali odkritja visokoaktivnih zaprtih virov, drugih radioaktivnih virov in spornega radioaktivnega materiala ter pri nadaljnjem spremljanju ali preiskavah.

4. Kadar je ustrezno, vsaka država članica sodeluje z drugimi državami članicami in s tretjimi državami pri prehodu z izpostavljenosti ob izrednem dogodku na obstoječo izpostavljenost.

RAZDELEK 6

Obstoječa izpostavljenost

Člen 100

Programi za obstoječo izpostavljenost

1. Države članice zagotovijo, da se, ko se odkrijejo ali dokažejo izpostavljenosti, ki jih ni mogoče zanemariti z vidika varstva pred sevanjem, sprejmejo ukrepi za določitev in oceno obstoječe izpostavljenosti, ob upoštevanju vrst obstoječe izpostavljenosti iz Priloge XVII ter ugotovijo povezane poklicne izpostavljenosti in izpostavljenosti prebivalstva.

2. Države članice lahko odločijo, ob upoštevanju splošnega načela upravičenosti, da obstoječa izpostavljenost ne upravičuje izvedbe zaščitnih ali sanacijskih ukrepov.

3. Za obstoječo izpostavljenost, ki je zaskrbljujoča z vidika varstva pred sevanjem in za katero je mogoče dodeliti pravno odgovornost, veljajo ustrezne zahteve za načrtovano izpostavljenost, skladno s tem pa se takšna izpostavljenost priglasi, kot je opredeljeno v členu 25(2).

Člen 101

Vzpostavitev strategij

1. Države članice zagotovijo, da se vzpostavijo strategije za zagotavljanje ustreznega upravljanja obstoječe izpostavljenosti, ki je sorazmerno s tveganji in učinkovitostjo zaščitnih ukrepov.

2. Vsaka strategija vsebuje:

(a) zastavljene cilje;

(b) ustrezne referenčne nivoje, ob upoštevanju referenčnih nivojev iz Priloge I.

Člen 102

Izvajanje strategij

1. Države članice dodelijo odgovornosti za izvajanje strategij za obvladovanje obstoječe izpostavljenosti ter zagotovijo ustrezno usklajevanje med zadevnimi stranmi, ki sodelujejo pri izvajanju sanacijskih in zaščitnih ukrepov. Države članice po potrebi določijo sodelovanje deležnikov pri odločitvah o oblikovanju in izvajanju strategij za obvladovanje izpostavljenosti.

2. Optimizirajo se oblika, stopnja in trajanje vseh zaščitnih ukrepov, predvidenih za izvajanje strategije.

3. Ocenijo se porazdelitev doz po izvedeni strategiji. Za optimizacijo varstva in zmanjšanje izpostavljenosti, ki še presegajo referenčni nivo, se preučijo dodatni ukrepi.

4. Države članice zagotovijo, da odgovorni za izvajanje strategije redno:

(a) ocenjujejo razpoložljive sanacijske in zaščitne ukrepe za uresničevanje ciljev ter učinkovitost načrtovanih in izvedenih ukrepov;

(b) obveščajo izpostavljeno prebivalstvo o potencialnih tveganjih za zdravje in razpoložljivih sredstvih za zmanjšanje njihove izpostavljenosti;

(c) svetujejo za obvladovanje primerov izpostavljenosti na ravni posameznikov ali lokalni ravni;

(d) v zvezi z aktivnostmi, ki vključujejo naravno prisotne radioaktivne materiale in se ne obravnavajo kot načrtovana izpostavljenost, zagotovi informacije o ustreznih sredstvih za nadzor koncentracij in izpostavljenosti ter o izvajanju zaščitnih ukrepov.

Člen 103

Akcijski načrt za radon

1. Pri uporabi člena 100(1) države članice oblikujejo nacionalni akcijski načrt za obvladovanje dolgoročnih tveganj zaradi izpostavljenosti radonu v bivalnih prostorih, stavbah z javnim dostopom ter na delovnih mestih, in sicer za kateri koli vir vnosa radona iz prsti, gradbenih materialov ali vode. V akcijskem načrtu, ki se redno posodablja, se upoštevajo elementi iz Priloge XVIII.

2. Države članice zagotovijo sprejetje ustreznih ukrepov za preprečevanje vnosa radona v nove stavbe. Mednje lahko spadajo posebne zahteve iz nacionalnih gradbenih predpisov.

3. Države članice določijo območja, kjer koncentracija radona (kot letno povprečje) v pomembnem številu stavb predvidoma presega ustrezni nacionalni referenčni nivo.

RAZDELEK 7

Sistem uveljavljanja

Člen 104

Inšpekcijski pregledi

1. Države članice vzpostavijo sistem ali sisteme inšpekcijskih pregledov za uveljavitev določb, sprejetih v skladu s to direktivo, ter za uvedbo nadzora in sanacijskih ukrepov, kadar je to potrebno.

2. Države članice zagotovijo, da pristojni organ vzpostavi program sistematičnih inšpekcijskih pregledov, pri čemer upošteva potencialni obseg in naravo tveganja, povezanega z dejavnostmi, splošno oceno vprašanj v zvezi z varstvom pred sevanjem v dejavnostih ter skladnost z določbami, sprejetimi v skladu s to direktivo.

3. Države članice zagotovijo, da se ugotovitve vsakega inšpekcijskega pregleda zabeležijo in posredujejo zadevnemu podjetju. Če se ugotovitve nanašajo na zunanega delavca ali zunanje delavce, kakor je ustrezno, se ugotovitve posredujejo tudi delodajalcu.

4. Države članice zagotovijo, da se javnosti dajo na razpolago povzetek programa inšpekcijskih pregledov in glavne ugotovitve, pridobljene pri njegovem izvajanju.

5. Države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni mehanizmi za pravočasno sporočanje informacij o varstvu in zaščiti, zbranih na podlagi konkretnih izkušenj iz inšpekcijskih pregledov in sporočenih incidentov in nesreč ter na podlagi s tem povezanih ugotovitev, zadevnim stranem, vključno s proizvajalci in dobavitelji virov sevanja ter, kadar je ustrezno, mednarodnim organizacijam.

Člen 105

Uveljavljanje

Države članice pooblastijo pristojni organ, da od vsakega posameznika ali pravne osebe zahteva, da sprejme ukrepe za odpravo pomanjkljivosti in preprečevanje njihovega ponovnega pojava, ter po potrebi prekliče dovoljenje, kadar je bilo na podlagi regulativnega inšpekcijskega pregleda ali druge regulativne ocene ugotovljeno, da primer izpostavljenosti ne izpolnjuje določb, sprejetih v skladu s to direktivo.

POGLAVJE X

KONČNE DOLOČBE

Člen 106

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 6. februar 2018.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Države članice Komisiji sporočijo besedilo predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 107

Razveljavitev

Direktive 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom se razveljavijo z učinkom od 6. februar 2018.

Sklicevanje na razveljavljeno direktivo se šteje za sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XIX.

Člen 108

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 109

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 5. decembra 2013

Za Svet

Predsednik

R. SINKEVIČIUS

PRILOGA I

Referenčni nivoji za izpostavljenost prebivalstva iz členov 7 in 101

1. Brez poseganja v referenčne nivoje, določene za ekvivalentne doze, se referenčni nivoji, izraženi v efektivnih dozah, določijo v razponu od 1 do 20 mSv na leto za obstoječo izpostavljenost in od 20 do 100 mSv (akutno ali letno) za izpostavljenost ob izrednem dogodku.
 2. V posebnih primerih se lahko uporablja referenčni nivo pod razponi iz točke 1, zlasti:
 - (a) referenčni nivo pod 20 mSv se lahko določi pri izpostavljenosti ob izrednem dogodku, če je mogoče zagotoviti ustrezno varstvo, ne da bi se zaradi ustreznih protiukrepov ali previsokih stroškov povzročila nesorazmerna škoda;
 - (b) kadar je ustrezno, se referenčni nivo pri obstoječi izpostavljenosti lahko določi pod 1 mSv na leto za posebne primere izpostavljenosti ali poti izpostavljenosti, povezane z viri.
 3. Za prehod z izpostavljenosti ob izrednem dogodku na obstoječo izpostavljenost se določijo ustrezni referenčni nivoji, zlasti ob koncu določenih dolgoročnih protiukrepov, kot je premestitev.
 4. Določeni referenčni nivoji upoštevajo značilnosti prevladujočih primerov ter družbena merila, ki lahko vključujejo:
 - (a) za izpostavljenosti do vključno 1 mSv na leto: splošne informacije o ravni izpostavljenosti, brez posebnega upoštevanja posameznih izpostavljenosti;
 - (b) v razponu do vključno 20 mSv na leto: posebne informacije, na podlagi katerih lahko posamezniki po možnosti obvladujejo lastno izpostavljenost;
 - (c) v razponu do vključno 100 mSv na leto: oceno posameznih doz in posebne informacije o nevarnostih sevanja ter razpoložljivih ukrepih za zmanjšanje izpostavljenosti.
-

PRILOGA II

Utežni faktor sevanja in tkivni utežni faktor iz točk(25) in (33) člena 4

A. Utežni faktorji sevanja

Vrsta sevanja	w_R
Fotoni	1
Elektroni in muoni	1
Protoni in naelektreni pioni	2
Alfa delci, fizijski delci, težki ioni	20
Nevtroni, $E_n < 1$ MeV	$2,5 + 18,2 e^{-[\ln(E_n)]^2/6}$
Nevtroni, $1 \text{ MeV} \leq E_n \leq 50 \text{ MeV}$	$5,0 + 17,0 e^{-[\ln(2 E_n)]^2/6}$
Nevtroni, $E_n > 50 \text{ MeV}$	$2,5 + 3,25 e^{-[\ln(0,04 E_n)]^2/6}$

Opomba: Vse vrednosti se nanašajo na primer sevanja na telesu oziroma sevanje iz vgrajenega(-ih) radionuklida(-ov) v primeru virov z notranjim sevanjem.

B. Tkivni utežni faktorji

Tkivo	w_T
Kostni mozek (rdeče)	0,12
Debelo črevo	0,12
Pljuča	0,12
Želodec	0,12
Prsa	0,12
Preostala tkiva (*)	0,12
Spolne žleze	0,08
Mehur	0,04
Požiralnik	0,04
Jetra	0,04
Ščitnica	0,04
Površina kosti	0,01
Možgani	0,01
Žleze slinavke	0,01
Koža	0,01

(*) w_T za preostala tkiva (0,12) se uporablja za aritmetično povprečno dozo 13 organov in tkiv za vsak spol, ki so naštetih spodaj. Preostala tkiva: nadledvična žleza, področje izven prsnega koša, žolčnik, srce, ledvica, limfni vozli, mišice, ustna sluznica, trebušna slinavka, prostata (pri moških), tenko črevo, vranica, priželj, maternica/maternični vrat (pri ženskah).

PRILOGA III

Vrednosti aktivnosti za visokoaktivne zaprte vire iz točke (43) člena 4

Ustrezna raven aktivnosti radionuklidov, ki v spodnji tabeli niso navedeni, je enaka vrednosti D, določeni v publikaciji MAAE "Nevarne količine radioaktivnega materiala (vrednosti D)", (EPR-D-VALUES 2006).

Radionuklid	Aktivnost (TBq)
Am-241	6×10^{-2}
Am-241/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Cf-252	2×10^{-2}
Cm-244	5×10^{-2}
Co-60	3×10^{-2}
Cs-137	1×10^{-1}
Gd-153	1×10^0
Ir-192	8×10^{-2}
Pm-147	4×10^1
Pu-238	6×10^{-2}
Pu-239/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Ra-226	4×10^{-2}
Se-75	2×10^{-1}
Sr-90 (Y-90)	1×10^0
Tm-170	2×10^1
Yb-169	3×10^{-1}

⁽¹⁾ Dana aktivnost je aktivnost radionuklidov sevalcev alfa.

PRILOGA IV

Upravičenje novih razredov ali vrst dejavnosti, ki vključujejo potrošniške proizvode, iz člena 20

A. Vsako podjetje, ki namerava izdelovati ali uvažati v državo članico potrošniške proizvode, katerih predvidena uporaba verjetno pomeni nov razred ali novo vrsto dejavnosti, pristojnemu organu te države članice predloži vse ustrezne informacije o:

- (1) predvideni uporabi proizvoda;
- (2) tehničnih značilnosti proizvoda;
- (3) načinu pritrditve proizvodov, ki vsebujejo radioaktivne snovi;
- (4) hitrostih doz na ustreznih razdaljah za uporabo proizvoda, vključno s hitrostmi doz na razdalji 0,1 m od katere koli dosegljive površine proizvoda;
- (5) pričakovane doze za redne uporabnike proizvoda.

B. Pristojni organ te informacije preuči in zlasti oceni, ali:

- (1) učinkovitost potrošniškega proizvoda upravičuje njegovo predvideno uporabo;
 - (2) je zasnova proizvoda primerna za zmanjšanje izpostavljenosti pri normalni uporabi ter verjetnosti in posledic napačne uporabe ali naključne izpostavljenosti na najnižjo možno raven oziroma ali bi bilo treba določiti pogoje glede tehničnih in fizikalnih značilnosti proizvoda;
 - (3) je proizvod primerno zasnovan, da lahko izpolnjuje merila za izvzetje ter, kadar je to ustrezno, je vrste, ki je odobrena, in ne zahteva posebnih previdnostnih ukrepov za odstranjevanje, ko se proizvod več ne uporablja;
 - (4) je proizvod ustrezno označen in ali je bila potrošniku predložena ustrezna dokumentacija z navodili za pravilno uporabo in odstranjevanje.
-

PRILOGA V

Okvirni seznam dejavnosti, ki vključujejo izpostavljenost nemedicinskemu slikanju, iz člena 22

Dejavnosti z uporabo medicinske radiološke opreme:

1. radiološka zdravstvena ocena za namene zaposlitve;
2. radiološka zdravstvena ocena za namene priseljevanja;
3. radiološka zdravstvena ocena za namene zavarovanja;
4. radiološka ocena fizičnega razvoja otrok in mladoletnikov, ki želijo opravljati poklic v športu, plesu itd.;
5. radiološka ocena starosti;
6. uporaba ionizirajočega sevanja za identifikacijo skritih predmetov v človeškem telesu.

Dejavnosti, pri katerih se ne uporablja medicinska radiološka oprema:

1. uporaba ionizirajočega sevanja za identifikacijo predmetov, skritih na človeškem telesu ali pritrjenih nanj;
 2. uporaba ionizirajočega sevanja za identifikacijo skritih ljudi kot del pregleda tovora;
 3. dejavnosti, ki vključujejo uporabo ionizirajočega sevanja za pravne ali varnostne namene.
-

PRILOGA VI

Seznam industrijskih sektorjev, ki vključujejo naravno prisoten radioaktivni material, iz člena 23

Pri uporabi člena 23 se upošteva naslednji seznam industrijskih sektorjev, ki vključujejo naravno prisoten radioaktivni material, vključno z raziskovalnimi in ustreznimi sekundarnimi postopki:

- pridobivanje redkih zemelj iz monazita;
 - proizvodnja torijevih spojin in izdelkov, ki vsebujejo torij;
 - predelava niobijeve/tantalove rude;
 - proizvodnja nafte in plina;
 - proizvodnja geotermalne energije;
 - proizvodnja pigmenta TiO_2 ;
 - termalna proizvodnja fosforja;
 - industrija cirkona in cirkonija;
 - proizvodnja fosfatnih gnojil;
 - proizvodnja cementa, vzdrževanje klinkerskih peči;
 - elektrarne na premog, vzdrževanje kotlov;
 - proizvodnja fosforne kisline;
 - primarna proizvodnja železa;
 - taljenje kositra/svinca/bakra;
 - naprave za filtriranje podzemne vode;
 - izkopavanje rud, razen uranove rude.
-

PRILOGA VII

Merila za izvzetje in odpravo nadzora iz členov 24, 26 in 30**1. Izvzetje**

Dejavnosti se lahko izvzamejo iz priglasitve bodisi neposredno na podlagi skladnosti z ravnmi izvzetja (vrednosti aktivnosti (v Bq) ali vrednosti koncentracije aktivnosti (v kBq kg⁻¹)), določenimi v razdelku 2, ali na podlagi višjih vrednosti, ki jih za posebne uporabe določi pristojni organ in so skladne s splošnimi merili za izvzetje in odpravo nadzora iz razdelka 3. Dejavnosti, za katere velja obveznost priglasitve, se na podlagi informacij, predloženih pri priglasitvi dejavnosti, in v skladu s splošnimi merili za izvzetje iz razdelka 3 z zakonodajnim ali upravnim aktom lahko izvzamejo iz zahteve za izdajo dovoljenja.

2. Ravnmi izvzetja in nivoji za odpravo nadzora

- (a) Skupne vrednosti aktivnosti (v Bq) za izvzetje se nanašajo na celotno aktivnost, ki jo vključuje dejavnost, in so določene v stolpcu 3 tabele B za umetne radionuklide in nekatere naravno prisotne radionuklide, ki se uporabljajo v potrošniških proizvodih. Za druge dejavnosti, ki vključujejo naravno prisotne radionuklide, se te vrednosti načeloma ne uporabljajo.
- (b) Izvzete vrednosti koncentracij aktivnosti (v kBq kg⁻¹) za materiale, ki jih vključuje dejavnost, so določene v delu 1 tabele A za umetne radionuklide in v delu 2 tabele A za naravno prisotne radionuklide. Vrednosti v delu 1 tabele A so določene za posamezne radionuklide; kadar je ustrezno, pa so navedeni radionuklidi s kratko življenjsko dobo v ravnovesju s starševskim nuklidom. Vrednosti v delu 2 tabele A veljajo za vse radionuklide v verigi razpadov U-238 ali Th-232, za segmente v verigi razpadov, ki niso v ravnovesju s starševskim radionuklidom, pa se lahko uporabljajo višje vrednosti.
- (c) Vrednosti koncentracij v delu 1 ali delu 2 tabele A veljajo tudi za odpravo nadzora nad trdnimi materiali, namenjenimi za ponovno uporabo, recikliranje, klasično odstranjevanje ali sežiganje. Višje vrednosti se lahko določijo za posebne materiale ali posebne poti, ob upoštevanju smernic Skupnosti, vključno z dodatnimi zahtevami glede aktivnosti na površini ali zahtevami glede nadzora, kadar je ustrezno.
- (d) Za mešanice umetnih radionuklidov tehtana vsota aktivnosti ali koncentracij posameznega nuklida (za različne radionuklide v isti matrici), deljena z ustrezno vrednostjo za izvzetje, znaša manj kot 1. Kadar je ustrezno, je mogoče ta pogoj preveriti na podlagi najboljših ocen sestave zmesi radionuklidov. Vrednosti v delu 2 tabele A veljajo posamezno za vsak starševski nuklid. Nekateri elementi v verigi razpadov, npr. Po-210 ali Pb-210, lahko upravičijo uporabo višjih vrednosti, ob upoštevanju smernic Skupnosti.
- (e) Vrednosti v delu 2 tabele A se ne smejo uporabljati za izvzetje vključitve ostankov iz industrij, ki predelujejo naravno prisoten radioaktivni material, v gradbene materiale. Za ta namen se preverja skladnost z določbami člena 75. Vrednosti iz stolpca 3 tabele B veljajo za celoten inventar radioaktivnih snovi, ki jih v katerem koli trenutku poseduje oseba ali podjetje kot del posebne dejavnosti. Vendar lahko pristojni organ te vrednosti uporablja za manjše enote ali pakete, na primer za izvzetje prevoza ali skladiščenje izvzetih potrošniških proizvodov, če so izpolnjena splošna merila za izvzetje iz razdelka 3.

3. Splošna merila za izvzetje in odpravo nadzora

- (a) Splošna merila za izvzetje dejavnosti iz obveznosti priglasitve ali izdaje dovoljenja ali za odpravo nadzora za materiale iz odobrenih dejavnosti:
 - (i) radiološka tveganja za posameznike, ki jih povzroča dejavnost, so dovolj nizka, da ne zahtevajo regulativnega nadzora, in
 - (ii) vrsta dejavnosti je bila ugotovljena za upravičeno ter
 - (iii) dejavnost je sama po sebi varna.
- (b) Za dejavnosti, ki vključujejo majhne količine radioaktivnih snovi ali nizke koncentracije aktivnosti, primerljive z vrednostmi za izvzetje iz tabele A ali tabele B, se šteje, da izpolnjujejo merilo (iii).

- (c) Za dejavnosti, ki vključujejo količine radioaktivnih snovi ali koncentracije aktivnosti, manjše od vrednosti za izvzetje iz dela 1 tabele A ali iz tabele B, se šteje, da izpolnjujejo merilo (i) brez nadaljnjih preverjanj. To velja tudi za vrednosti iz dela 2 tabele A, razen v primeru recikliranja ostankov v gradbene materiale ali posebnih poti izpostavljenosti, kot je na primer pitna voda.
- (d) V primeru zmernih količin materiala, kot jih določijo države članice za posebne vrste dejavnosti, se lahko za namen izvzetja iz obveznosti izdaje dovoljenja namesto vrednosti iz dela 1 tabele A uporabijo vrednosti koncentracije aktivnosti iz stolpca 2 tabele B.
- (e) Kadar količine radioaktivnih snovi ali koncentracije aktivnosti niso skladne z vrednostmi iz tabele A ali tabele B, se za namen izvzetja iz obveznosti priglasitve ali odprave nadzora opravi ocena, ob upoštevanju splošnih meril od (i) do (iii). Za skladnost s splošnim merilom (i) je treba dokazati, da se delavci ne smejo klasificirati kot izpostavljeni delavci ter da so v vseh izvedljivih okoliščinah izpolnjena naslednja merila za izpostavljenost posameznikov iz prebivalstva:

— za umetne radionuklide:

efektivna doza, ki naj bi jo predvidoma prejel posameznik iz prebivalstva zaradi izvzete dejavnosti, je reda velikosti največ 10 μSv na leto;

— za naravno prisotne radionuklide:

povišana doza, ob upoštevanju prevladujočega sevanja iz okolja iz naravnih virov sevanja, ki jo lahko prejme posameznik zaradi izvzete dejavnosti, je reda velikosti največ 1 μSv na leto. Pri oceni doz za posameznike iz prebivalstva se upoštevajo tako poti izpostavljenosti prek atmosferskih ali tekočinskih izpustov kot tudi poti, ki izhajajo iz odstranjevanja ali recikliranja trdnih ostankov. Države članice lahko za posebne vrste dejavnosti ali posebne poti izpostavljenosti določijo merila za doze, nižja od 1 mSv na leto.

Za namen izvzetja iz obveznosti izdaje dovoljenja se lahko uporabljajo nižja merila za doze.

TABELA A

Vrednosti koncentracij aktivnosti za izvzetje ali odpravo nadzora za materiale, ki se lahko uporabljajo kot privzete vrednosti za kakršno koli količino in vrsto trdnega materiala.

TABELA A, DEL 1

Umetni radionuklidi

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)
H-3	100	K-43	10	Mn-56	10
Be-7	10	Ca-45	100	Fe-52 ^(a)	10
C-14	1	Ca-47	10	Fe-55	1 000
F-18	10	Sc-46	0,1	Fe-59	1
Na-22	0,1	Sc-47	100	Co-55	10
Na-24	1	Sc-48	1	Co-56	0,1
Si-31	1 000	V-48	1	Co-57	1
P-32	1 000	Cr-51	100	Co-58	1
P-33	1 000	Mn-51	10	Co-58 m	10 000
S-35	100	Mn-52	1	Co-60	0,1
Cl-36	1	Mn-52 m	10	Co-60 m	1 000
Cl-38	10	Mn-53	100	Co-61	100
K-42	100	Mn-54	0,1	Co-62 m	10

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)
Ni-59	100	Mo-93	10	Te-129 m ^(a)	10
Ni-63	100	Mo-99 ^(a)	10	Te-131	100
Ni-65	10	Mo-101 ^(a)	10	Te-131 m ^(a)	10
Cu-64	100	Tc-96	1	Te-132 ^(a)	1
Zn-65	0,1	Tc-96 m	1 000	Te-133	10
Zn-69	1 000	Tc-97	10	Te-133 m	10
Zn-69 m ^(a)	10	Tc-97 m	100	Te-134	10
Ga-72	10	Tc-99	1	I-123	100
Ge-71	10 000	Tc-99 m	100	I-125	100
As-73	1 000	Ru-97	10	I-126	10
As-74	10	Ru-103 ^(a)	1	I-129	0,01
As-76	10	Ru-105 ^(a)	10	I-130	10
As-77	1 000	Ru-106 ^(a)	0,1	I-131	10
Se-75	1	Rh-103 m	10 000	I-132	10
Br-82	1	Rh-105	100	I-133	10
Rb-86	100	Pd-103 ^(a)	1 000	I-134	10
Sr-85	1	Pd-109 ^(a)	100	I-135	10
Sr-85 m	100	Ag-105	1	Cs-129	10
Sr-87 m	100	Ag-110 m ^(a)	0,1	Cs-131	1 000
Sr-89	1 000	Ag-111	100	Cs-132	10
Sr-90 ^(a)	1	Cd-109 ^(a)	1	Cs-134	0,1
Sr-91 ^(a)	10	Cd-115 ^(a)	10	Cs-134 m	1 000
Sr-92	10	Cd-115 m ^(a)	100	Cs-135	100
Y-90	1 000	In-111	10	Cs-136	1
Y-91	Y100	In-113 m	100	Cs-137 ^(a)	0,1
Y-91 m	100	In-114 m ^(a)	10	Cs-138	10
Y-92	100	In-115 m	100	Ba-131	10
Y-93	100	Sn-113 ^(a)	1	Ba-140	1
Zr-93	10	Sn-125	10	La-140	1
Zr-95 ^(a)	1	Sb-122	10	Ce-139	1
Zr-97 ^(a)	10	Sb-124	1	Ce-141	100
Nb-93 m	10	Sb-125 ^(a)	0,1	Ce-143	10
Nb-94	0,1	Te-123 m	1	Ce-144	10
Nb-95	1	Te-125 m	1 000	Pr-142	100
Nb-97 ^(a)	10	Te-127	1 000	Pr-143	1 000
Nb-98	10	Te-127 m ^(a)	10	Nd-147	100
Mo-90	10	Te-129	100	Nd-149	100

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)
Pm-147	1 000	Pt-197	1 000	Pu-235	100
Pm-149	1 000	Pt-197 m	100	Pu-236	1
Sm-151	1 000	Au-198	10	Pu-237	100
Sm-153	100	Au-199	100	Pu-238	0,1
Eu-152	0,1	Hg-197	100	Pu-239	0,1
Eu-152 m	100	Hg-197 m	100	Pu-240	0,1
Eu-154	0,1	Hg-203	10	Pu-241	10
Eu-155	1	Tl-200	10	Pu-242	0,1
Gd-153	10	Tl-201	100	Pu-243	1 000
Gd-159	100	Tl-202	10	Pu-244 ^(a)	0,1
Tb-160	1	Tl-204	1	Am-241	0,1
Dy-165	1 000	Pb-203	10	Am-242	1 000
Dy-166	100	Bi-206	1	Am-242 m ^(a)	0,1
Ho-166	100	Bi-207	0,1	Am-243 ^(a)	0,1
Er-169	1 000	Po-203	10	Cm-242	10
Er-171	100	Po-205	10	Cm-243	1
Tm-170	100	Po-207	10	Cm-244	1
Tm-171	1 000	At-211	1 000	Cm-245	0,1
Yb-175	100	Ra-225	10	Cm-246	0,1
Lu-177	100	Ra-227	100	Cm-247 ^(a)	0,1
Hf-181	1	Th-226	1 000	Cm-248	0,1
Ta-182	0,1	Th-229	0,1	Bk-249	100
W-181	10	Pa-230	10	Cf-246	1 000
W-185	1 000	Pa-233	10	Cf-248	1
W-187	10	U-230	10	Cf-249	0,1
Re-186	1 000	U-231 ^(a)	100	Cf-250	1
Re-188	100	U-232 ^(a)	0,1	Cf-251	0,1
Os-185	1	U-233	1	Cf-252	1
Os-191	100	U-236	10	Cf-253	100
Os-191 m	1 000	U-237	100	Cf-254	1
Os-193	100	U-239	100	Es-253	100
Ir-190	1	U-240 ^(a)	100	Es-254 ^(a)	0,1
Ir-192	1	Np-237 ^(a)	1	Es-254 m ^(a)	10
Ir-194	100	Np-239	100	Fm-254	10 000
Pt-191	10	Np-240	10	Fm-255	100
Pt-193 m	1 000	Pu-234	100		

⁽⁴⁾ Starševski radionuklidi in njihovi potomci, katerih prispevki k dozi se upoštevajo pri izračunu doze (upoštevati je treba le raven izvzetja starševskega radionuklida), so navedene v naslednji tabeli:

Starševski radionuklid	Potomci	Starševski radionuklid	Potomci
Fe-52	Mn-52 m	Sn-113	In-113 m
Zn-69 m	Zn-69	Sb-125	Te-125 m
Sr-90	Y-90	Te-127 m	Te-127
Sr-91	Y-91 m	Te-129 m	Te-129
Zr-95	Nb-95	Te-131 m	Te-131
Zr-97	Nb-97 m, Nb-97	Te-132	I-132
Nb-97	Nb-97 m	Cs-137	Ba-137 m
Mo-99	Tc-99 m	Ce-144	Pr-144, Pr-144 m
Mo-101	Tc-101	U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208
Ru-103	Rh-103 m	U-240	Np-240 m, Np-240
Ru-105	Rh-105 m	Np-237	Pa-233
Ru-106	Rh-106	Pu-244	U-240, Np-240 m, Np-240
Pd-103	Rh-103 m	Am-242 m	Np-238
Pd-109	Ag-109 m	Am-243	Np-239
Ag-110 m	Ag-110	Cm-247	Pu-243
Cd-109	Ag-109 m	Es-254	Bk-250
Cd-115	In-115 m	Es-254 m	Fm-254
Cd-115 m	In-115 m		
In-114 m	In-114		

Za radionuklide, ki niso navedeni v delu 1 tabele A, pristojni organ določi ustrezne vrednosti za količine in koncentracije aktivnosti na enoto mase, ko je to potrebno. Tako določene vrednosti dopolnjujejo vrednosti v delu 1 tabele A.

TABELA A DEL 2

naravno prisotni radionuklidi

Vrednosti za izvzetje ali odpravo nadzora za naravno prisotne radionuklide v trdnih materialih v sekularnem ravnovesju s potomci:

Naravni radionuklidi iz serije U-238	1 kBq kg ⁻¹
Naravni radionuklidi iz serije Th-232	1 kBq kg ⁻¹
K-40	10 kBq kg ⁻¹

TABELA B

Skupne vrednosti aktivnosti za izvzetje (stolpec 3) in vrednosti za izvzetje za koncentracije aktivnosti v zmernih količinah katere koli vrste materiala (stolpec 2).

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)
H-3	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁹	Ni-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Be-7	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Cu-64	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
C-14	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zn-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
O-15	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Zn-69	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶
F-18	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zn-69 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Na-22	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Ga-72	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Na-24	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Ge-71	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸
Si-31	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	As-73	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
P-32	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵	As-74	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
P-33	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
S-35	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-77	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Cl-36	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Se-75	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Cl-38	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Br-82	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ar-37	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁸	Kr-74	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Ar-41	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Kr-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-40 ⁽¹⁾	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-77	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-42	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-79	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
K-43	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-81	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Ca-45	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Kr-83 m	1 × 10 ⁵	1 × 10 ¹²
Ca-47	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁴
Sc-46	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85 m	1 × 10 ³	1 × 10 ¹⁰
Sc-47	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-87	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Sc-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Kr-88	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
V-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Rb-86	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Cr-51	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Sr-85	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-51	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-85 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Mn-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-87 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-52 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-89	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Mn-53	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁹	Sr-90 ^(b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁴
Mn-54	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Sr-91	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Mn-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-92	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Fe-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-90	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Fe-55	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Y-91	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Fe-59	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-91 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Co-55	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-92	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Y-93	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-57	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Zr-93 ^(b)	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Co-58	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zr-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-58 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zr-97 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Co-60	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-93 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Co-60 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Nb-94	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-61	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Nb-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-62 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-97	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ni-59	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸	Nb-98	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Ni-63	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	Mo-90	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)
Mo-93	1×10^3	1×10^8	I-129	1×10^2	1×10^5
Mo-99	1×10^2	1×10^6	I-130	1×10^1	1×10^6
Mo-101	1×10^1	1×10^6	I-131	1×10^2	1×10^6
Tc-96	1×10^1	1×10^6	I-132	1×10^1	1×10^5
Tc-96 m	1×10^3	1×10^7	I-133	1×10^1	1×10^6
Tc-97	1×10^3	1×10^8	I-134	1×10^1	1×10^5
Tc-97 m	1×10^3	1×10^7	I-135	1×10^1	1×10^6
Tc-99	1×10^4	1×10^7	Xe-131 m	1×10^4	1×10^4
Tc-99 m	1×10^2	1×10^7	Xe-133	1×10^3	1×10^4
Ru-97	1×10^2	1×10^7	Xe-135	1×10^3	1×10^{10}
Ru-103	1×10^2	1×10^6	Cs-129	1×10^2	1×10^5
Ru-105	1×10^1	1×10^6	Cs-131	1×10^3	1×10^6
Ru-106 ^(b)	1×10^2	1×10^5	Cs-132	1×10^1	1×10^5
Rh-103 m	1×10^4	1×10^8	Cs-134 m	1×10^3	1×10^5
Rh-105	1×10^2	1×10^7	Cs-134	1×10^1	1×10^4
Pd-103	1×10^3	1×10^8	Cs-135	1×10^4	1×10^7
Pd-109	1×10^3	1×10^6	Cs-136	1×10^1	1×10^5
Ag-105	1×10^2	1×10^6	Cs-137 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Ag-108 m	1×10^1	1×10^6	Cs-138	1×10^1	1×10^4
Ag-110 m	1×10^1	1×10^6	Ba-131	1×10^2	1×10^6
Ag-111	1×10^3	1×10^6	Ba-140 ^(b)	1×10^1	1×10^5
Cd-109	1×10^4	1×10^6	La-140	1×10^1	1×10^5
Cd-115	1×10^2	1×10^6	Ce-139	1×10^2	1×10^6
Cd-115 m	1×10^3	1×10^6	Ce-141	1×10^2	1×10^7
In-111	1×10^2	1×10^6	Ce-143	1×10^2	1×10^6
In-113 m	1×10^2	1×10^6	Ce-144 ^(b)	1×10^2	1×10^5
In-114 m	1×10^2	1×10^6	Pr-142	1×10^2	1×10^5
In-115 m	1×10^2	1×10^6	Pr-143	1×10^4	1×10^6
Sn-113	1×10^3	1×10^7	Nd-147	1×10^2	1×10^6
Sn-125	1×10^2	1×10^5	Nd-149	1×10^2	1×10^6
Sb-122	1×10^2	1×10^4	Pm-147	1×10^4	1×10^7
Sb-124	1×10^1	1×10^6	Pm-149	1×10^3	1×10^6
Sb-125	1×10^2	1×10^2	Sm-151	1×10^4	1×10^8
Te-123 m	1×10^6	1×10^7	Sm-153	1×10^2	1×10^6
Te-125 m	1×10^3	1×10^7	Eu-152	1×10^1	1×10^6
Te-127	1×10^3	1×10^6	Eu-152 m	1×10^2	1×10^6
Te-127 m	1×10^3	1×10^7	Eu-154	1×10^1	1×10^6
Te-129	1×10^2	1×10^6	Eu-155	1×10^2	1×10^7
Te-129 m	1×10^3	1×10^6	Gd-153	1×10^2	1×10^7
Te-131	1×10^2	1×10^5	Gd-159	1×10^3	1×10^6
Te-131 m	1×10^1	1×10^6	Tb-160	1×10^1	1×10^6
Te-132	1×10^2	1×10^7	Dy-165	1×10^3	1×10^6
Te-133	1×10^1	1×10^5	Dy-166	1×10^3	1×10^6
Te-133 m	1×10^1	1×10^5	Ho-166	1×10^3	1×10^5
Te-134	1×10^1	1×10^6	Er-169	1×10^4	1×10^7
I-123	1×10^2	1×10^7	Er-171	1×10^2	1×10^6
I-125	1×10^3	1×10^6	Tm-170	1×10^3	1×10^6
I-126	1×10^2	1×10^6	Tm-171	1×10^4	1×10^8

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)
Yb-175	1×10^3	1×10^7	Ra-228 ^(b)	1×10^1	1×10^5
Lu-177	1×10^3	1×10^7	Ac-228	1×10^1	1×10^6
Hf-181	1×10^1	1×10^6	Th-226 ^(b)	1×10^3	1×10^7
Ta-182	1×10^1	1×10^4	Th-227	1×10^1	1×10^4
W-181	1×10^3	1×10^7	Th-228 ^(b)	1×10^0	1×10^4
W-185	1×10^4	1×10^7	Th-229 ^(b)	1×10^0	1×10^3
W-187	1×10^2	1×10^6	Th-230	1×10^0	1×10^4
Re-186	1×10^3	1×10^6	Th-231	1×10^3	1×10^7
Re-188	1×10^2	1×10^5	Th-234 ^(b)	1×10^3	1×10^5
Os-185	1×10^1	1×10^6	Pa-230	1×10^1	1×10^6
Os-191	1×10^2	1×10^7	Pa-231	1×10^0	1×10^3
Os-191 m	1×10^3	1×10^7	Pa-233	1×10^2	1×10^7
Os-193	1×10^2	1×10^6	U-230	1×10^1	1×10^5
Ir-190	1×10^1	1×10^6	U-231	1×10^2	1×10^7
Ir-192	1×10^1	1×10^4	U-232 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Ir-194	1×10^2	1×10^5	U-233	1×10^1	1×10^4
Pt-191	1×10^2	1×10^6	U-234	1×10^1	1×10^4
Pt-193 m	1×10^3	1×10^7	U-235 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Pt-197	1×10^3	1×10^6	U-236	1×10^1	1×10^4
Pt-197 m	1×10^2	1×10^6	U-237	1×10^2	1×10^6
Au-198	1×10^2	1×10^6	U-238 ^(b)	1×10^1	1×10^4
Au-199	1×10^2	1×10^6	U-239	1×10^2	1×10^6
Hg-197	1×10^2	1×10^7	U-240	1×10^3	1×10^7
Hg-197 m	1×10^2	1×10^6	U-240 ^(b)	1×10^1	1×10^6
Hg-203	1×10^2	1×10^5	Np-237 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Tl-200	1×10^1	1×10^6	Np-239	1×10^2	1×10^7
Tl-201	1×10^2	1×10^6	Np-240	1×10^1	1×10^6
Tl-202	1×10^2	1×10^6	Pu-234	1×10^2	1×10^7
Tl-204	1×10^4	1×10^4	Pu-235	1×10^2	1×10^7
Pb-203	1×10^2	1×10^6	Pu-236	1×10^1	1×10^4
Pb-210 ^(b)	1×10^1	1×10^4	Pu-237	1×10^3	1×10^7
Pb-212 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Pu-238	1×10^0	1×10^4
Bi-206	1×10^1	1×10^5	Pu-239	1×10^0	1×10^4
Bi-207	1×10^1	1×10^6	Pu-240	1×10^0	1×10^3
Bi-210	1×10^3	1×10^6	Pu-241	1×10^2	1×10^5
Bi-212 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Pu-242	1×10^0	1×10^4
Po-203	1×10^1	1×10^6	Pu-243	1×10^3	1×10^7
Po-205	1×10^1	1×10^6	Pu-244	1×10^0	1×10^4
Po-207	1×10^1	1×10^6	Am-241	1×10^0	1×10^4
Po-210	1×10^1	1×10^4	Am-242	1×10^3	1×10^6
At-211	1×10^3	1×10^7	Am-242 m ^(b)	1×10^0	1×10^4
Rn-220 ^(b)	1×10^4	1×10^7	Am-243 ^(b)	1×10^0	1×10^3
Rn-222 ^(b)	1×10^1	1×10^8	Cm-242	1×10^2	1×10^5
Ra-223 ^(b)	1×10^2	1×10^5	Cm-243	1×10^0	1×10^4
Ra-224 ^(b)	1×10^1	1×10^5	Cm-244	1×10^1	1×10^4
Ra-225	1×10^2	1×10^5	Cm-245	1×10^0	1×10^3
Ra-226 ^(b)	1×10^1	1×10^4	Cm-246	1×10^0	1×10^3
Ra-227	1×10^2	1×10^6	Cm-247	1×10^0	1×10^4

Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)	Radionuklid	Koncentracija aktivnosti (kBq kg ⁻¹)	Aktivnost (Bq)
Cm-248	1×10^0	1×10^3	Cf-253	1×10^2	1×10^5
Bk-249	1×10^3	1×10^6	Cf-254	1×10^0	1×10^3
Cf-246	1×10^3	1×10^6	Es-253	1×10^2	1×10^5
Cf-248	1×10^1	1×10^4	Es-254	1×10^1	1×10^4
Cf-249	1×10^0	1×10^3	Es-254 m	1×10^2	1×10^6
Cf-250	1×10^1	1×10^4	Fm-254	1×10^4	1×10^7
Cf-251	1×10^0	1×10^3	Fm-255	1×10^3	1×10^6
Cf-252	1×10^1	1×10^4			

(¹) Izvzete so kalijeve soli v količinah, manjših od 1 000 kg.

(²) Starševski radionuklidi in njihovi potomci, katerih prispevki k dozi se upoštevajo pri izračunu doze (upoštevati je treba le raven izvzetja starševskega radionuklida), so navedeni v nadaljevanju:

Starševski radionuklid	Potomci
Sr-90	Y-90
Zr-93	Nb-93 m
Zr-97	Nb-97
Ru-106	Rh-106
Ag-108 m	Ag-108
Cs-137	Ba-137 m
Ba-140	La-140
Ce-144	Pr-144
Pb-210	Bi-210, Po-210
Pb-212	Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Bi-212	Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Rn-220	Po-216
Rn-222	Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214
Ra-223	Rn-219, Po-215, Pb-211, Bi-211, Tl-207
Ra-224	Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Ra-226	Rn-222, Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214, Pb-210, Bi-210, Po-210
Ra-228	Ac-228
Th-226	Ra-222, Rn-218, Po-214
Th-228	Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Th-229	Ra-225, Ac-225, Fr-221, At-217, Bi-213, Po-213, Pb-209
Th-234	Pa-234 m
U-230	Th-226, Ra-222, Rn-218, Po-214
U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
U-235	Th-231
U-238	Th-234, Pa-234 m
U-240	Np-240 m
Np-237	Pa-233
Am-242 m	Am-242
Am-243	Np-239

PRILOGA VIII

Opredelitev in uporaba indeksa koncentracij aktivnosti za sevanje gama, ki ga oddajajo gradbeni materiali, iz člena 75

Za namene člena 75(2) se za identificirane vrste gradbenih materialov določijo koncentracije aktivnosti prvotnih radionuklidov Ra-226, Th-232 (ali njegovega razpadnega produkta Ra-228) in K-40.

Indeks koncentracij aktivnosti I je podan z naslednjo enačbo:

$$I = C_{\text{Ra226}}/300 \text{ Bq/kg} + C_{\text{Th232}}/200 \text{ Bq/kg} + C_{\text{K40}}/3\,000 \text{ Bq/kg}$$

pri čemer so C_{Ra226} , C_{Th232} in C_{K40} koncentracije aktivnosti ustreznih radionuklidov (v Bq/kg) v gradbenem materialu.

Indeks se nanaša na dozo sevanja gama, ki presega tipično izpostavljenost na prostem, v stavbi, zgrajeni iz določenega gradbenega materiala. Indeks se uporablja za gradbeni material in ne za njegove sestavne dele, razen takrat, ko so ti sestavni deli sami po sebi gradbeni materiali in so kot taki ocenjeni ločeno. Da bi se lahko uporabljal za te sestavne dele, zlasti za ostanke iz industrij, ki predelujejo naravno prisoten radioaktivni material, recikliran v gradbene materiale, je treba uporabiti ustrezen porazdelitveni faktor. Vrednost indeksa koncentracij aktivnosti 1 se lahko uporablja kot konzervacijsko orodje za opredelitev materialov, ki lahko povzročijo prekoračitev referenčnega nivoja, določenega v členu 75(1). Pri izračunu doze je treba upoštevati druge faktorje, kot sta gostota in debelina materiala, ter faktorje v zvezi z vrsto zgradbe in predvideno uporabo materiala (polnilo ali površinski material).

PRILOGA IX

Okvirni seznam informacij, ki se priložijo zahtevku za izdajo licence iz člena 29

- (a) Odgovornosti in organizacijske ureditve za varstvo in varnost;
 - (b) usposobljenost uslužbencev, vključno z obveščanjem in usposabljanjem;
 - (c) konstrukcijske značilnosti objekta in virov sevanja;
 - (d) predvidena poklicna izpostavljenost in izpostavljenost prebivalstva pri normalnem obratovanju;
 - (e) varnostna ocena aktivnosti in objekta, da se:
 - (i) opredelijo možnosti pojava potencialne izpostavljenosti ali naključne in nenamerne izpostavljenosti v zdravstvu;
 - (ii) kolikor je to mogoče, ocenijo verjetnosti in obseg potencialnih izpostavljenosti;
 - (iii) ocenita kakovost in obseg določb o varstvu in varnosti, vključno s tehničnimi značilnostmi in upravnimi postopki;
 - (iv) določijo obratovalni pogoji in omejitve;
 - (f) postopki ob izrednem dogodku;
 - (g) vzdrževanje, preskušanje, inšpekcijski pregledi in servisiranje, da bi vir sevanja in objekt v celotni življenjski dobi še naprej izpolnjevala konstrukcijske zahteve ter obratovalne pogoje in omejitve;
 - (h) ravnanje z radioaktivnimi odpadki in ureditve za odstranjevanje teh odpadkov v skladu z veljavnimi zakonskimi zahtevami;
 - (i) ravnanje z viri, ki se ne uporabljajo več;
 - (j) zagotavljanje kakovosti.
-

PRILOGA X

Podatkovni sistem za individualni nadzor obsevanosti iz členov 43, 44 in 51

SPLOŠNE DOLOČBE

Država članica lahko podatkovni sistem za individualni nadzor obsevanosti vzpostavi kot omrežje ali nacionalni register doz. Ta podatkovni sistem lahko vključuje izdajo listine individualnega nadzora obsevanosti za zunanje delavce.

1. Vsak podatkovni sistem držav članic za individualni nadzor obsevanosti izpostavljenih delavcev vsebuje naslednje elemente:

- (a) podatke v zvezi z identiteto delavca;
- (b) podatke o zdravstvenem nadzoru delavca;
- (c) podatke o podjetju, v katerem dela delavec, in v primeru zunanjega delavca, o delodajalcu delavca;
- (d) rezultate osebne dozimetrije izpostavljenega delavca.

2. Pristojni organi držav članic sprejmejo potrebne ukrepe za preprečevanje kakršnega koli ponarejanja ali zlorabe podatkovnega sistema za individualni nadzor obsevanosti ali nezakonitega poseganja vanj.

A. Podatki, ki se vključijo v podatkovni sistem za individualni nadzor obsevanosti

3. Podatki o identiteti delavca:

- (a) priimek;
- (b) ime;
- (c) spol;
- (d) datum rojstva;
- (e) nacionalnost in
- (f) enotna identifikacijska številka.

4. Podatki o podjetju vključujejo ime, naslov in enotno identifikacijsko številko podjetja.

5. Podatki o zaposlitvi delavca:

- (a) ime, naslov in enotna identifikacijska številka delodajalca;
- (b) datum začetka osebne dozimetrije in, kjer je na voljo, datum njenega zaključka;
- (c) kategorizacija delavca v skladu s členom 40.

6. Rezultati osebne dozimetrije izpostavljenega delavca vključujejo uradno evidenco doz (leto, efektivna doza v mSv; v primeru neneakomerne izpostavljenosti ekvivalentne doze v različnih delih telesa v mSv; in efektivna doza v mSv v primeru vnosa radionuklidov).

B. Podatki o zunanjih delavcih, ki se predložijo prek podatkovnega sistema za individualni nadzor obsevanosti

1. Delodajalec zunanjega delavca pred začetkom vsake aktivnosti podjetju prek podatkovnega sistema za individualni nadzor obsevanosti predloži:

- (a) podatke o zaposlitvi zunanjega delavca v skladu s točko 5 razdelka A;

- (b) podatke o zdravstvenem nadzoru delavca, ki vključujejo:
 - (i) zdravstveno klasifikacijo delavca v skladu s členom 46 (zmožen; zmožen pod določenimi pogoji; nezmožen);
 - (ii) informacije o morebitnih omejitvah dela s sevanjem;
 - (iii) datum zadnjega rednega zdravstvenega pregleda in
 - (iv) trajanje veljavnosti rezultata;
 - (c) rezultate individualnega nadzora obsevanosti zunanjšega delavca v skladu s točko 6 razdelka A za najmanj zadnjih pet koledarskih let, ki vključujejo tekoče leto.
2. Podjetje ob koncu vsake aktivnosti v podatkovni sistem za individualni nadzor obsevanosti zabeleži naslednje podatke:
- (a) obdobje, ki ga zajema aktivnost;
 - (b) oceno vsake učinkovite doze, ki jo prejme zunanji delavec (za obdobje, ki ga zajema aktivnost);
 - (c) oceno ustrezne ekvivalentnih doz za različne dele telesa v primeru neenakomerne izpostavljenosti;
 - (d) oceno vnosa ali predvidene učinkovite doze v primeru vnosa radionuklidov.

C. Določbe v zvezi z individualno listino nadzora obsevanosti

1. Države članice se lahko odločijo za izdajo individualne listine nadzora obsevanosti za vsakega zunanjšega delavca.
 2. Ta listina ni prenosljiva.
 3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da delavcu ni izdana več kot ena veljavna individualna listina nadzora obsevanosti hkrati.
 4. Poleg informacij iz delov A in B listina vsebuje tudi ime in naslov organa izdajatelja ter datum izdaje.
-

PRILOGA XI

Sistemi ravnanja ob izrednih dogodkih in načrti za odziv na izredne dogodke iz členov 69, 97 in 98**A. Elementi, ki se vključijo v sistem ravnanja ob izrednih dogodkih:**

1. ocena potencialne izpostavljenosti ob izrednem dogodku in povezane izpostavljenosti prebivalstva in poklicne izpostavljenosti ob izrednem dogodku;
2. jasna porazdelitev odgovornosti oseb in organizacij, ki zagotavljajo pripravljenost in odzivanje;
3. vzpostavitev načrtov za odziv na izredne dogodke na ustreznih ravneh in v povezavi s posebnimi obrati ali človekovimi aktivnostmi;
4. zanesljiv komunikacijski sistem ter uspešne in učinkovite ureditve za sodelovanje in usklajevanje znotraj objekta ter na ustrezni nacionalni in mednarodni ravni;
5. zdravstveno varstvo reševalnega osebja;
6. ureditve za zagotavljanje predhodne obveščenosti in usposabljanje reševalnega osebja in vseh drugih oseb z dolžnostmi ali odgovornostmi na področju odziva na izredne dogodke, vključno z rednimi vajami;
7. ureditve za osebno dozimetrijo ali oceno posameznih doz reševalnega osebja in evidentiranje doz;
8. ureditve za obveščanje javnosti;
9. vključevanje deležnikov;
10. prehod z izpostavljenosti ob izrednem dogodku na obstoječo izpostavljenost, vključno z obnovo in sanacijo.

B. Elementi, ki se vključijo v načrt za odziv na izredne dogodke

Za pripravljenost na izredne dogodke:

1. referenčni nivoji za izpostavljenost prebivalstva, ob upoštevanju meril iz Priloge I;
2. referenčni nivoji za poklicno izpostavljenost ob izrednem dogodku, ob upoštevanju člena 53;
3. optimizirane strategije varstva posameznikov iz prebivalstva, ki so morda izpostavljeni, za različne predvidene dogodke in povezane scenarije;
4. predhodno določena splošna merila za določene zaščitne ukrepe;
5. privzeti sprožilci ali operativna merila, kot so pokazatelji in kazalniki pogojev na kraju samem;
6. ureditve za takojšnje usklajevanje med organizacijami, ki zagotavljajo pripravljenost in odzivanje, in z vsemi drugimi državami članicami in tretjimi državami, na katere bi se izredni dogodek lahko razširil ali za katere obstaja verjetnost, da bi jih ta dogodek prizadel;
7. ureditve za pregled in revizijo načrta za odziv na izredne dogodke, da bi upoštevali spremembe ali izkušnje, pridobljene z vaj in dogodkov.

Vnaprej se sprejmejo ureditve za morebitno revizijo teh elementov med izpostavljenostjo ob izrednem dogodku, da se prilagodijo prevladujočim okoliščinam, ki se spreminjajo med odzivom.

Za odziv na izredne dogodke:

Pri odzivu na izpostavljenost ob izrednem dogodku se pravočasno izvajajo ureditve za pripravljenost, vključno z, vendar ne izključno na:

1. takojšnjo izvedbo zaščitnih ukrepov, če je mogoče, preden se pojavi izpostavljenost;

2. oceno učinkovitosti strategij in izvedenih ukrepov ter njihovo ustrezno prilagoditvijo prevladujočim okoliščinam;
 3. primerjavo doz z veljavnim referenčnim nivojem, s poudarkom na tistih skupinah, katerih doze presegajo referenčni nivo;
 4. po potrebi izvedbo dodatnih strategij varstva na podlagi prevladujočih okoliščin in razpoložljivih informacij.
-

PRILOGA XII

Informacije za posameznike iz prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki se uporabljajo, in ukrepih, ki se sprejmejo, ob izrednem dogodku iz členov 70 in 71**A. Predhodne informacije za posameznike iz prebivalstva, za katere je verjetno, da bodo prizadeti v primeru izrednega dogodka**

1. Osnovna dejstva o radioaktivnosti in njenih učinkih na ljudi in okolje;
2. različne vrste izrednih dogodkov in njihove posledice za prebivalstvo in okolje;
3. izredni ukrepi, predvideni za alarmiranje, varstvo prebivalstva in pomoč prebivalstvu ob izrednem dogodku;
4. ustrezne informacije o ravnanju prebivalstva ob izrednem dogodku.

B. Informacije, ki se zagotovijo prizadetim posameznikom iz prebivalstva ob izrednem dogodku

1. Na podlagi načrta za odziv na izredne dogodke, ki ga predhodno pripravijo države članice, posamezniki iz prebivalstva, ki so dejansko prizadeti ob izrednem dogodku, hitro in redno prejemajo:
 - (a) informacije o vrsti izrednega dogodka, do katerega je prišlo, in, kadar je mogoče, tudi o njegovih značilnostih (kot so npr. njegov izvor, obseg in verjetni razvoj);
 - (b) nasvete glede zaščite, ki glede na vrsto izrednega dogodka lahko:
 - (i) zajemajo naslednje: omejitve porabe določenih živil in vode, za katere je verjetno, da so kontaminirani, preprosta pravila za higieno in dekontaminacijo, priporočila za zadrževanje v zaprtih prostorih, razdeljevanje in uporabo zaščitnih snovi, evakuacijske načrte;
 - (ii) po potrebi vsebujejo tudi posebna opozorila za nekatere skupine posameznikov iz prebivalstva;
 - (c) obvestila s priporočili za sodelovanje in navodili ali zahtevami pristojnega organa.
2. Če je pred izrednim dogodkom potekala faza predhodnega alarma, posamezniki iz prebivalstva, za katere je verjetno, da bodo prizadeti, že med to fazo prejmejo informacije in nasvete, kot na primer:
 - (a) vabila zadevnim posameznikom iz prebivalstva, da se vključijo v ustrezne komunikacijske kanale;
 - (b) pripravljalni nasveti ustanovam s posebnimi skupnimi odgovornostmi;
 - (c) priporočila posebej prizadetim poklicnim skupinam.
3. Te informacije in nasveti se dopolnjujejo, če to dopušča čas, z opozorili o temeljnih dejstvih o radioaktivnosti in njenih vplivih na ljudi in okolje.

PRILOGA XIII

Okvirni seznam vrst gradbenih materialov, ki se upoštevajo glede na oddano sevanje gama, iz člena 75

1. Naravni materiali

(a) Aluminijev skrilavec.

(b) Gradbeni materiali ali dodatki naravnega vulkanskega izvora, kot so:

— granitoidi (kot so graniti, sienit in ortognajs),

— porfir,

— lehnjak,

— pucolan (pucolanski pepel),

— lava.

2. Materiali, ki vključujejo ostanke iz industrij, ki predelujejo naravno prisoten radioaktivni material, kot so:

leteči pepel,

fosforna sadra,

fosforna žlindra,

kositrna žlindra,

bakrova žlindra,

rdeče blato (ostanek iz proizvodnje aluminija),

ostanki iz proizvodnje jekla.

Informacije, ki jih morajo vsebovati evidence za visokoaktivne zaprte vire (HASS), iz člena 89

1.1. STANDARDNI EVIDENČNI LIST ZA VISOKOAKTIVNE ZAPRTE VIRE (HASS) (kar je v ležečem tisku, je poljubno)		
1. Identifikacijska številka HASS	2. Identifikacija podjetja z licenco	3. Lokacija HASS (uporaba ali skladiščenje) če ni ista kot pod 2.
Številka naprave proizvajalca	Ime:	Ime:
Področje uporabe:	Naslov:	Naslov:
	Država:	Država:
	Proizvajalec ☐ Dobavitelj ☐ Uporabnik ☐	Nepremična uporaba ☐ Shranjevanje ☐ Premična uporaba ☐
4. Evidentiranje	5. Licenca	6. Nadzor nad delovanjem HASS
Datum začetka evidentiranja:	Številka:	Datum:
Datum prenosa evidence v kronološki zbir:	Datum izdaje:	Datum:
	Datum poteka veljavnosti:	Datum:
7. Značilnosti HASS	8. Prejem HASS	Datum:
Leto proizvodnje:	Datum prejema:	Datum:
Radionuklid:	Prejem do:	Datum:
Aktivnost na dan proizvodnje:		Datum:
	Ime:	Datum:
Referenčni datum aktivnosti:	Naslov:	Datum:
Proizvajalec/dobavitelj (*):	Država:	Datum:
Ime:	Proizvajalec ☐ Dobavitelj ☐ Drug uporabnik ☐	Datum:
Naslov:		Datum:
Država:	9. Prenos HASS	10. Dodatne informacije
Fizikalne in kemijske lastnosti	Datum prenosa:	Izguba ☐ Datum izgube:
Identifikacije vrste vira:	Prenos v:	Kraja ☐ Datum kraje:
Identifikacija kapsule:		Najdeno: Da ☐ Ne ☐
Klasifikacija ISO:	Ime:	Datum:
Klasifikacija ANSI:	Naslov:	Kraj:
Kategorija vira MAAE:	Država:	Druge informacije:
Nevtronski izvor: Da ☐ Ne ☐	Številka licence:	
Tarča nevtronskega izvora:	Datum izdaje:	
Nevtronski tok:	Datum poteka veljavnosti:	
	Proizvajalec ☐ Dobavitelj ☐ Drugo podjetje ☐	
	Objekt za dolgoročno skladiščenje ali odstranjevanje ☐	

(*) Če ima proizvajalec vira sedež zunaj Skupnosti, se lahko namesto tega navede ime in naslov uvoznika-dobavitelja.

PRILOGA XV

Zahteve za podjetja, odgovorna za visokoaktivni zaprti vir, iz člena 91

Vsako podjetje, odgovorno za visokoaktivni zaprti vir:

- (a) zagotovi, da se redno izvajajo ustrezni preskusi, na primer testiranje puščanja, ki temeljijo na mednarodnih standardih, da se preverja in vzdržuje nepoškodovanost vsakega vira;
- (b) v določenih časovnih presledkih, ki jih lahko določijo države članice, redno preverja, ali je vsak vir in po potrebi oprema, ki vir vsebuje, še vedno prisoten na kraju uporabe ali skladiščenja in v očitno dobrem stanju;
- (c) zagotovi, da se za vsak fiksni in mobilni vir določijo ustrezni ukrepi, ki so dokumentirani, kot na primer pisni protokoli in postopki, katerih cilj je preprečiti nepooblaščen dostop do vira, izgubo ali krajo vira ali njegovo poškodbo v požaru;
- (d) nemudoma obvesti pristojni organ o kakršni koli izgubi, tatvini, izpustu ali nepooblaščen uporabi vira, poskrbi za preverjanje nepoškodovanosti vsakega vira po vsakem dogodku, tudi po požaru, ki bi lahko poškodoval vir, in po potrebi obvesti pristojni organ o dogodku in sprejetih ukrepih;
- (e) po koncu uporabe brez nepotrebnega odlašanja dobavitelju vrne vsak vir, ki se ne uporablja več, ali ga namesti v objekt za dolgoročno skladiščenje ali odstranjevanje ali ga prenese drugemu pooblaščenemu podjetju, razen če se s pristojnim organom ne dogovori drugače;
- (f) pred izvršitvijo prenosa zagotovi, da ima prejemnik ustrezno licenco;
- (g) nemudoma obvesti pristojni organ o vsaki nesreči ali incidentu, katerega posledica je nenamerna izpostavljenost delavca ali posameznika iz prebivalstva.

PRILOGA XVI

Identifikacija in označevanje visokoaktivnih zaprtih virov iz člena 92

1. Proizvajalec ali dobavitelj zagotovi, da:

(a) je vsak visokoaktivni zaprti vir označen s številko. Ta številka je vgravirana ali z žigom vtisnjena na vir, kadar je to izvedljivo.

Ta številka je vgravirana ali z žigom vtisnjena tudi na vsebnik vira. Če to ni izvedljivo oziroma v primeru vsebnikov za prevoz za večkratno uporabo, mora biti vsebnik vira opremljen vsaj s podatki o naravi vira;

(b) sta vsebnik vira in, kadar je to izvedljivo, vir označena in etiketirana z ustreznim znakom, ki ljudi opozarja na nevarnost sevanja.

2. Proizvajalec priskrbi fotografijo vsakega izdelanega tipa vira in fotografijo značilnega vsebnika vira.

3. Podjetje poskrbi, da je vsak visokoaktivni zaprti vir opremljen s pisnimi dokazili, ki kažejo, da je vir identificiran in označen skladno s točko 1, in da oznake in etikete iz točke 1 ostanejo čitljive. Dokazila morajo vsebovati fotografije vira, vsebnika vira, transportne embalaže, naprave in opreme, kot je primerno.

PRILOGA XVII

Okvirni seznam obstoječih izpostavljenosti iz člena 100

- (a) Izpostavljenost, ki je posledica kontaminacije območij zaradi preostalega radioaktivnega materiala iz:
- (i) preteklih aktivnosti, ki niso bile predmet regulativnega nadzora ali niso bile urejene v skladu z zahtevami iz te direktive;
 - (ii) izrednega dogodka, do katerega je prišlo po tem, ko je bila izpostavljenost ob izrednem dogodku razglašena za končano, kot predvideva sistem ravnanja v izrednih dogodkih;
 - (iii) ostankov iz preteklih aktivnosti, za katere podjetje ni več zakonsko odgovorno;
- (b) izpostavljenost naravnim virom sevanja, vključno z:
- (i) izpostavljenostjo radonu in toronu v zaprtih prostorih, in sicer na delovnih mestih ter v bivalnih prostorih in drugih stavbah;
 - (ii) zunanjo izpostavljenostjo zaradi gradbenih materialov v zaprtih prostorih;
- (c) izpostavljenost proizvodom, razen hrani, krmi za živali in vodi, ki vsebujejo
- (i) radionuklide iz kontaminiranih območij, določenih v točki (a), ali
 - (ii) naravno prisotne radionuklide.
-

PRILOGA XVIII

Seznam elementov, ki se upoštevajo pri pripravi nacionalnega akcijskega načrta za obvladovanje dolgoročnih tveganj zaradi izpostavljenosti radonu iz členov 54, 74 in 103

- (1) Strategija za izvajanje raziskav koncentracij radona v bivalnem okolju koncentracij plina v prsti za namen ocene porazdelitve koncentracije radona v zaprtem prostoru, za upravljanje podatkov merenj in določitev drugih pomembnih parametrov (kot so vrste prsti in kamnin, prepustnost in vsebnost radija-226 v kamnini ali prsti).
- (2) Pristop, podatki in merila, ki se uporabljajo za označevanje območij ali opredelitev drugih parametrov, ki se lahko uporabljajo kot posebni kazalniki primerov z veliko verjetnostjo izpostavljenosti radonu.
- (3) Identifikacija vrst delovnih mest in stavb z javnim dostopom, kot so šole, podzemna delovna mesta in tista na določenih območjih, kjer so potrebni ukrepi; na podlagi ocene tveganja, pri čemer se na primer upošteva čas bivanja v teh prostorih v urah.
- (4) Podlaga za določitev referenčnih nivojev za bivalne prostore in delovna mesta. Po potrebi podlaga za določitev različnih referenčnih nivojev za različne uporabe stavb (bivalne stavbe, stavbe z javnim dostopom, delovna mesta) ter za obstoječe in nove stavbe.
- (5) Dodelitev odgovornosti (vladnih in nevladnih), usklajevalnih mehanizmov in razpoložljivih virov za izvajanje akcijskega načrta.
- (6) Strategija za zmanjšanje izpostavljenosti radonu v bivalnih prostorih in prednostno obravnavo primerov, opredeljenih v točki 2.
- (7) Strategije za lažjo sanacijo po izgradnji.
- (8) Strategija, vključno z metodami in orodji, za preprečevanje vnosa radona v nove stavbe, vključno z identifikacijo gradbenih materialov z visoko stopnjo sproščanja radona.
- (9) Časovni rasporedi za revizije akcijskega načrta.
- (10) Strategija komunikacije za povečanje ozaveščenosti javnosti in obveščanje lokalnih nosilcev odločanja, delodajalcev in zaposlenih o tveganjih glede radona v zvezi s kajenjem.
- (11) Navodila o metodah in orodjih za merjenje ter sanacijske ukrepe. Upoštevajo se tudi merila za akreditacijo služb za merjenje in sanacijo.
- (12) Kadar je ustrezno, zagotavljanje finančne podpore za raziskave glede radona in za sanacijske ukrepe, zlasti za zasebne bivalne prostore z zelo visokimi koncentracijami radona.
- (13) Dolgoročni cilji v smislu zmanjševanja tveganja za nastanek pljučnega raka zaradi izpostavljenosti radonu (za kadilce in nekadilce).
- (14) Po potrebi preučitev drugih povezanih vprašanj in ustreznih programov, kot sta programa o varčevanju energije in kakovosti zraka v zaprtih prostorih.

PRILOGA XIX

Korelacijska tabela iz člena 107

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 1	Člen 1	Člen 1	Člen 54	Člen 1	
Člen 2(1)			Člen 2(1), Člen 40(1), Člen 48(1)		
Člen 2(2)(a)			Člen 2(1)(a)		
Člen 2(2)(b)			Člen 2(1)(b)		
Člen 2(2)(c)			Člen 2(2), Člen 40		
Člen 2(2)(d)			Člen 2(3), Člen 40		
Člen 2(2)(e)			Člen 2(3) Člen 48(1)		
Člen 3			Člen 2(4)		
Člen 4	Členi 2, 3, 4	Člen 2	Člen 1	Člena 1, 2	Člen 2
Člen 5					
Člen 5, točka (a)			Člen 6(1) Člen 48(2)		
Člen 5, točka (b)			Člen 6 (3)(a) Člen 48(2)		
Člen 5, točka (c)			Člen 6(3)(b), člen (4)		
Člen 6(1)			Člen 7(1) in (2)		
Člen 6(1)(a)					
Člen 6(1)(b)					
Člen 6(1)(c)				Člen 4(2)(b), člen (4)(a)	
Člen 6(2)					
Člen 7			Člen 48 (2)		
Člen 8			Člen 8		
Člen 9 (1)					
Člen 9 (2)			Člen 9 (1)		
Člen 9 (3)			Člen 9 (2)		
Člen 10			Člen 10		
Člen 11(1)			Člen 11(1)		
Člen 11(2)			Člen 11(2)		

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 11(3)			Člen 11(2)		
Člen 11(4)			Člen 11(3)		
Člen 12			Člen 13		
Člen 13			Člena 15, 16		
Člen 14(1)					
Člen 14(2)				Člen 7(1) in (3)	
Člen 14(3)					
Člen 15(1)			Člen 22(1)(a)		
Člen 15(2)			Člen 22(1)(b)		
Člen 15(3)			Člen 22(1)(b)		
Člen 15(4)			Člen 22(2)		
Člen 15(5)					Člen 8(1)
Člen 16					Člen 8(2)
Člen 17(1)	Člen 7(1)		Člen 50(3)		
Člen 17(2)	Člen 7(2)				
Člen 17(3)					
Člen 17(4)					
Člen 18				Člen 7	
Člen 19(1)			Člen 6(1)		
Člen 19(2)			Člen 6(2)		
Člen 19(3)					
Člen 19(4)					
Člen 20					
Člen 21			Člen 6(5)		
Člen 22				Člen 3(1)(d) Člen 4(2)(c) Člen 5(4)	
Člen 23			Člen 40(2)		
Člen 24			Člen 4(3) Člen 41		
Člen 25		Člen 3	Člen 3(1)		
Člen 26			Člen 3(2)		
Člen 27(1)					
Člen 27(2)			Člen 4(2)		
Člen 27(3)					

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 28(a, b, c, e, f)			Člen 4(1)		
Člen 28(d)					Člen 3(1)
Člen 29					
Člen 30(1)			Člen 5(1)		
Člen 30(2)			Člen 5(2)		
Člen 30(3)					
Člen 30(4)					
Člen 31(1)			Člen 23(1)		
Člen 31(2)					
Člen 31(3)					
Člen 31(4)					
Člen 32			Člen 17, točke (a), (c), (d) in (e)		
Člen 33			Člen 39		
Člen 34			Člen 23(2)		
Člen 35(1)			Člen 18(1)		
Člen 35(2)					
Člen 35(3)			Člen 42		
Člen 36(1)			Člen 17(b)		
Člen 36(2)			Člen 18(2) in (3)		
Člen 36(3)			Člen 18(4)		
Člen 37			Člen 19		
Člen 38			Člen 20		
Člen 39			Člen 24		
Člen 40(1)			Člen 21		
Člen 40(2)					
Člen 41			Člen 25		
Člen 42			Člen 26		
Člen 43			Člen 28		
Člen 44(1), točke (a) do (c)			Člen 29(1)		
Člen 44(1)(d)		Člen 4(2)			
Člen 44(2)			Člen 38(2)		

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 44(3)			Člen 29(2)		
Člen 44(4)					
Člen 44(5)			Člen 29(3)		
Člen 44(6)			Člen 38(5)		
Člen 45(1)			Člen 30		
Člen 45(2)			Člen 31(1)		
Člen 45(3)			Člen 31(2)		
Člen 45(4)			Člen 31(3)		
Člen 46			Člen 32		
Člen 47			Člen 33		
Člen 48			Člen 34		
Člen 49(1)			Člen 36		
Člen 49(2)			Člen 35(1)		
Člen 49(3)			Člen 35(2)		
Člen 50			Člen 37		
Člen 51(1)		Člen 4(1)			
Člen 51(2)		Člen 6(1)			
Člen 51(3)		Člen 6(2)			
Člen 51(4)		Člen 5			
Člen 51(5)		Člen 7			
Člen 52(1)			Člen 12(1)		
Člen 52(2)			Člen 12(2)		
Člen 52(3)					
Člen 53			Člen 52, 27		
Člen 54					
Člen 55				Člen 3	
Člen 56				Člen 4	
Člen 57(1), točki (a) in (c)				Člen 5(1) in (2)	
Člen 57(1), točki (b) in (d)					
Člen 57(2)				Člen 5(3)	
Člen 58, točke (a), (c), (d), (e) in (f)				Člen 6	
Člen 58(b)					

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 59				Člen 7	
Člen 60(1)				Člen 8(2)	
Člen 60(2)				Člen 8(3)	
Člen 60(3)(a)				Člen 8(4) in (5)	
Člen 60(3)(c)				Člen 8(6)	
Člen 60(3), točke (b), (d) in (e)					
Člen 61				Člen 9	
Člen 62				Člen 10	
Člen 63(a)				Člen 11	
Člen 63, točke(b) do (f)					
Člen 64				Člen 12	
Člen 65			Člena 43, 44		
Člen 66			Člen 45		
Člen 67					
Člen 68			Člen 47		
Člen 69			Člen 51 (1) do (4)		
Člen 70	Člen 5				
Člen 71	Člen 6				
Člen 72					
Člen 73			Člen 53		
Člen 74					
Člen 75					
Člen 76					Člen 13
Člen 77					
Člen 78					
Člen 79(1)			Člen 38(3)		
Člen 79(2)					
Člen 79(3)					
Člen 80			Člen 31(1)		
Člen 81					
Člen 82					
Člen 83					

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 84(1)			Člen 38(4)		
Člen 84(2) in (3)					
Člen 85					
Člen 86(1)					
Člen 86(2)					Člen 5(1)
Člen 86(3)					Člen 4
Člen 86(4)					Člen 6, točka(d)
Člen 87					Člen 3(2)
Člen 88					Člen 3(3)
Člen 89					Člen 5(2)
Člen 90					Člen 5(3) in (4)
Člen 91(1)					Člen 6
Člen 91(2)					Člen 7
Člen 92(1)					
Člen 92(2)					Člen 9(3)
Člen 92(3)					Člen 9(2)
Člen 93					
Člen 94(1)					Člen 9(1)
Člen 94(2)					Člen 9(4)
Člen 95					Člen 10
Člen 96					
Člen 97			Člen 50(1), Člen 49		
Člen 98			Člen 50(2)		
Člen 99(1)			Člen 50(4)		
Člen 99(2)			Člen 51(5)		
Člen 99(3)					Člen 11
Člen 100					
Člen 101					
Člen 102					
Člen 103					
Člen 104			Člen 38(1) Člen 46	Člen 13	Člen 12
Člen 105					

Ta direktiva	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Člen 106	Člen 12	Člen 8	Člen 55	Člen 14	Člen 16
Člen 107			Člen 56	Člen 15	
Člen 108					Člen 18
Člen 109	Člen 13	Člen 9	Člen 57	Člen 16	Člen 19
Priloga I					
Priloga II			Priloga II		
Priloga III					Priloga I
Priloga IV					
Priloga V					
Priloga VI					
Priloga VII			Priloga I		
Priloga VIII					
Priloga IX					
Priloga X		Prilogi I in II			
Priloga XI					
Priloga XII	Prilogi I in II				
Priloga XIII					
Priloga XIV					Priloga II
Priloga XV					Člen 6
Priloga XVI					Člen 7
Priloga XVII					
Priloga XVIII					
Priloga XIX					
	Členi 8, 9, 10, 11		Člen 14	Člen 8 (1)	Členi 5(5), 5(6), 14, 15, 17

POPRAVKI

Dodatek

Sklep št. 1/95 Pridružitvenega sveta ES-Turčija se šteje kot sestavni del Posebne izdaje *Uradnega lista Evropske unije* v slovenskem jeziku, poglavje 11, zvezek 23

SKLEP št. 1/95 PRIDRUŽITVENEGA SVETA ES-TURČIJA

z dne 22. decembra 1995

o izvajanju zaključne faze carinske unije

(96/142/ES)

PRIDRUŽITVENI SVET ES-TURČIJA JE –

ob upoštevanju Sporazuma o pridružitvi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo (v nadaljnjem besedilu: Sporazum iz Ankare),

ob upoštevanju, da cilji, določeni v Sporazumu iz Ankare, zlasti v členu 28 Sporazuma, na podlagi katerega se je Turčija pridružila Skupnosti, ohranjajo svoj pomen v času velike politične in gospodarske preobrazbe v Evropi,

ob sklicevanju na svojo resolucijo z dne 8. novembra 1993, v kateri je znova potrdil željo pogodbenic, da vstopita v carinsko unijo v skladu s časovnim razporedom in ureditvami, določenimi v Sporazumu iz Ankare in Dodatnem protokolu k Sporazumu,

ob upoštevanju, da se na podlagi carinske unije začenja zadnja faza pridružitvenih odnosov, kot jih določa člen 5 Sporazuma iz Ankare, pri čemer bosta pogodbenici z izpolnitvijo vzajemnih obveznosti končali prehodno fazo in določili ureditev za učinkovito delovanje carinske unije v okviru Sporazuma iz Ankare in Dodatnega protokola,

ob upoštevanju, da carinska unija v političnem in gospodarskem smislu pomeni kakovosten premik v pridružitvenih odnosih med pogodbenicama,

po srečanju 6. marca 1995 v Bruslju –

SKLENIL:

Člen 1

Pridružitveni svet brez poseganja v določbe Sporazuma iz Ankare ter dodatnih in dopolnilnih protokolov k Sporazumu določa pravila za izvajanje zadnje faze carinske unije, določene v členih 2 in 5 navedenega sporazuma.

POGLAVJE I

PROSTI PRETOK BLAGA IN TRGOVINSKA POLITIKA

Člen 2

To poglavje se uporablja za izdelke, ki niso kmetijski proizvodi iz člena 11 pridružitvenega sporazuma. Posebne določbe v zvezi s kmetijskimi proizvodi so navedene v poglavju II tega sklepa.

Člen 3

1. To poglavje se uporablja za blago:

— proizvedeno v Skupnosti ali v Turčiji, vključno z blagom, ki je v celoti ali delno pridobljeno ali proizvedeno iz izdelkov, ki prihajajo iz tretjih držav in so v prostem prometu v Skupnosti ali Turčiji,

— ki prihaja iz tretjih držav in je v prostem prometu v Skupnosti ali Turčiji.

2. Šteje se, da so izdelki, uvoženi iz tretjih držav, v prostem prometu v Skupnosti ali Turčiji, če so izpolnjene uvozne formalnosti in obračunane vse plačljive carine ali dajatve z enakim učinkom v Skupnosti ali Turčiji ter če ni bilo nobenega popolnega ali delnega povračila takih carin ali dajatev za te izdelke.

3. Carinsko območje carinske unije vključuje:

— carinsko območje Skupnosti, kot je opredeljeno v členu 3 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽¹⁾,

— carinsko območje Turčije.

⁽¹⁾ UL L 302, 19.10.1992, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 1994.

4. To poglavje se uporablja tudi za blago, pridobljeno ali proizvedeno v Skupnosti ali Turčiji, pri proizvodnji katerega so bili uporabljeni izdelki iz tretjih držav, ki niso v prostem prometu v Skupnosti ali Turčiji.

Te določbe pa se za navedeno blago uporabljajo samo, če so v državi izvoznici izpolnjene uvozne formalnosti in obračunane vse carine ali dajatve z enakim učinkom, plačljive za izdelke iz tretjih držav, ki so uporabljeni pri njegovi proizvodnji.

5. Če država izvoznica ne uporabi določb iz drugega pododstavka odstavka 4, se blago iz prvega pododstavka odstavka 4 ne šteje za blago v prostem prometu in zato država uvoznica uporabi carinsko zakonodajo, ki se uporablja za blago iz tretjih držav.

6. Odbor za carinsko sodelovanje, ustanovljen s Sklepom Pridružitvenega sveta št. 2/69, določi načine upravnega sodelovanja, ki se uporabljajo pri izvajanju odstavkov 1, 2 in 4.

ODDELEK I

Odprava carin in dajatev z enakim učinkom

Člen 4

Uvozne ali izvozne carine in dajatve z enakim učinkom se med Skupnostjo in Turčijo v celoti odpravijo na dan začetka veljavnosti tega sklepa. Skupnost in Turčija od tega datuma ne bosta uvajali nobenih novih carin pri uvozu ali izvozu ali kakršnih koli dajatev z enakim učinkom. Te določbe se uporabljajo tudi za carine fiskalne narave.

ODDELEK II

Odprava količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom

Člen 5

Količinske omejitve uvoza in vsi ukrepi z enakim učinkom so med pogodbenicama prepovedani.

Člen 6

Količinske omejitve izvoza in vsi ukrepi z enakim učinkom so med pogodbenicama prepovedani.

Člen 7

Določbe členov 5 in 6 ne izključujejo prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali tranzita blaga, ki so utemeljene z javno moralo, javnim redom ali javno varnostjo, z varovanjem zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin, z varstvom naravnih bogastev z umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednostjo ali z varstvom industrijske in poslovne lastnine. Take prepovedi ali omejitve ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejevanja trgovine med pogodbenicama.

Člen 8

1. Turčija v petih letih od dneva začetka veljavnosti tega sklepa v svoj pravni red vključi instrumente Skupnosti za odpravo tehničnih ovir za trgovino.

2. Seznam teh instrumentov ter pogoji in podrobni dogovori, ki urejajo izvajanje navedenih instrumentov v Turčiji, so določeni s sklepom Pridružitvenega sveta v enem letu od dneva začetka veljavnosti tega sklepa.

3. Ta določba z dnevom začetka veljavnosti tega sklepa Turčiji ne onemogoča uporabe instrumentov Skupnosti, ki se štejejo kot zelo pomembni.

4. Pogodbenici poudarjata pomen učinkovitega medsebojnega sodelovanja na področjih standardizacije, meroslovja in umerjanja, kakovosti, akreditacije, preskušanja in certificiranja.

Člen 9

Ko v Turčiji začnejo veljati določbe instrumenta oziroma instrumentov Skupnosti, potrebnih za odpravo tehničnih ovir za trgovino z določenim izdelkom, se trgovina s tem izdelkom med pogodbenicama izvaja v skladu s pogoji, določenimi s temi instrumenti, brez poseganja v uporabo določb tega sklepa.

Člen 10

1. Z dnem začetka veljavnosti tega sklepa in v obdobju, ki je v Turčiji potrebno za uporabo instrumentov iz člena 9, Turčija na svojem ozemlju ne ovira dajanja v promet ali začetka uporabe izdelkov iz Skupnosti, katerih skladnost z direktivami Skupnosti o določitvi zahtev, ki jih morajo izpolnjevati taki izdelki, je potrjena v skladu s pogoji in postopki iz navedenih direktiv.

2. Če Turčija z odstopanjem od odstavka 1 ugotovi, da izdelek, katerega skladnost z direktivami Skupnosti je potrjena v skladu z odstavkom 1 in ki se uporablja v skladu z njegovo namembnostjo, ne izpolnjuje katere od zahtev iz člena 7, lahko v skladu s pogoji in postopki iz odstavka 3 sprejme vse ustrezne ukrepe za umik zadevnega izdelka s trga oziroma za prepoved ali omejitev dajanja v promet ali začetka uporabe tega izdelka.

3. (a) Če namerava Turčija sprejeti ukrep na podlagi odstavka 2, o tem prek Skupnega odbora carinske unije nemudoma uradno obvesti Skupnost in zagotovi ustrezne informacije.

(b) Pogodbenici se takoj posvetujeta v okviru Skupnega odbora carinske unije, da bi poiskali rešitev, sprejemljivo za obe strani.

(c) Turčija ne sme sprejeti ukrepa iz odstavka 2, dokler ne preteče mesec dni od datuma uradnega obvestila iz odstavka 3(a), razen če se pred iztekom roka izvede posvetovalni postopek iz odstavka 3(b). Kadar izredne okoliščine, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje, onemogočijo predhoden pregled, lahko Turčija nemudoma izvede ukrep, ki je nujno potreben za ureditev razmer.

(d) Turčija nemudoma obvesti Skupni odbor carinske unije o izvedenem ukrepu in zagotovi vse ustrezne informacije.

(e) Skupnost lahko od skupnega odbora carinske unije kadar koli zahteva, da preuči tak ukrep.

4. Določbe odstavkov 1 in 2 se smiselno uporabljajo za živila.

Člen 11

V obdobju, ki je v Turčiji potrebno za uporabo instrumentov iz člena 9, bo Skupnost sprejela izide postopkov, ki se v Turčiji uporabljajo za ugotavljanje skladnosti industrijskih izdelkov z zahtevami prava Skupnosti, pod pogojem, da so ti postopki skladni z zahtevami, ki veljajo v Skupnosti, in da se v Turčiji v sektorju motornih vozil uporablja Direktiva Sveta 70/156/EGS z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil ⁽¹⁾.

ODDELEK III

Trgovinska politika

Člen 12

1. Od dneva začetka veljavnosti tega sklepa Turčija v odnosu do držav, ki niso članice Skupnosti, uporablja določbe in izvedbene ukrepe, ki so po vsebini podobni določbam in izvedbenim ukrepom s področja trgovinske politike Skupnosti, določenim v naslednjih uredbah:

— Uredba Sveta (ES) št. 3285/94 ⁽²⁾ (skupna pravila za uvoz),

— Uredba Sveta (ES) št. 519/94 ⁽³⁾ (skupna pravila za uvoz iz nekaterih tretjih držav),

— Uredba Sveta (ES) št. 520/94 ⁽⁴⁾ (postopek Skupnosti za upravljanje s količinskimi kvotami (izvedbene določbe: Uredba Komisije (ES) št. 738/94 ⁽⁵⁾),

⁽¹⁾ UL L 42, 23.2.1970, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 92/53/EGS (UL L 225, 18.8.1992, str. 1).

⁽²⁾ UL L 349, 31.12.1994, str. 53.

⁽³⁾ UL L 67, 10.3.1994, str. 89. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 839/95 (UL L 85, 19.4.1995, str. 9).

⁽⁴⁾ UL L 66, 10.3.1994, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 87, 31.3.1994, str. 47. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1150/95 (UL L 116, 23.5.1995, str. 3).

— Uredba Sveta (ES) št. 3283/94 ⁽⁶⁾ in (ES) št. 3284/94 ⁽⁷⁾ (zaščita proti dampinškemu in subvencioniranemu uvozu),

— Uredba Sveta (ES) št. 3286/94 ⁽⁸⁾ (postopki Skupnosti na področju skupne trgovinske politike),

— Uredba Sveta (EGS) št. 2603/69 ⁽⁹⁾ (o skupnih pravilih za izvoz),

— Odločba Sveta 93/112/EGS ⁽¹⁰⁾ (uradno podprti izvozni krediti),

— Uredba Sveta (ES) št. 3036/94 ⁽¹¹⁾ (postopek pasivnega oplemenitenja za tekstil in oblačila),

— Uredba Sveta (ES) št. 3030/93 ⁽¹²⁾ (uvoz tekstila v okviru skupnih pravil),

— Uredba Sveta (ES) št. 517/94 ⁽¹³⁾ (uvoz tekstila v okviru avtonomnih ureditev),

— Uredba Sveta (ES) št. 3951/92 ⁽¹⁴⁾ (uvoz tekstila iz Tajvana).

2. Turčija bo v skladu z zahtevami iz člena XXIV Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (v nadaljnjem besedilu: sporazum GATT) od dneva začetka veljavnosti tega sklepa v tekstilnem sektorju uporabljala vsebinsko enako trgovinsko politiko kot Skupnost, vključno s sporazumi ali dogovori o trgovini s tekstilom in oblačili. Skupnost bo Turčiji omogočila sodelovanje, potrebno za doseg tega cilja.

3. Dokler Turčija ne sklene teh dogovorov, velja sedanji sistem potrdil o poreklu blaga za izvoz tekstila in oblačil iz Turčije v Skupnost, pri čemer se za take izdelke, ki nimajo porekla v Turčiji, v odnosu do zadevnih tretjih držav še naprej uporablja trgovinska politika Skupnosti.

4. Določbe tega sklepa ne predstavljajo ovire za izvajanje dogovora med Skupnostjo in Japonsko v zvezi s trgovino z motornimi vozili iz Priloge k Sporazumu o zaščitnih ukrepih, priložene k sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije.

Turčija in Skupnost bosta pred začetkom veljavnosti tega sklepa opredelili načine sodelovanja, da preprečita izogibanje navedenemu dogovoru.

⁽⁶⁾ UL L 349, 31.12.1994, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1251/95 (UL L 122, 2.6.1995, str. 1).

⁽⁷⁾ UL L 349, 31.12.1994, str. 22. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1252/95 (UL L 122, 2.6.1995, str. 2).

⁽⁸⁾ UL L 349, 31.12.1994, str. 71. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 356/95 (UL L 41, 23.2.1995, str. 3).

⁽⁹⁾ UL L 324, 27.12.1969, str. 25. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 3918/91 (UL L 372, 31.12.1991, str. 31).

⁽¹⁰⁾ UL L 44, 22.2.1993, str. 1.

⁽¹¹⁾ UL L 322, 15.12.1994, str. 1.

⁽¹²⁾ UL L 275, 8.11.1993, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1616/95 (UL L 154, 5.7.1995, str. 3).

⁽¹³⁾ UL L 67, 10.3.1994, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1325/95 (UL L 128, 13.6.1995, str. 1).

⁽¹⁴⁾ UL L 405, 31.12.1992, str. 6. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 3312/94 (UL L 350, 31.12.1994, str. 3).

Če takih načinov ni, si Skupnost pridržuje pravico, da v zvezi z uvozom na svoje ozemlje sprejme kakršen koli ukrep, ki je potreben za uporabo navedenega dogovora.

ODDELEK IV

Skupna carinska tarifa in preferencialna tarifna politika

Člen 13

1. Na dan začetka veljavnosti tega sklepa se Turčija v odnosu do držav, ki niso članice Skupnosti, prilagodi skupni carinski tarifi.

2. Turčija prilagodi svojo carinsko tarifo, kadar koli je to potrebno za upoštevanje sprememb v skupni carinski tarifi.

3. Odbor za carinsko sodelovanje določi, kateri ukrepi so ustrezni za izvajanje odstavkov 1 in 2.

Člen 14

1. Turčija se dovolj zgodaj obvesti o kakršnih koli odločitvah Skupnosti o spremembi skupne carinske tarife, da opusti ali ponovno uvede carine, in kakršni koli odločitvi v zvezi s tarifnimi kvotami ali zgornjimi mejami, da turško carinsko tarifo istočasno prilagodi skupni carinski tarifi. V okviru skupnega odbora carinske unije se v ta namen opravijo predhodna posvetovanja.

2. Kadar turške carinske tarife ni mogoče istočasno prilagoditi skupni carinski tarifi, se lahko Skupni odbor carinske unije odloči, da odobri obdobje za izvedbo uskladitve. Skupni odbor carinske unije ne sme v nobenem primeru Turčiji dovoliti, da za kateri koli izdelek uporabi carinsko tarifo, ki je nižja od skupne carinske tarife.

3. Če želi Turčija začasno odložiti ali ponovno uvesti carine, ki niso predvidene v odstavku 1, o tem nemudoma uradno obvesti Skupnost. V Skupnem odboru carinske unije bodo opravljena posvetovanja o omenjenih odločitvah.

Člen 15

Turčija lahko z odstopanjem od člena 13 in v skladu s členom 19 Dodatnega protokola do 1. januarja 2001 za tretje države obdrži carine, višje od skupne carinske tarife, za izdelke, ki jih odobri Pridružitveni svet.

Člen 16

1. Turčija se zaradi usklajevanja svoje trgovinske politike s trgovinsko politiko Skupnosti postopoma prilagodi preferencialnemu carinskemu režimu Skupnosti v petih letih od dne začetka veljavnosti tega sklepa. Ta prilagoditev bo zadevala avtonomne režime in preferencialne sporazume s tretjimi drža-

vami. Turčija bo v ta namen sprejela potrebne ukrepe in sklepala dogovore z zadevnimi državami na podlagi obojestranske koristi. Pridružitveni svet redno pregleduje doseženi napredek.

2. V vsakem od primerov iz odstavka 1 je dodelitev teh tarifnih preferencialov odvisna od skladnosti z določbami v zvezi s poreklom izdelkov, ki so enake kot tiste, ki urejajo dodeljevanje takih preferencialov s strani Skupnosti.

3. (a) Kadar Turčija v obdobju iz odstavka 1 ohrani tarifno politiko, ki je drugačna od tarifne politike Skupnosti, se za blago, ki je uvoženo iz tretjih držav v Skupnost in sproščeno v prosti promet s preferencialno obravnavo zaradi države porekla ali izvoza, v naslednjih primerih plačajo kompenzacijske dajatve, če je uvoženo v Turčijo:

— kadar je uvoženo iz držav, ki jim Turčija ne dodeljuje enake preferencialne tarifne obravnave,

— kadar se lahko opredeli kot uvoženo iz teh držav,

— kadar je carina, ki se plača v Turčiji, vsaj pet odstotnih točk višja od tiste, ki se uporablja v Skupnosti,

— kadar se ugotovi bistveno izkrivljanje prometa, povezanega s tem blagom.

(b) Skupni odbor carinske unije oblikuje seznam blaga, za katerega se uporabljajo kompenzacijske dajatve, in določi znesek te dajatve.

ODDELEK V

Predelani kmetijski proizvodi, ki niso zajeti v Prilogi II k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti

Člen 17

Določbe tega oddelka veljajo za blago, navedeno v Prilogi 1.

Člen 18

Ne glede na člen 13 lahko Turčija za uvoz blaga, navedenega v Prilogi 1, iz tretjih držav uporabi kmetijsko komponento. Kmetijska komponenta se določi v skladu s členom 19.

Člen 19

1. Kmetijska komponenta, ki se uporablja za blago, uvoženo v Turčijo, se izračuna iz seštevka količin osnovnih kmetijskih proizvodov, za katere velja, da so bili uporabljeni pri izdelavi zadevnega blaga, in se pomnoži z osnovnim zneskom, ki ustreza vsakemu od teh osnovnih kmetijskih proizvodov, kakor so opredeljeni v odstavku 3.

2. (a) Osnovni kmetijski proizvodi, ki jih je treba upoštevati, so navedeni v Prilogi 2.
- (b) Količine osnovnih kmetijskih proizvodov, ki jih je treba upoštevati, so določene v Prilogi 3.
- (c) V primeru blaga, razvrščenega v okviru tarifnih oznak nomenklature, v zvezi s katerimi se Priloga 3 sklicuje na Prilogo 4, so zneski kmetijske komponente, ki jih je treba upoštevati, določeni v Prilogi 4.
3. Osnovni znesek, ki ustreza vsakemu osnovnemu kmetijskemu proizvodu, je znesek dajatve, ki se uporablja za uvoz kmetijskega proizvoda s poreklom iz nepreferencialnih tretjih držav v Turčijo v referenčnem obdobju, ki velja za kmetijske proizvode. Osnovni zneski so določeni v Prilogi 5.

Člen 20

1. Ne glede na člen 4 lahko Turčija in Skupnost v medsebojni trgovini uporabita kmetijske komponente, določene v skladu določbami v nadaljevanju.
2. Take kmetijske komponente, zmanjšane v skladu s členom 22, kjer je to ustrezno, se uporabijo samo za blago, navedeno v Prilogi 1.
3. Skupnost za Turčijo uporabi posebne carine, enake tistim, ki predstavljajo kmetijsko komponento, ki se uporablja za tretje države.
4. Turčija za uvoz iz Skupnosti uporabi kmetijsko komponento, ki se uporabi v skladu s členom 19.

Člen 21

Ne glede na ureditve, določene v tem sklepu, je predviden režim odstopanja za blago iz preglednic 1 in 2 iz Priloge 6, v okviru katerega se bodo uvozne dajatve v Turčiji znižale v treh korakih v obdobju treh let za blago iz prve in v enem letu za blago iz druge preglednice. Višina teh uvoznih dajatev je določena v preglednicah 1 in 2 v Prilogi 6.

Po izteku zadevnih obdobj se določbe tega oddelka uporabljajo v celoti.

Člen 22

1. Kadar se v trgovini med Skupnostjo in Turčijo zniža carina, ki se uporablja za osnovni kmetijski proizvod, se kmetijska komponenta, določena v skladu s členom 20(4) za uvoz v Turčijo, ali tista iz člena 20(3) za uvoz v Skupnost, sorazmerno zniža.
2. Kadar se znižanja iz odstavka 1 opravijo v okviru omejitev kvote, Pridružitveni svet oblikuje seznam blaga in količin, za katere se uporablja znižana kmetijska komponenta.
3. Zgornje določbe iz odstavkov 1 in 2 se uporabijo za uvozne dajatve iz člena 21.

Člen 23

Če uvoz enega ali več izdelkov iz režima odstopanja v Turčijo povzroči ali lahko povzroči hude motnje, ki lahko ogrozijo cilje carinske unije glede predelanih kmetijskih proizvodov, se v okviru Skupnega odbora carinske unije opravijo posvetovanja med pogodbenicama, da bi poiskali rešitev, sprejemljivo za obe strani.

Če take rešitve ni mogoče najti, lahko Skupni odbor carinske unije predlaga ustrezne načine za ohranjanje pravičnega delovanja carinske unije brez poseganja v določbe člena 63.

POGLAVJE II

KMETIJSKI PROIZVODI

Člen 24

1. Pridružitveni svet potrjuje skupni cilj pogodbic, da med seboj uvedeta prosti pretok kmetijskih proizvodov, kot določajo členi 32 do 35 Dodatnega protokola.
2. Pridružitveni svet ugotavlja, da je potrebno dodatno obdobje za določitev pogojev, potrebnih za uvedbo prostega pretoka teh proizvodov.

Člen 25

1. Turčija prilagodi svojo politiko tako, da sprejme ukrepe skupne kmetijske politike, potrebne za uvedbo prostega pretoka kmetijskih proizvodov. Odločitve, ki jih je sprejela v zvezi s tem, posreduje Skupnosti.
2. Skupnost pri razvijanju svoje kmetijske politike v največji možni meri upošteva interese turškega kmetijstva ter Turčijo uradno obvesti o ustreznih predlogih Komisije in odločitvah, sprejetih na podlagi teh predlogov.
3. V okviru Pridružitvenega sveta se lahko opravijo posvetovanja glede predlogov in odločitev iz odstavka 2 ter o ukrepih, ki jih namerava Turčija sprejeti na področju kmetijstva v skladu z odstavkom 1.

Člen 26

Skupnost in Turčija na podlagi obojestranske koristi postopno izboljšata preferencialne režime, ki si jih medsebojno dodelita v trgovini s kmetijskimi proizvodi. Pridružitveni svet redno preučuje izboljšanja teh preferencialnih režimov.

Člen 27

Pridružitveni svet sprejme določbe, potrebne za uvedbo prostega pretoka kmetijskih proizvodov med Skupnostjo in Turčijo, ko ugotovi, da je Turčija sprejela ukrepe skupne kmetijske politike iz člena 25(1).

POGLAVJE III

CARINSKE DOLOČBE**Člen 28**

1. Na dan začetka veljavnosti tega sklepa Turčija na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti in Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 ⁽¹⁾ o določbah za njeno izvajanje sprejme določbe na naslednjih področjih:

- (a) poreklo blaga;
- (b) carinska vrednost blaga;
- (c) vnos blaga na območje carinske unije;
- (d) carinska deklaracija;
- (e) sprostitev v prosti promet;
- (f) odložni postopki in carinski postopki z gospodarskim učinkom;
- (g) gibanje blaga;
- (h) carinski dolg;
- (i) pravica do pritožbe.

2. Turčija sprejme ukrepe, ki so potrebni, da na dan začetka veljavnosti tega sklepa izvede določbe na podlagi:

- (a) Uredbe Sveta (EGS) št. 3842/86 z dne 1. decembra 1986 o določitvi ukrepov za prepoved dajanja ponarejenega blaga v prosti promet ⁽²⁾ in Uredbe Komisije (EGS) št. 3077/87 z dne 14. oktobra 1987 o določitvi ukrepov za njeno izvajanje ⁽³⁾;
- (b) Uredbe Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28. marca 1983 o sistemu oprostitvev carin v Skupnosti ⁽⁴⁾ ter uredb Komisije (EGS) št. 2287/83, (EGS) št. 2288/83, (EGS) št. 2298/83 in (EGS) št. 2290/83 z dne 29. julija 1983 o določitvi ukrepov za njeno izvajanje ⁽⁵⁾;
- (c) Uredbe Sveta (EGS) št. 616/78 o dokazilu o poreklu za nekatere tekstilne izdelke, iz poglavja 51 ali iz poglavij 53 do 62 skupne carinske tarife in uvoženih v Skupnost, ter o pogojih za sprejem takega dokazila ⁽⁶⁾.

3. Odbor za carinsko sodelovanje določi ustrezne ukrepe za izvedbo odstavkov 1 in 2.

Člen 29

Medsebojno pomoč med upravnimi organi pogodbenic v carinskih zadevah urejajo določbe Priloge 7, ki glede Skupnosti zajemajo področja iz pristojnosti Skupnosti.

⁽¹⁾ UL L 253, 11.10.1993, str. 1.

⁽²⁾ UL L 357, 18.12.1986, str. 1.

⁽³⁾ UL L 291, 15.10.1987, str. 19.

⁽⁴⁾ UL L 105, 23.4.1983, str. 105.

⁽⁵⁾ UL L 220, 11.8.1983.

⁽⁶⁾ UL L 84, 31.3.1978, str. 1.

Člen 30

Odbor za carinsko sodelovanje pred začetkom veljavnosti tega sklepa pripravi ustrezne določbe o medsebojni pomoči pri izterjavi dolgov.

POGLAVJE IV

PRIBLIŽEVANJE ZAKONODAJE

ODDELEK I

Varstvo intelektualne, industrijske in poslovne lastnine**Člen 31**

1. Pogodbenici potrjujeta pomen, ki ga pripisujeta zagotavljanju ustreznega in učinkovitega varstva in uveljavljanja pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine.

2. Pogodbenici priznavata, da lahko carinska unija pravilno deluje samo, če so v obeh sestavnih delih carinske unije zagotovljene enakovredne ravni učinkovitega varstva pravic intelektualne lastnine. V skladu s tem se zavezujeta k izpolnjevanju obveznosti iz Priloge 8.

ODDELEK II

Konkurenca**A. Pravila konkurence carinske unije****Člen 32**

1. Kot nezdružljivi s pravilnim delovanjem carinske unije so prepovedani vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence, kolikor bi lahko prizadeli na trgovino med Skupnostjo in Turčijo, zlasti tisti, ki:

- (a) neposredno ali posredno določajo nakupne ali prodajne cene ali druge trgovinske pogoje;
- (b) omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, trge, tehnični razvoj ali naložbe;
- (c) določajo razdelitev trgov in virov nabave;
- (d) uvajajo neenake pogoje za primerljive posle z drugimi trgovskimi partnerji in jih tako postavljajo v podrejen konkurenčni položaj;
- (e) pogojujejo sklepanje pogodb s tem, da sopogodbeniki sprejmejo dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takih pogodb.

2. Vsi sporazumi ali sklepi, ki jih ta člen prepoveduje, so samodejno nični.

3. V naslednjih primerih se lahko določi, da se določbe odstavka 1 ne uporabljajo, in sicer za:

- sporazume ali skupine sporazumov med podjetji,
- sklepe ali skupine sklepov podjetniških združenj in,
- usklajeno ravnanje ali skupine usklajenih ravnanj,

ki prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka, pri čemer potrošnikom zagotavljajo pravičen delež doseženih koristi, ter ki:

- (a) zadevnim podjetjem ne določajo omejitev, ki za doseganje teh ciljev niso nujne;
- (b) takim podjetjem glede znatnega dela zadevnih izdelkov ne dajejo možnosti izključitve konkurence.

Člen 33

1. Kot nezdružljiva s pravilnim delovanjem carinske unije je prepovedana vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemljih Skupnosti in/ali Turčije kot celote ali njunem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovino med Skupnostjo in Turčijo.

2. Taka zloraba je zlasti:

- (a) neposredno ali posredno določanje nepoštenih nakupnih ali prodajnih cen ali drugih nepoštenih trgovinskih pogojev;
- (b) omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov;
- (c) uporaba neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji, ki slednje postavlja v podrejen konkurenčni položaj;
- (d) sklepanje pogodb, ki sopogodbnikom narekujejo sprejetje dodatnih obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takih pogodb.

Člen 34

1. Vsaka pomoč, ki jo države članice Skupnosti ali Turčija dodelijo iz državnih sredstev in ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, je nezdružljiva s pravilnim delovanjem carinske unije, kolikor prizadene trgovino med Skupnostjo in Turčijo.

2. Z delovanjem carinske unije je združljivo naslednje:

- (a) pomoč socialnega značaja, dodeljena posameznim potrošnikom, če je dodeljena brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih izdelkov;
- (b) pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki;

(c) pomoč, dodeljena gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev Nemčije, kolikor je taka pomoč potrebna za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je ta delitev povzročila;

(d) pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja manj razvitih regij Turčije, kadar taka pomoč ne škoduje trgovinskemu pogojem med Skupnostjo in Turčijo v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, in sicer za obdobje petih let od začetka veljavnosti tega sklepa.

3. Kot združljivo z delovanjem carinske unije se lahko šteje naslednje:

(a) v skladu s členom 43(2) Dodatnega protokola, pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika;

(b) pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice Skupnosti ali Turčije;

(c) za obdobje petih let od začetka veljavnosti tega sklepa v skladu s členom 43(2) Dodatnega protokola, pomoči, katerih cilj je doseganje strukturne prilagoditve, potrebne zaradi ustanovitve carinske unije. Pridružitveni svet po poteku navedenega obdobja pregleda uporabo navedene določbe;

(d) pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar taka pomoč ne škoduje trgovinskemu pogojem med Skupnostjo in Turčijo v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi;

(e) pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar taka pomoč ne škoduje trgovinskemu pogojem med Skupnostjo in Turčijo v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi;

(f) druge vrste pomoči, kot jih lahko določi Pridružitveni svet.

Člen 35

Vse ravnanje, ki je v nasprotju s členi 32, 33 in 34, se presodi na podlagi meril, ki izhajajo iz uporabe pravil iz členov 85, 86 in 92 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in njene sekundarne zakonodaje.

Člen 36

Pogodbenci si informacije izmenjujeta ob upoštevanju omejitev iz zahtev v zvezi s poklicno in poslovno tajnostjo.

Člen 37

1. Pridružitveni svet v dveh letih od začetka veljavnosti carinske unije s sklepom sprejme potrebna pravila za izvajanje členov 32, 33 in 34 ter ustreznih delov člena 35. Pravila temeljijo na že obstoječih pravilih Skupnosti in med drugim določajo vlogo vsakega organa, pristojnega za konkurenco.

2. Do sprejetja teh pravil:

- (a) organi Skupnosti ali Turčije odločajo glede dopustnosti sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj ter zlorabe prevladujočega položaja v skladu s členoma 32 in 33;
- (b) se določbe zakonika o subvencijah sporazuma GATT uporabljajo kot pravila za izvajanje člena 34.

Člen 38

1. Če Skupnost ali Turčija meni, da je določeno ravnanje nezdržljivo s pogoji iz členov 32, 33 ali 34 ter

— ni ustrezno urejeno z izvedbenimi pravili iz člena 37, ali

— če takih pravil ni, in če tako ravnanje povzroči ali lahko povzroči resno škodo interesu druge pogodbenice ali znatno škodo njeni domači industriji, lahko po posvetovanju v okviru Skupnega odbora carinske unije ali po preteku 45 delovnih dni od predložitve zadeve v posvetovanje sprejme ustrezne ukrepe. Prednost imajo ukrepi, ki kar najmanj ovirajo delovanje carinske unije.

2. V primeru ravnanj, ki so nezdržljiva s členom 34, se lahko ustrezni ukrepi, kadar zanje velja sporazum GATT, sprejmejo samo v skladu s postopki in pod pogoji, ki jih določa sporazum GATT ter kateri koli drug ustrezen akt, dogovorjen v njegovem okviru, ki se uporablja za pogodbenici.

B. Približevanje zakonodaje

Člen 39

1. Zaradi težnje carinske unije, da doseže gospodarsko povezovanje, Turčija zagotovi, da se njena zakonodaja na področju pravil konkurence uskladi z zakonodajo Evropske skupnosti in se dejansko uporablja.

2. Turčija z namenom izpolnjevanja obveznosti iz odstavka 1:

- (a) pred začetkom veljavnosti carinske unije sprejme zakon, ki prepoveduje ravnanje podjetij pod pogoji, določenimi v členih 85 in 86 Pogodbe ES. Prav tako zagotovi, da se v Turčiji eno leto po začetku veljavnosti carinske unije uporabljajo načela iz uredb o skupinskih izjemah, ki veljajo v Skupnosti, in sodne prakse, ki so jo razvili organi ES. Skupnost po začetku veljavnosti carinske unije Turčijo čim prej

obvesti o vseh postopkih, povezanih s sprejetjem, odpravo ali spremembo uredb o skupinskih izjemah s strani ES. Po posredovanju teh informacij mora Turčija v enem letu prilagoditi svojo zakonodajo, če je to potrebno;

- (b) pred začetkom veljavnosti carinske unije ustanovi organ, pristojen za konkurenco, ki dejansko uporablja ta pravila in načela;

- (c) pred začetkom veljavnosti tega sklepa prilagodi vse svoje pomoči, dodeljene tekstilnemu in oblačilnemu sektorju, pravilom, določenim v ustreznih okvirih in smernicah Skupnosti na podlagi členov 92 in 93 Pogodbe ES. Turčija obvesti Skupnost o vseh svojih shemah pomoči za ta sektor, kakor so bile prilagojene v skladu s temi okviri in smernicami. Skupnost po začetku veljavnosti carinske unije Turčijo čim prej obvesti o vseh postopkih, povezanih s sprejetjem, odpravo ali spremembo takih okvirov in smernic s strani Skupnosti. Po posredovanju teh informacij mora Turčija v enem letu prilagoditi svojo zakonodajo;

- (d) dve leti po začetku veljavnosti tega sklepa prilagodi vse sheme pomoči, razen tistih, dodeljenih tekstilnemu in oblačilnemu sektorju, pravilom, določenim v okvirih in smernicah Skupnosti na podlagi členov 92 in 93 Pogodbe ES. Skupnost Turčijo čim prej obvesti o vseh postopkih, povezanih s sprejetjem, odpravo ali spremembo takih okvirov in smernic s strani Skupnosti. Po posredovanju teh informacij mora Turčija v enem letu prilagoditi svojo zakonodajo;

- (e) v dveh letih po začetku veljavnosti carinske unije obvesti Skupnost o vseh v Turčiji veljavnih shemah pomoči, kakor so bile prilagojene v skladu s točko (d). Če bo sprejeta nova shema, Turčija Skupnost čim prej obvesti o vsebini take sheme;

- (f) vnaprej uradno obvesti Skupnost o vsaki individualni pomoči, ki se dodeli podjetju ali skupini podjetij in ki bi jo bilo treba priglasiti v skladu z okviri ali smernicami Skupnosti, če bi jo dodelila država članica, ali o dodelitvah individualnih pomoči zunaj okvirov ali smernic Skupnosti, ki presegajo znesek v višini 12 milijonov ECU in ki bi bile priglašene v okviru prava ES, če bi jih dodelila država članica.

Turčija bo v zvezi z individualnimi pomočmi, ki jih dodelijo države članice in so predmet presoje, ki jo na podlagi člena 93 Pogodbe ES izvede Komisija, obveščena na enaki podlagi kot države članice.

3. Skupnost in Turčija si medsebojno posredujeta vse spremembe svojih zakonodaj v zvezi z omejevalnimi ravnanji podjetij. Prav tako se medsebojno obveščata o primerih, v katerih so bile te zakonodaje uporabljene.

4. V zvezi z informacijami, zagotovljenimi v skladu s točkami (c), (e) in (f) odstavka 2, ima Skupnost pravico, da vloži ugovor zoper pomoč, ki jo dodeli Turčija in ki bi jo štela za nezakonito v okviru prava ES, če bi jo dodelila država članica. Če se Turčija ne strinja z mnenjem Skupnosti in če se zadeva ne razreši v 30 dneh, imata Skupnost in Turčija pravico, da zadevo predloži arbitraži.

5. Turčija ima pravico, da vloži ugovor in začne postopek pred Pridružitvenim svetom glede kakršne koli pomoči, ki jo dodeli država članica in ki jo Turčija obravnava kot nezakonito v okviru prava ES. Če Pridružitveni svet zadeve ne razreši v treh mesecih, se lahko Pridružitveni svet odloči, da zadevo pošlje Sodišču Evropskih skupnosti.

Člen 40

1. Skupnost Turčijo čim prej obvesti o sprejetju vsakega sklepa v skladu s členi 85, 86 in 92 Pogodbe ES, ki bi lahko vplival na interese Turčije.

2. Turčija je upravičena, da zahteva informacije o kateri koli posebni zadevi, o kateri je odločala Skupnost v okviru členov 85, 86 in 92 Pogodbe ES.

Člen 41

Turčija v zvezi z javnimi podjetji in podjetji, ki so jim bile podeljene posebne ali izključne pravice, zagotovi, da se do konca prvega leta po začetku veljavnosti carinske unije podprejo načela Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti člena 90, ter na tej podlagi razvita načela iz sekundarne zakonodaje in sodne prakse.

Člen 42

Turčija v skladu s pogoji in časovnim razporedom, ki jih določi Pridružitveni svet, postopno prilagodi vse državne monopole tržne narave ter tako do konca drugega leta po začetku veljavnosti tega sklepa zagotovi, da med državljani držav članic in Turčije ni nobene diskriminacije glede pogojev, pod katerimi se blago nabavlja in trži.

Člen 43

1. Če Skupnost ali Turčija domneva, da protikonkurenčne dejavnosti, ki potekajo na ozemlju druge pogodbenice, negativno vplivajo na njene interese ali interese njenih podjetij, lahko prva pogodbenica uradno obvesti drugo pogodbenico in lahko zahteva, da organ druge pogodbenice, pristojen za konkurenco, začne ustrezen ukrep uveljavljanja. Uradno obvestilo vsebuje čim bolj natančno opredelitev narave protikonkurenčnih dejavnosti in njihovih vplivov na interese pogodbenice, ki je poslala uradno obvestilo, ter vključuje ponudbo za take nadaljnje informacije in drugo sodelovanje, ki jih lahko ta pogodbenica zagotovi.

2. Organ, pristojen za konkurenco, uradno obveščene pogodbenice bo po prejetju uradnega obvestila iz odstavka 1

in po taki nadaljnji razpravi med pogodbenicama, ki je v okoliščinah ustrežna in koristna, preučil možnost začetka ukrepa uveljavljanja v zvezi s protikonkurenčnimi dejavnostmi, opredeljenimi v uradnem obvestilu. Uradno obveščena pogodbenica bo pogodbenico, ki je poslala uradno obvestilo, seznanila z odločitvijo zadevnega organa. Če se ukrep uveljavljanja začne, bo uradno obveščena pogodbenica pogodbenico, ki je poslala uradno obvestilo, seznanila z izidom ukrepa in v največji možni meri o relevantnem vmesnem razvoju dogodkov.

3. Ta člen v ničemer ne omejuje diskrecijske pravice uradno obveščene pogodbenice, da na podlagi svojega konkurenčnega prava in politike uveljavljanja na tem področju začne postopek zaradi priglasičenega protikonkurenčnega ravnanja, niti ne preprečuje drugi pogodbenici, da bi začela postopek zaradi takega protikonkurenčnega ravnanja.

ODDELEK III

Instrumenti trgovinske zaščite

Člen 44

1. Na zahtevo ene ali druge pogodbenice Pridružitveni svet preuči načelo uporabe tistih instrumentov trgovinske zaščite, ki niso zaščitni ukrepi ene pogodbenice v razmerju do druge pogodbenice. Pridružitveni svet lahko v okviru te preučitve odloči, da začasno prepove uporabo teh instrumentov, če je Turčija uporabila pravila o konkurenci in nadzoru državnih pomoči ter druge ustrezne določbe pravnega reda Skupnosti o notranjem trgu ter zagotovila njihovo učinkovito uveljavljanje in s tem varstvo proti nelojalni konkurenci, ki je enakovredno varstvu na notranjem trgu.

2. Načini izvajanja protidampinskih ukrepov, določenih v členu 47 Dodatnega protokola, ostajajo v veljavi.

Člen 45

Z odstopanjem od določb oddelka II poglavja V se posvetovalni postopki in postopki odločanja iz navedenega oddelka ne uporabljajo za ukrepe trgovinske zaščite, ki jih sprejme ena ali druga pogodbenica.

Pogodbenici si v okviru uporabe ukrepov trgovinske politike nasproti tretjim državam prizadevata uskladiti svoje delovanje, in sicer z izmenjavo informacij in posvetovanjem, ko jima okoliščine in njune mednarodne obveznosti to omogočajo.

Člen 46

Z odstopanjem od načela prostega pretoka blaga iz poglavja I lahko pogodbenica, ki je sprejela ali sprejema protidampinske ukrepe ali druge ukrepe v skladu z instrumenti trgovinske politike, določene v členu 44, v svojem razmerju z drugo pogodbenico ali tretjimi državami določi, da se za uvoz zadevnih izdelkov z ozemlja druge pogodbenice uporabljajo navedeni ukrepi. V tem primeru o tem obvesti Skupni odbor carinske unije.

Člen 47

Organi države uvoznice med izpolnjevanjem formalnosti pri uvozu izdelkov, za katere se uporabljajo ukrepi trgovinske politike, določeni v prejšnjih členih, od uvoznika zahtevajo, da na carinski deklaraciji označi poreklo zadevnih izdelkov.

Če se zaradi resnih in utemeljenih dvomov to zdi absolutno potrebno, se lahko zahteva dodaten dokaz za preverjanje resničnega porekla zadevnih izdelkov.

ODDELEK VI

Javna naročila

Člen 48

Pridružitveni svet bo čim prej po dnevu začetka veljavnosti tega sklepa določil datum za začetek pogajanj, katerih cilj je vzajemno odpiranje trgov posameznih pogodbenic za javna naročila.

Pridružitveni svet bo vsako leto ocenil doseženi napredek na tem področju.

ODDELEK V

Neposredno obdavčenje

Člen 49

Nobena določba tega sklepa ne povzroči:

- razširjanja fiskalnih ugodnosti, ki jih katera koli od pogodbenic priznava po kakršnem koli mednarodnem sporazumu oziroma dogovoru, ki jo zavezuje,
- preprečitve sprejetja ali uporabe s strani katere koli pogodbenice kakršnega koli ukrepa, katerega cilj je preprečevanje davčne utaje ali izogibanja davkom,
- nasprotovanja pravici katere koli pogodbenice, da uporablja ustrezne določbe svoje davčne zakonodaje za davkoplačevalce, ki glede na kraj svojega prebivališča niso v enakem položaju.

Posredno obdavčenje

Člen 50

1. Nobena pogodbenica ne uvede nobenih neposrednih ali posrednih notranjih davkov na izdelke druge pogodbenice, ki bi bili višji od neposrednih ali posrednih davkov za podobne domače izdelke.

Nobena pogodbenica ne uvede nobenih notranjih davkov na izdelke druge pogodbenice, ki bi posredno štiliti druge izdelke.

2. Izdelki, izvoženi na ozemlje katere koli od pogodbenic, niso upravičeni do nadomestila notranjih posrednih davkov, ki presegajo posredne davke, neposredno ali posredno uvedene za te izdelke.

3. Pogodbenici razveljavita vse določbe, ki veljajo ob začetku veljavnosti tega sklepa in so v nasprotju z zgornjimi pravili.

Člen 51

Pridružitveni svet lahko pogodbenicama priporoči, da sprejmeta ukrepe za približevanje zakonodaj in drugih predpisov na področjih, ki jih ta sklep ne zajema, ampak neposredno vplivajo na delovanje pridružitve, in na področjih, ki jih ta sklep sicer zajema, vendar v njem zanje niso določeni posebni postopki.

POGLAVJE V

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

ODDELEK I

Skupni odbor carinske unije ES-Turčija

Člen 52

1. V skladu s členom 24 pridružitvenega sporazuma se ustanovi Skupni odbor carinske unije ES-Turčija. Odbor skrbi za izmenjavo stališč in informacij, oblikuje priporočila Pridružitvenemu svetu in pripravlja mnenja, da zagotovi pravilno delovanje carinske unije.

2. Pogodbenici se v odboru posvetujeta o vseh vprašanjih v zvezi z izvajanjem tega sklepa, ki kateri koli od njiju povzroča težave.

3. Skupni odbor carinske unije sprejme svoj poslovnik.

Člen 53

1. Skupni odbor carinske unije sestavljajo predstavniki pogodbenic.

2. Skupnemu odboru carinske unije za obdobje šestih mesecev izmenično predsedujeta predstavnik Skupnosti, tj. Evropska komisija, in predstavnik Turčije.

3. Skupni odbor carinske unije se za izpolnjevanje svojih nalog praviloma sestane vsaj enkrat mesečno. Sestaja se tudi na pobudo predsednika ali na zahtevo ene od pogodbenic v skladu s svojim poslovnikom.

4. Skupni odbor carinske unije se lahko odloči za ustanovitev pododborov ali delovnih skupin, ki mu pomagajo pri izvajanju njegovih nalog. V svojem poslovniku določi sestavo in način delovanja teh pododborov ali delovnih skupin. Njihove naloge določi za vsak primer posebej.

ODDELEK II

Posvetovalni postopki in postopki odločanja

Člen 54

1. Na področjih, ki neposredno zadevajo delovanje carinske unije, se turška zakonodaja brez poseganja v druge obveznosti, ki izhajajo iz poglavij I do IV, čim bolj uskladi z zakonodajo Skupnosti.

2. Področja, ki neposredno zadevajo delovanje carinske unije, so trgovinska politika in sporazumi s tretjimi državami, ki vsebujejo trgovinsko razsežnost za industrijske izdelke, zakonodaja o odpravi tehničnih ovir pri trgovanju z industrijskimi izdelki, konkurenca, pravo intelektualne in industrijske lastnine ter carinska zakonodaja.

Pridružitveni svet se lahko ob upoštevanju napredka, doseženega pri pridruževanju, odloči, da razširi seznam področij, na katerih je treba doseči uskladitev.

3. Za namene tega člena se uporabljajo postopkovna pravila iz členov 55 do 60.

Člen 55

1. Kadar koli Komisija Evropskih skupnosti pripravlja novo zakonodajo na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, in če se pri tem posvetuje s strokovnjaki iz držav članic Skupnosti, se neformalno posvetuje tudi s turškimi strokovnjaki.

2. Komisija Evropskih skupnosti pri posredovanju svojega predloga Svetu Evropske unije kopijo tega predloga pošlje Turčiji.

3. Pogodbenici se v fazi pred sklepom Sveta Evropske unije na zahtevo ene od njiju med seboj ponovno posvetujeta v okviru Skupnega odbora carinske unije.

4. Pogodbenici v fazi obveščanja in posvetovanja sodelujeta v dobri veri in z namenom, da bi ob koncu postopka omogočili najustreznejšo odločitev za pravilno delovanje carinske unije.

Člen 56

1. Če Skupnost sprejme zakonodajo na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, kot je opredeljeno v členu 54(2), o tem nemudoma obvesti Turčijo v okviru Skupnega odbora carinske unije, da Turčiji omogoči sprejetje ustrezne zakonodaje, s katero bo zagotovljeno pravilno delovanje carinske unije.

2. Če ima Turčija težave pri sprejemanju ustrezne zakonodaje, si Skupni odbor carinske unije vsestransko prizadeva najti rešitev, sprejemljivo za obe strani, na podlagi katere carinska unija še naprej pravilno deluje.

Člen 57

1. Načelo usklajevanja, opredeljeno v členu 54, brez poseganja v obveznosti Turčije, ki izhajajo iz poglavij I do IV, ne vpliva na njeno pravico do spreminjanja zakonodaje na področjih, ki neposredno zadevajo delovanje carinske unije, če je Skupni odbor carinske unije ugotovil, da spremenjena zakonodaja ne vpliva na pravilno delovanje carinske unije ali da so bili izvedeni postopki iz odstavkov 2 do 4 tega člena.

2. Če namerava Turčija sprejeti novo zakonodajo na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, neformalno pridobi mnenje Komisije Evropskih skupnosti o zadevni predlagani zakonodaji, da lahko turški zakonodajalec sprejme odločitev ob polnem zavedanju posledic za delovanje carinske unije.

Pogodbenici sodelujeta v dobri veri in z namenom, da bi ob koncu postopka omogočili najustreznejšo odločitev za pravilno delovanje carinske unije.

3. Ko priprava osnutka predlagane zakonodaje dovolj napreduje, se opravijo posvetovanja v okviru Skupnega odbora carinske unije.

4. Če Turčija sprejme zakonodajo na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, o tem nemudoma obvesti Skupnost v okviru Skupnega odbora carinske unije.

Če lahko zakonodaja, ki jo sprejme Turčija, ovira pravilno delovanje carinske unije, si Skupni odbor carinske unije prizadeva doseči rešitev, sprejemljivo za obe strani.

Člen 58

1. Če po opravljenih posvetovanjih, izvedenih po postopku iz člena 56(2) ali člena 57(4), Skupni odbor carinske unije ne najde rešitve, sprejemljive za obe strani, in če katera koli pogodbenica meni, da bi lahko razlike v zadevni zakonodaji vplivale na prosti pretok blaga, preusmerile trgovinske tokove ali povzročile gospodarske težave na njenem ozemlju, lahko zadevo predloži Skupnemu odboru carinske unije, ki po potrebi priporoči ustrezne načine preprečevanja škode, ki bi lahko nastala.

Isti postopek se uporabi, če razlike pri izvajanju zakonodaj na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, povzročijo ali bi lahko povzročile omejevanje prostega pretoka blaga, preusmeritve trgovinskih tokov ali gospodarske težave.

2. Če razlike med zakonodajo Skupnosti in turško zakonodajo ali razlike v njenem izvajanju na področju, ki neposredno zadeva delovanje carinske unije, povzročijo ali bi lahko povzročile omejevanje prostega pretoka blaga ali preusmeritve trgovinskih tokov ter prizadeta pogodbenica meni, da je potrebno takojšnje ukrepanje, lahko sama sprejme potrebne varstvene ukrepe in o tem uradno obvesti Skupni odbor carinske unije; slednji se lahko odloči, ali bo te ukrepe spremenil ali odpravil. Prednost imajo ukrepi, ki kar najmanj ovirajo delovanje carinske unije.

Člen 59

Komisija Evropskih skupnosti na področjih, ki neposredno zadevajo pravilno delovanje carinske unije, zagotovi, da so turški strokovnjaki čim bolj vključeni v pripravo osnutkov ukrepov, ki se nato predložijo odborom, ki Komisiji Evropskih skupnosti pomagajo pri izvajanju njenih izvedbenih pooblastil. V zvezi s tem se Komisija Evropskih skupnosti pri pripravi osnutkov predlogov s strokovnjaki iz Turčije posvetuje na enaki podlagi, kot se posvetuje s strokovnjaki iz držav članic Skupnosti. Kadar je zadeva, ki se posreduje Svetu Evropske unije, skladna s postopkom, ki velja za vrsto zadevnega odbora, Komisija Evropskih skupnosti Svetu Evropske unije pošlje mnenja turških strokovnjakov.

Člen 60

Turški strokovnjaki sodelujejo pri delu številnih tehničnih odborov, ki Komisiji Evropskih skupnosti pomagajo pri izvajanju njenih izvedbenih pooblastil na področjih, ki neposredno zadevajo delovanje carinske unije, kjer je to potrebno za zagotovitev pravilnega delovanja carinske unije. Pridružitveni svet pred začetkom veljavnosti tega sklepa določi postopek za tako sodelovanje. Seznam odborov je v Prilogi 9. Če pogodbenici menita, da bi bilo treba tako sodelovanje razširiti na druge odbore, lahko Skupni odbor carinske unije potrebna priporočila naslovi na Pridružitveni svet, ki o njih odloči.

ODDELEK III

Reševanje sporov

Člen 61

Brez poseganja v odstavke 1 do 3 člena 25 Sporazuma iz Ankare, če Pridružitveni svet v šestih mesecih od datuma začetka tega postopka ne reši spora v zvezi z obsegom ali trajanjem varstvenih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 58(2), zaščitnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 63, ali izenačevalnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 64, lahko katera koli pogodbenica spor predloži arbitraži po postopkih iz člena 62. Arbitražna odločba je zavezujoča za pogodbenici v sporu.

Člen 62

1. Če se spor predloži razsodišču, so prisotni trije arbitri.
2. Vsaka od pogodbenic v sporu v roku 30 dni imenuje enega arbitra.
3. Na ta način imenovana arbitra sporazumno določi glavnega arbitra, ki ni državljan nobene od pogodbenic. Če se arbitra ne sporazumeta v dveh mesecih po imenovanju, izbereta glavnega arbitra izmed sedmih oseb s seznama, ki ga sestavi Pridružitveni svet. Pridružitveni svet ta seznam sestavi in pregleda v skladu s svojim poslovnikom.
4. Arbitražno sodišče zaseda v Bruslju. Če pogodbenici ne odločita drugače, določi postopkovna pravila. To arbitražno sodišče sklepe sprejema z večino.

ODDELEK IV

Zaščitni ukrepi

Člen 63

Pogodbenici potrjujeta, da mehanizmi in ureditve zaščitnih ukrepov iz člena 60 Dodatnega protokola ostajajo v veljavi.

Člen 64

1. Če zaščitni ali varstveni ukrep, ki ga sprejme pogodbenica, povzroči neravnovesje med pravicami in obveznostmi na podlagi tega sklepa, lahko druga pogodbenica sprejme izenačevalne ukrepe glede na prvo pogodbenico. Prednost imajo ukrepi, ki kar najmanj ovirajo delovanje carinske unije.
2. Uporabljajo se postopki iz člena 63.

POGLAVJE VI

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Začetek veljavnosti

Člen 65

1. Ta sklep začne veljati 31. decembra 1995.
2. V letu 1995 napredek pri izvajanju tega sklepa redno pregleduje Pridružitveni odbor, ki poroča Pridružitvenemu svetu.
3. Obe pogodbenici pred koncem oktobra 1995 v okviru Pridružitvenega sveta preučita, ali so izpolnjene določbe tega sklepa za pravilno delovanje carinske unije.
4. Če Turčija na eni strani ali Skupnost in njene države članice na drugi strani na podlagi poročil Pridružitvenega odbora menijo, da določbe iz odstavka 3 niso izpolnjene, lahko zadevna pogodbenica Pridružitvenemu svetu priglasi svojo odločitev glede prošnje za podaljšanje roka iz odstavka 1. V takem primeru se navedeni datum premakne na 1. julij 1996.
5. V tem primeru se smiselno uporabljajo odstavki 2 do 4.
6. Pridružitveni svet lahko sprejme druge ustrezne odločitve.

Razlaga

Člen 66

V kolikor so določbe tega sklepa po vsebini enake ustreznim določbam Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, se za namene njihovega izvajanja in uporabe za izdelke, ki jih zajema carinska unija, razlagajo v skladu z ustreznimi odločbami Sodišča Evropskih skupnosti.

V Bruslju, 22. decembra 1995

Za Pridružitveni svet

ES-Turčija

L. ATIENZA SERNA

Izjave

Izjava Turčije o členu 3(4):

Turčija se zavezuje, da se carine ali dajatve z enakim učinkom, obračunane v skladu z drugim pododstavkom člena 3(4), ne uporabijo za noben poseben namen, ampak se pripišejo njenemu državnemu proračunu tako kot drugi carinski prihodki.

Izjava Skupnosti o členu 3(3):

„Skupnost želi opozoriti na posebni status gore Atos v skladu s skupno izjavo, priloženo k Aktu o pristopu Helenske republike k Evropskim skupnostim.“

Izjava Turčije o členu 5:

„Turčija namerava brez poseganja v člen 5 tega sklepa še naprej uporabljati določbe svojega odloka o uvoznem režimu (Uradni list Turčije št. 22158a, 31. 12. 1994) za rabljena motorna vozila, pri čemer za uvoz takih izdelkov uvede zahtevo po predhodnem dovoljenju, in sicer za določeno obdobje po začetku veljavnosti tega sklepa.“

Izjava Skupnosti o členu 6 (tekstilni izdelki in oblačila):

- „1. Dogovori o trgovini s tekstilnimi izdelki in oblačili bodo prenehali veljati takoj, ko bo ugotovljeno, ali je Turčija učinkovito izvedla ukrepe, katerih sprejetje se zahteva v okviru tega sklepa, in sicer glede intelektualne, industrijske in poslovne lastnine (členi 2, 3, 4 in 5 iz Priloge 8), konkurence, vključno z ukrepi glede javne pomoči (poglavje IV, oddelek II, člena 39(1) ter (2)(a), (b) in (c)), ter ali je Turčija glede na trenutno veljavna večstranska pravila v tekstilnem sektorju začela izvajati ukrepe, potrebne za uskladitev svoje trgovinske politike s trgovinsko politiko Skupnosti, zlasti dogovore in sporazume iz člena 12(2) oddelka III.
2. Skupnost bo uporabila zaščitne ukrepe, določene v členu 60 Dodatnega protokola, če se veljavni dogovori o trgovini s tekstilnimi izdelki in oblačili ne podaljšajo, čeprav Turčija ne izpolnjuje pogojev iz odstavka 1.
3. Skupnosti vztraja pri učinkoviti vzajemnosti pri dostopu do trga v navedenem sektorju.“

Izjava Turčije o členu 6 (tekstilni izdelki in oblačila):

- „1. Če navedeni dogovori ne bodo končani, čeprav Turčija izpolnjuje ukrepe iz prvega odstavka izjave Skupnosti o izteku veljavnosti dogovorov o trgovini s tekstilnimi izdelki in oblačili, bo Turčija sprejela ustrezne izenačevalne ukrepe.
2. Turčija v zvezi z odstavkom 1 izjave Skupnosti o členu 6 (tekstilni izdelki in oblačila) razume, da ukrepi glede sklepanja sporazumov ali dogovorov med Turčijo in tretjimi državami v tekstilnem sektorju pomenijo, da je Turčija sprejela potrebne ukrepe za sprejetje navedenih sporazumov ali dogovorov v skladu s členom 12(2) in da se do takrat uporabljajo ukrepi iz člena 12(3).
3. Turčija vztraja pri popolnem dostopu do trga v navedenem sektorju.“

Izjava Turčije o členu 6:

„Turčija meni, da mora biti vključena v delo Odbora za tekstil.“

Izjava Turčije o členu 8:

„Turčija meni, da mora biti vključena v delo odbora za standarde in tehnične predpise, da zagotovi raven sodelovanja, ki je v skladu s ciljem harmonizacije.“

Izjava Turčije o členu 8:

„Turčija želi poudariti pomen celovite, hitre in čim manj formalne ocene instrumentov, postopkov in infrastrukture, ki ji omogočajo izpolnjevanje zahtev, določenih v instrumentih s seznama iz člena 8(2).

Turčija tudi poudarja, da mora Skupnost začeti izvajati tehnične prilagoditve, ki so potrebne, ker je Turčija izpolnila zgoraj navedene zahteve.“

Skupna izjava o členu 11:

„Pogodbenici soglašata s takojšnjim začetkom razprav na ravni strokovnjakov o prenosu pravnega reda Skupnosti glede odprave tehničnih ovir za trgovino, ki ga izvede Turčija.“

Izjava Turčije o členu 16:

„Turčija lahko v okviru Pridružitvenega sveta zahteva posvetovanje v zvezi z obveznostmi, ki jih lahko ima zaradi članstva v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje (ECO).“

Izjava Turčije o členu 16:

„Turčija v zvezi s členom 16 navaja, da bodo imeli prednost naslednji preferencialni sporazumi: Bolgarija, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška, Češka, Izrael, Estonija, Latvija, Litva, Maroko, Tunizija in Egipt.“

Izjava Skupnosti o Prilogi 8:

„Skupnost je za učinkovito izvajanje in uporabo določb, omenjenih v tej prilogi, Turčiji pripravljena zagotoviti ustrezno tehnično pomoč pred in po začetku veljavnosti carinske unije.“

Izjava Turčije o členu 1 iz Priloge 8:

„Ta obveznost ne vpliva na status Turčije v Svetovni trgovinski organizaciji kot države v razvoju.“

Izjava Skupnosti o členu 44:

„Skupnost v zvezi s členom 44(2) navaja, da bo Komisija Evropskih skupnosti brez poseganja v položaj Sveta Evropske unije pri izvajanju svojih obveznosti iz protidampinskih in zaščitnih ukrepov Turčijo obvestila pred začetkom postopkov. Zato bodo pred začetkom veljavnosti tega sklepa skupno določeni ustrezni načini uporabe člena 49. Poleg tega bo Skupnost po preučitvi posameznih primerov po potrebi jasno prednostno obravnavala cenovne zaveze pred carinami, da bi zaključila protidampinske primere, v katerih je bila ugotovljena škoda.“

Izjava Turčije o členu 48:

„Turčija navaja, da namerava začeti pogajanja za pristop k sporazumu GATT o javnih naročilih.“

Izjava Turčije o členu 60:

„Turčija bo v letu 1995 in med harmonizacijo svoje zakonodaje z zakonodajo Skupnosti od Pridružitvenega sveta zahtevala odločitev o razširitvi njene vključenosti na druge odbore.“

Skupna izjava o členu 65:

1. Vsak skupni sklep Skupnosti in držav članic glede zahteve za odložitev začetka veljavnosti carinske unije v skladu s členom 65(4) tega sklepa bo sprejet na podlagi predloga Komisije Evropskih skupnosti po enakem postopku odločanja, kot je bil uporabljen pri sprejetju tega sklepa.
2. Poleg tega odložitev začetka veljavnosti tega sklepa ne vpliva na pogodbene obveznosti, ki sta jih pogodbenici prevzeli pod pogoji Dodatnega protokola.“

PRILOGE

- Priloga 1* Seznam blaga iz člena 17
- Priloga 2* iz člena 19(2)(a)
- Priloga 3* iz člena 19(2)(b)
- Priloga 4* iz člena 19(2)(c)
- Priloga 5* iz člena 19(3)
- Priloga 6* Preglednica 1 in preglednica 2 iz člena 21
- Priloga 7* o medsebojni pomoči med upravnimi organi v carinskih zadevah
- Priloga 8* o varstvu intelektualne, industrijske in poslovne lastnine
- Priloga 9* Seznam odborov iz člena 60
- Priloga 10* o avtonomnih režimih in preferencialnih sporazumih iz člena 16
-

PRILOGA 1

Oznaka KN	Opis
(1)	(2)
ex 0403	Pinjenec, kislo mleko in kisla smetana, jogurt, kefir in drugo fermentirano ali kislo mleko in smetana, koncentrirani ali ne, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali aromatizirani ali ki vsebujejo dodano sadje, oreške ali kakav ali ne;
0403 10 51 do 0403 10 99	– jogurt, aromatiziran, ali ki vsebuje dodano sadje ali kakav
0403 90 71 do 0403 90 99	– drugo, aromatizirano, ali ki vsebuje dodano sadje ali kakav
0710 40 00	Sladka koruza (termično neobdelana ali termično obdelana s paro ali kuhanjem v vodi), zamrznjena
0711 90 30	Sladka koruza, začasno konzervirana (npr. z žveplovim dioksidom, v slanici, žveplani vodi ali drugih raztopinah za konzerviranje), vendar kot taka neprimerna za takojšnjo prehrano;
ex 1517	Margarina; užitne mešanice ali preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora ali frakcij različnih masti ali olj iz tega poglavja, razen užitnih masti ali olj in njihovih frakcij iz tarifne številke 1516;
1517 10 10	– margarina, razen tekoče margarine, ki vsebuje več kot 10 mas. % do vključno 15 mas. % mlečnih maščob
1517 90 10	– drugo z vsebnostjo več kot 10 mas. % do vključno 15 mas. % mlečnih maščob
1702 50 00	Kemično čista fruktoza
ex 1704	Sladkorni proizvodi (vključno z belo čokolado), ki ne vsebujejo kakava; pri čemer je izključen ekstrakt sladke koreninice, ki vsebuje 10 mas. % saharoze ali več, vendar ne vsebuje drugih dodatkov, iz oznake KN 1704 90 10
1806	Čokolada in drugi prehrabni proizvodi, ki vsebujejo kakav
1901	Sladni ekstrakt; prehrabni proizvodi iz moke, zdroba, škroba ali sladnega ekstrakta, ki ne vsebujejo kakavovega prahu ali ga vsebujejo manj kot 50 mas. %, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu; prehrabni proizvodi iz blaga iz tarifnih števil 0401 do 0404, ki ne vsebujejo kakavovega prahu ali ga vsebujejo manj kot 10 mas. %, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu
ex 1902	Testenine, razen polnjenih testenin iz oznak KN 1902 20 10 in 1902 20 30; kuskus, pripravljen ali nepripravljen
1903	Tapioka in njeni nadomestki, pripravljeni iz škroba, v obliki kosmičev, kaše, kroglic, mrvic ali podobnih oblikah
1904	Pripravljena živila, dobljena z nabrekanjem ali praženjem žit ali žitnih proizvodov (npr.: koruzni kosmiči); žita, razen koruze, v obliki zrn, predkuhana ali drugače pripravljena
1905	Kruh, pecivo, keksi in drugi pekovski proizvodi, ki vsebujejo kakav ali ne; hostije, prazne kapsule, primerne za farmacevtsko uporabo, obliti za pečatenje, rižev papir in podobni izdelki
2001 90 30	Sladka koruza (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), pripravljena ali konzervirana v kisu ali očetni kislini
2001 90 40	Jam, sladki krompir in podobni užitni deli rastlin, ki vsebujejo 5 mas. % ali več škroba, pripravljeni ali konzervirani v kisu ali očetni kislini
2004 10 91	Krompir v obliki moke, zdroba ali kosmičev, pripravljen ali konzerviran drugače kot v kisu ali očetni kislini, zamrznjen
2004 90 10	Sladka koruza (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), pripravljena ali konzervirana drugače kot v kisu ali očetni kislini, zamrznjena

(1)	(2)
2005 20 10	Krompir v obliki moke, zdroba ali kosmičev, pripravljen ali konzerviran drugače kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjen
2005 80 00	Sladka koruza (<i>Zea mays var. saccharata</i>), pripravljena ali konzervirana drugače kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjena
2008 92 45	Pripravki tipa müsli na osnovi nepraženih žitnih kosmičev
2008 99 85	Koruza, razen sladke koruze (<i>Zea mays var. saccharata</i>), drugače pripravljena ali konzervirana, brez dodanega alkohola ali sladkorja
2008 99 91	Jam, sladki krompir in podobni užitni deli rastlin, ki vsebujejo 5 mas. % ali več škroba, drugače pripravljeni ali konzervirani, brez dodanega alkohola ali sladkorja
2101 10 99	Pripravki na osnovi ekstraktov, esenc in koncentratov kave ali na osnovi kave, razen tistih iz oznake KN 2101 10 91
2101 20 90	Ekstrakti, esence in koncentradi pravega čaja ali maté čaja ter pripravki na osnovi teh proizvodov ali na osnovi pravega čaja ali maté čaja, razen tistih iz oznake KN 2101 20 10
2101 30 19	Praženi kavni nadomestki, razen pražene cikorije
2101 30 99	Ekstrakti, esence in koncentradi praženih kavnih nadomestkov, razen pražene cikorije
2102 10 31 2102 10 39	Pekovski kvas
2105	Sladoled in druge ledene sladice, ki vsebujejo kakav ali ne
ex 2106	Živila, ki niso navedena ali zajeta na drugem mestu, razen tistih iz oznak KN 2106 10 10 in 2106 90 91 ter razen aromatiziranih ali obarvanih sladkornih sirupov
2202 90 91 2202 90 95 2202 90 99	Brezalkoholne pijače, razen sadnih ali zelenjavnih sokov iz oznake KN 2009, ki vsebujejo proizvode iz oznak KN 0401 do 0404 ali maščobe, pridobljene iz proizvodov iz oznak KN 0401 do 0404
2905 43 00	Manitol
2905 44	D-glucitol (sorbitol)
ex 3501	Kazeini, kazeinati in drugi kazeinski derivati
ex 3505 10	Dekstrini in drugi modificirani škrobi, razen esterificiranih ali eterificiranih škrobov iz oznake KN 3505 10 50
3505 20	Lepila na osnovi škrobov ali na osnovi dekstrinov ali drugih modificiranih škrobov
3809 10	Sredstva za dodelavo, nosilci barv, sredstva za pospeševanje barvanja ali fiksiranja barvil ter drugi proizvodi (npr. sredstva za apreturo in jedkanje) na osnovi škrobnih snovi, ki se uporabljajo v papirni, usnjarski in podobnih industrijah, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu
3823 60	Sorbitol, razen sorbitola iz oznake KN 2905 44

PRILOGA 2

Seznam osnovnih proizvodov

navadna pšenica z oznako KN 1001 90 99

trda pšenica z oznako KN 1001 10

rž z oznako KN 1002 00 00

ječmen z oznako KN 1003 00 90

koruza z oznako KN 1005 90 00

oluščen riž z oznako KN 1006 20

beli sladkor z oznako KN 1701 99 10

izoglukoza z oznako KN ex 1702 40 10

melase z oznako KN 1703

posneto mleko v prahu (PG2) z oznako KN ex 0402 10 19

polnomastno mleko v prahu (PG3) z oznako KN ex 0402 21 19

maslo (PG6) z oznako KN ex 0405 00

PRILOGA 3

(na 100 kg blaga)

[illegible]

[illegible]

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- ki vsebuje več kot 10 mas. % do vključno 15 mas. % mlečnih maščob											15
1517 90	– drugo:											
10	-- ki vsebuje več kot 10 mas. % do vključno 15 mas. % mlečnih maščob											15
1702 50	Kemično čista fruktoza							(^b)				
1704	Sladkorni proizvodi (vključno z belo čokolado), ki ne vsebujejo kakava:											
1704 10	– žvečilni gumi, prevlečen s sladkorjem ali ne:											
	-- ki vsebuje manj kot 60 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza):											
11	--- gumi v lističih					30		58				
19	--- drugo					30		58				
	-- ki vsebuje 60 mas. % ali več saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza):											
91	--- gumi v lističih					16		70				
99	--- drugo					16		70				
1704 90	– drugo:											
30	-- bela čokolada							45			20	
1704 90 31								70				
1704 90 71								47				
1704 90 72								47				
1704 90 73	Turški med					17		85				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1704 90 73							10	85				5
1704 90 81								97				
	– drugo:											
51 do 99		glej Prilogo 4										
1806	Čokolada in drugi prehrambni proizvodi, ki vsebujejo kakav:											
1806 10	– kakavov prah, ki vsebuje dodan sladkor ali druga sladila:											
10	-- ki ne vsebuje saharoze, ali ki vsebuje manj kot 65 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza) in/ali izoglukoze, izražene kot saharoza							60 (%)				
30	-- ki vsebuje 65 mas. % ali več, vendar manj kot 80 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza) in/ali izoglukoze, izražene kot saharoza							75				
90	-- ki vsebuje 80 mas. % ali več saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izraženim kot saharoza) in/ali izoglukoze, izražene kot saharoza							100				
1806 20	– drugi proizvodi v blokih, ploščah ali palicah, mase več kot 2 kg, ali v obliki tekočine, paste, prahu, granul ali v drugih oblikah v razsutem stanju, v embalaži ali izvornih pakiranjih nad 2 kg:	glej Prilogo 4										
	-- drugo, v blokih, ploščah ali palicah:											
1806 31	--- polnjeno	glej Prilogo 4										
ex 1806 31								44		10		

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1806 32	--- nepolnjeno											
10	---- z dodanimi žitaricami, sadjem ali oreški	glej Prilogo 4										
ex 1806 32 10							10	45				
90	--- drugo:											
	---- ki vsebuje več kot 3 mas. % do vključno 6 mas. % mlečnih maščob							50			20	
	---- drugo	glej Prilogo 4										
1806 90	– drugo:											
1806 90 40								50		11		
11 do 90		glej Prilogo 4										
1901	Sladni ekstrakt; prehrabni proizvodi iz moke, zdroba, škroba ali sladnega ekstrakta, ki ne vsebujejo kakavovega prahu ali ga vsebujejo manj kot 50 mas. %, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu; prehrabni proizvodi iz izdelkov iz tarifnih števil 0401 do 0404, ki ne vsebujejo kakavovega prahu ali ga vsebujejo manj kot 10 mas. %, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu:											
1901 10	– proizvodi za otroško hrano, pakirani v embalaži za prodajo na drobno	glej Prilogo 4										
1901 20	– – mešanice in testo za izdelovanje pekovskih proizvodov iz tarifne številke 1905	glej Prilogo 4										
1901 90	– drugo:											
	-- ekstrakt slada:											
11	--- z vsebnostjo suhega ekstrakta 90 mas. % ali več				195							
19	--- drugo				159							

[illegible]

[illegible]

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- matzos	168										
20	-- hostije, prazne kapsule, primerne za farmacevtsko uporabo, oblati za pečatenje, rižev papir in podobni izdelki					644						
30 až 90	-- drugo	glej Prilogo 4										
2001	Vrtnine, sadje, oreški in drugi užitni deli rastlin, pripravljeni ali konzervirani v kisu ali očetni kislini:											
2001 90	-- drugo:											
30	-- sladka koruza (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(a)						
40	-- jam, sladki krompir in podobni užitni deli rastlin, ki vsebujejo 5 mas. % ali več škroba					40 ^(a)						
2004	Druge vrtnine, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini; zamrznjene:											
2004 10	-- krompir:											
91	-- v obliki moke, zdroba ali kosmičev	glej Prilogo 4										
2004 90	-- druge vrtnine in mešanice vrtnin:											
10	-- sladka koruza (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(a)						
2005	Druge vrtnine, pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini, nezamrznjene:											
2005 20	-- krompir:											
10	-- v obliki moke, zdroba ali kosmičev	glej Prilogo 4										
2005 80	-- sladka koruza (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(a)						

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- dekstrini:					189						
	-- drugi modificirani škrobi:											
90	--- drugo					189						
3505 20	- lepila:											
10	-- ki vsebujejo do 25 mas. % škrobov ali dekstrinov ali drugih modificiranih škrobov					48						
30	-- ki vsebujejo od vključno 25 mas. % do 55 mas. % škrobov ali dekstrinov ali drugih modificiranih škrobov					95						
50	-- ki vsebujejo od vključno 55 mas. % do 80 mas. % škrobov ali dekstrinov ali drugih modificiranih škrobov					151						
90	-- ki vsebujejo 80 mas. % ali več škrobov ali dekstrinov ali drugih modificiranih škrobov					189						
3809	Sredstva za dodelavo, nosilci barv, sredstva za pospeševanje barvanja in fiksiranja barvil ter drugi proizvodi (npr. sredstva za apreturo in jedkanje), ki se uporabljajo v tekstilni, papirni, usnjarski in podobnih industrijah, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu											
3809 10	- na osnovi škrobnih snovi:											
10	-- ki vsebujejo do 55 mas. % takih substanc					95						
30	-- ki vsebujejo 55 mas. % ali več, vendar do 70 mas. % takih substanc					132						
50	-- ki vsebujejo 70 mas. % ali več, vendar do 83 mas. % takih substanc					161						

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
90	-- ki vsebujejo 83 mas. % ali več takih substanc					189						
3824	Pripravljena vezivna sredstva za livarske modele in livarska jedra, kemijski proizvodi in preparati kemijske industrije in sorodnih industrij (vključno s tistimi, ki so sestavljeni iz mešanic naravnih proizvodov), ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu; ostanki iz proizvodnje kemijske industrije ali sorodnih industrij, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu:											
3824 60	- sorbitol, razen sorbitola iz tarifne podštevilke 2905 44: -- v vodni raztopini:											
11	--- ki vsebuje 2 mas. % ali manj manitola, računano glede na vsebnost D-glucitola					172						
19	--- drug -- drug:							90				
91	--- ki vsebuje 2 mas. % ali manj manitola, računano glede na vsebnost D-glucitola					245						
99	--- drug							128				

(^a) Na 100 kilogramov odcejenega sladkega krompirja itd. ali koruze.

(^b) Glej člen 4 Uredbe (ES) št. 1294/94.

(^c) Kmetijska sestavina se ne obračunava za uvažanje proizvodov, ki ne vsebujejo ali vsebujejo manj kot 5 mas. % saharoze (vključno z invertnim sladkorjem, izračunanim kot saharoza) in/ali izoglukoze, izračunane kot saharoza.

PRILOGA 4

Vsebnost mlečnih maščob	Vsebnost mlečnih beljako- vin	Škrob/glukoza (mas. %) (*)																		
		≥ 0 < 5					≥ 5 < 25					≥ 25 < 50				≥ 50 < 75			≥75	
		Saharoza/invertni sladkor/izoglukoza (mas. %) (**)																		
(mas. %) (***)		≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30	≥ 0 < 5	≥ 5
≥ 0 < 1,5	≥ 0 < 2,5	0,00	8,80	16,51	23,84	34,11	2,28	11,08	18,78	26,12	36,39	4,86	13,67	21,37	28,71	7,66	16,46	24,17	10,45	19,26
	≥ 2,5 < 6	19,73	28,53	36,23	43,57	53,84	22,00	30,81	38,51	45,85	56,12	24,59	33,39	41,10	48,43	27,39	36,19	43,89	30,18	38,98
	≥ 6 < 18	59,18	67,98	75,68	83,02	93,29	61,46	70,26	77,96	85,30	95,57	64,04	72,85	80,55	87,88	66,84	75,64	83,34	69,63	78,43
	≥ 18 < 30	105,68	114,48	122,18	129,52	139,79	107,95	116,76	124,46	131,79	142,06	110,54	119,34	127,05	134,38	113,33	122,14	129,84	116,13	124,93
	≥ 30 < 60	205,71	214,52	222,22	229,56	293,83	207,99	216,79	224,50	231,83	xxx	210,58	219,38	227,08	xxx	213,37	222,18	xxx	xxx	xxx
	≥ 60	293,07	301,88	309,58	xxx	xxx	295,35	304,15	311,86	xxx	xxx	297,94	306,74	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
≥ 1,5 < 3	≥ 0 < 2,5	5,17	13,97	21,67	29,01	39,28	7,44	16,25	23,95	31,28	41,55	10,03	18,83	26,54	33,87	12,82	21,63	29,33	15,62	24,42
	≥ 2,5 < 6	24,89	33,69	41,40	48,73	59,00	27,17	35,97	43,67	51,01	61,28	29,76	38,56	46,26	53,60	32,55	41,35	49,06	35,34	44,15
	≥ 6 < 18	64,34	73,15	80,85	88,19	98,46	66,62	75,42	83,13	90,46	100,73	69,21	78,01	85,71	93,05	72,00	80,81	88,51	74,80	83,60
	≥ 18 < 30	110,84	119,64	127,35	134,68	144,95	113,12	121,92	129,62	136,96	147,23	115,70	124,51	132,21	139,55	118,50	127,30	135,01	121,29	130,10
	≥ 30 < 60	210,88	219,68	227,39	234,72	244,99	213,16	221,96	229,66	237,00	xxx	215,74	224,55	232,25	xxx	218,54	227,34	xxx	xxx	xxx
	≥ 60	298,24	307,04	314,74	xxx	xxx	300,51	309,32	317,02	xxx	xxx	303,10	311,90	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
≥ 3 < 6	≥ 0 < 2,5	10,33	19,13	26,84	34,17	44,44	12,61	21,41	29,11	36,45	46,72	15,19	24,00	31,70	39,04	17,99	26,79	34,50	20,78	29,59
	≥ 2,5 < 12	45,37	54,17	61,88	69,21	79,48	47,65	56,45	64,15	71,49	81,76	50,23	59,04	66,74	74,08	53,03	61,83	69,54	55,82	64,63
	≥ 12	110,37	119,17	126,88	134,21	144,48	112,65	121,45	129,15	136,49	146,76	115,23	124,04	131,74	139,08	118,03	126,83	xxx	120,82	xxx
≥ 6 < 9	≥ 0 < 4	17,22	26,02	33,72	41,06	51,33	19,49	28,30	36,00	43,34	53,61	22,08	30,88	38,59	45,92	24,88	33,68	41,38	27,67	36,47
	≥ 4 < 15	59,63	68,43	76,14	83,47	93,74	61,91	70,71	78,41	85,75	96,02	64,49	73,30	81,00	88,34	67,29	76,09	83,79	70,08	78,89
	≥ 15	117,26	126,06	133,76	141,10	151,37	119,53	128,34	136,04	143,38	153,65	122,12	130,92	138,63	145,96	124,92	133,72	xxx	127,71	xxx

17.1.2014

SL

Uradni list Evropske unije

L 13/105

Vsebnost mlečnih maščob	Vsebnost mlečnih beljako- vin	Škrob/glukoza (mas. %) (*)																		
		≥ 0 < 5					≥ 5 < 25					≥ 25 < 50				≥ 50 < 75			≥75	
		Saharoza/invertni sladkor/izoglukoza (mas. %) (**)																		
(mas. %) (***)		≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30	≥ 0 < 5	≥ 5
≥ 9 < 12	≥ 0 < 6	24,10	32,91	40,61	47,95	58,22	26,38	35,18	42,89	50,22	60,49	28,97	37,77	45,47	52,81	31,76	40,57	48,27	34,56	43,36
	≥ 6 < 18	73,87	82,68	90,38	97,72	107,99	76,15	84,95	92,66	99,99	110,26	78,74	87,54	95,24	102,58	81,53	90,34	98,04	84,33	93,13
	≥ 18	122,73	131,54	139,24	146,58	156,85	125,01	133,81	141,52	148,85	xxx	127,60	136,40	144,10	xxx	130,39	139,20	xxx	xxx	xxx
≥ 12 < 18	≥ 0 < 6	34,43	43,24	50,94	58,28	68,55	36,71	45,51	53,22	60,55	70,82	39,30	48,10	55,80	63,14	42,09	50,90	58,60	44,89	53,69
	≥ 6 < 18	83,14	91,94	99,64	106,98	117,25	85,41	94,22	101,92	109,26	119,53	88,00	96,80	104,51	111,84	90,80	99,60	107,30	93,59	102,39
	≥ 18	126,02	134,82	142,53	149,86	160,13	128,30	137,10	144,80	152,14	xxx	130,88	139,69	147,39	xxx	133,68	142,48	xxx	xxx	xxx
≥ 18 < 26	≥ 0 < 6	49,93	58,73	66,44	73,77	84,04	52,21	61,01	68,71	76,05	86,32	54,79	63,60	71,30	78,64	57,59	66,39	74,09	60,38	69,19
	≥ 6	120,38	129,18	136,89	144,22	154,49	122,66	131,46	139,16	146,50	156,77	125,24	134,05	141,75	149,09	128,04	136,84	xxx	130,83	xxx
≥ 26 < 40	≥ 0 < 6	77,48	86,28	93,98	101,32	111,59	79,75	88,56	96,26	103,60	xxx	82,34	91,14	98,85	xxx	85,14	93,94	xxx	xxx	xxx
	≥ 6	131,02	139,82	147,52	154,86	xxx	133,30	142,10	149,80	157,14	xxx	135,88	144,69	152,39	xxx	138,68	147,48	xxx	xxx	xxx
≥ 40 < 55		108,47	117,27	124,97	132,31	xxx	110,74	119,55	127,25	134,59	xxx	113,33	122,13	129,84	xxx	116,13	124,93	xxx	xxx	xxx
≥ 55 < 70		139,46	148,26	155,96	xxx	xxx	141,73	150,54	158,24	xxx	xxx	144,32	153,13	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
≥ 70 < 85		170,45	179,25	186,95	xxx	xxx	172,73	181,53	xxx	xxx	xxx	175,31	184,12	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
≥ 85		201,44	210,24	xxx	xxx	xxx	203,72	212,52	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx

(*) Škrob/glukoza

Vsebnost škroba v predloženem blagu, njegovi razkrojni produkti, npr. vsi polimeri glukoze, in glukoza, določena kot glukoza in izražena kot škrob (na osnovi suhe snovi, 100 % čistoče; faktor za pretvorbo glukoze v škrob: 0,9). Vendar, kadar je deklarirana zmes glukoze in fruktoze (v kateri koli obliki) in/ali se nahaja v blagu, mora biti v zgoraj navedenem izračunu uporabljena tista količina glukoze, ki presega vsebnost fruktoze v blagu.

(**) Saharoza/invertni sladkor/izoglukoza

Vsebnost saharoze v predloženem blagu, skupaj s saharozo, ki je rezultat izražanja kot saharoze katere koli mešanice glukoze (aritmetična vsota količin teh dveh sladkorjev, pomnožena z 0,95), ki je deklarirana (v kateri koli obliki) in/ali se nahaja v blagu.

(***) Mlečne beljakovine

Kazeini in/ali kazeinati, ki tvorijo del blaga, se ne upoštevajo kot mlečne beljakovine, če to blago nima nobenih drugih sestavin mlečnega izvora. Vsebnost mlečne maščobe v blagu manj kot 1 mas. % in laktoze manj kot 1 mas. % se ne upošteva kot sestavina mlečnega izvora. V takem primeru mora ustrezna oseba po opravljenih carinskih formalnostih vključiti v ustrezno deklaracijo: „edina mlečna sestavina: kazein/kazeinati“.

PRILOGA 5

Osnovni zneski za osnovne kmetijske proizvode (ECU/100 kg), ki jih Turčija leta 1996 uporablja za uvoz iz tretjih držav, ki niso ES

Osnovni proizvodi

navadna pšenica	7,44
trda pšenica	6,39
rž	2,33
ječmen	2,95
koruza	2,91
beli sladkor	36,68
posneto mleko v prahu	140,90
polnomastno mleko v prahu	142,31
melase	15,14
maslo	172,17
riž	25,41
izoglukoza	23,51

PRILOGA 6

PREGLEDNICA 1

Seznam blaga, za katerega bo ciljna kmetijska komponenta dosežena 1. januarja 1999

Oznaka KN	Oznaka HS	1. januar 1996	1. januar 1997	1. januar 1998	1. januar 1999
		Kmet. komp.	Kmet. komp.	Kmet. komp.	Ciljna kmet. komp.
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1704 10 11	1704 10 11	72,74	52,50	37,32	22,14
1704 10 19	1704 10 19	94,30	65,44	43,79	22,14
1704 10 91	1704 10 21	79,81	58,34	42,23	26,13
1704 10 99	1704 10 29	72,99	54,25	40,19	26,13
1704 10 99	1704 90 71	65,51	46,20	31,71	17,23
	1704 90 72	65,51	46,20	31,71	17,23
	1704 90 73 (**)	79,94	60,63	46,14	31,66
	1704 90 73 (***)	88,35	69,04	54,55	40,07
1902 20 91	1902 20 31	50,89	31,58	17,09	2,61
1902 20 99	1902 20 39	48,89	32,30	19,85	7,41
1902 30 10	1902 30 10	40,27	28,43	19,55	10,67
1902 30 90	1902 30 90	39,01	25,09	14,65	4,21
1902 40 90	1902 40 90	30,21	19,81	12,01	4,21
1903 00 00	1903 00 00	18,88	13,20	8,94	4,68
1904 10 10	1904 10 11	55,63	35,85	21,02	6,19
	1904 10 19	55,63	35,85	21,02	6,19
1904 10 90	1904 10 31	62,62	45,55	32,74	19,94
	1904 10 39	62,62	45,55	32,74	19,94
1904 90 10	1904 90 11	59,00	53,08	48,65	44,21
	1904 90 19	53,90	50,02	47,12	44,21
1904 90 90	1904 90 21	22,33	17,84	14,48	11,11
	1904 90 29	22,33	17,84	14,48	11,11

Oznaka KN	Oznaka HS	1. januar 1996	1. januar 1997	1. januar 1998	1. januar 1999
		Kmet. komp.	Kmet. komp.	Kmet. komp.	Ciljna kmet. komp.
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1905 10 00	1905 10 00	37,91	24,05	13,66	3,26
1905 20 10	1905 20 10	85,45	56,62	34,99	13,37
1905 20 30	1905 20 20	79,82	55,75	37,69	19,64
1905 20 90	1905 20 30	93,89	66,69	46,29	25,89
1905 30 11	1905 30 11 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 19	1905 30 19 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 30	1905 30 21 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 51	1905 30 31 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 59	1905 30 39 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 91	1905 30 41 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 99	1905 30 49 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 40 10	1905 40 10 (*)	48,34 (*)	32,28 (*)	20,23 (*)	8,18 (*)
1905 40 90	1905 40 90 (*)	48,34 (*)	32,28 (*)	20,23 (*)	8,18 (*)
1905 90 10	1905 90 10	62,17	42,30	27,39	12,49
1905 90 20	1905 90 21	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 22	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 23	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 24	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 29	49,10	36,96	27,85	18,74
1905 90 30	1905 90 31 (*)	26,54 (*)	19,37 (*)	14,00 (*)	8,62 (*)
1905 90 40	1905 90 32 (*)	63,87 (*)	41,77 (*)	25,20 (*)	8,62 (*)
1905 90 45	1905 90 33 (*)	63,87 (*)	41,77 (*)	25,20 (*)	8,62 (*)
1905 90 55	1905 90 34 (*)	55,54 (*)	36,77 (*)	22,70 (*)	8,62 (*)
1905 90 60	1905 90 41 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 42 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 43 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
1905 90 90	1905 90 44 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 49 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 51 (*)	41,26 (*)	28,20 (*)	18,41 (*)	8,62 (*)
	1905 90 59 (*)	41,26 (*)	28,20 (*)	18,41 (*)	8,62 (*)

Oznaka KN	Oznaka HS	1. januar 1996	1. januar 1997	1. januar 1998	1. januar 1999
		Kmet. komp.	Kmet. komp.	Kmet. komp.	Ciljna kmet. komp.
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
2001 90 30	2001 90 30	28,43	18,22	10,57	2,91
2001 90 40	2001 90 40	16,46	10,34	5,75	1,16
2004 10 91	2004 10 21 (*)	25,71 (*)	18,64 (*)	13,34 (*)	8,04 (*)
	2004 10 29 (*)	25,71 (*)	18,64 (*)	13,34 (*)	8,04 (*)
2004 90 10	2004 90 10	24,69	15,98	9,44	2,91
2005 20 10	2005 20 11 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
	2005 20 21 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
	2005 20 29 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
2005 80 00	2005 80 00	22,90	14,90	8,91	2,91
2008 92 45	2008 92 31 (*)	48,86 (*)	33,51 (*)	21,99 (*)	10,48 (*)
2008 99 85	2008 99 81	49,77	30,03	16,97	2,91
2008 99 91	2008 99 82	37,37	22,89	12,02	1,16
2101 30 19	2101 30 19	108,32	66,61	35,32	4,04
2101 30 99	2101 30 29	92,50	58,39	32,80	7,22
2105 00 10	2105 00 11	64,30	47,88	35,57	23,26
	2105 00 19	64,30	47,88	35,57	23,26
2105 00 91	2105 00 21	90,46	70,30	55,18	40,06
	2105 00 29	90,46	70,30	55,18	40,06
2202 90 91	2202 90 21	51,23	36,49	25,44	14,39
2202 90 95	2202 90 22	40,79	29,35	20,77	12,19
2202 90 99	2202 90 23	47,68	37,47	29,82	22,16

(*) Za tisto blago, na katero se nanašajo sklicevanja v Prilogi 3 in Prilogi 4, se bo kmetijska komponenta izračunala glede na merila iz člena 19. Dejanske kmetijske komponente se bodo izračunale v štirih različnih preglednicah. V zadnji preglednici (Priloga 4 se začne uporabljati s 1. januarjem 1999) je izračunana ciljna kmetijska komponenta. Prva preglednica (ki se uporablja od 1. januarja 1996 do 31. decembra 1996), druga preglednica (ki se uporablja od 1. januarja 1997 do 31. decembra 1997) in tretja preglednica (ki se uporablja od 1. januarja 1998 do 31. decembra 1998) so določene za povečevanje kmetijske komponente za 17 %, 10 % oziroma 5 %.

(**) Turški med v trdni obliki.

(***) Turški med s smetano.

PREGLEDNICA 2

Seznam blaga, za katerega bo ciljna kmetijska komponenta dosežena 1. januarja 1997

Oznaka KN	Oznaka HS	1. julij 1995	1. januar 1996	1. julij 1996	1. januar 1997
		Kmet. komp.	Kmet. komp.	Kmet. komp.	Ciljna kmet. komp.
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1704 90 30	1704 90 20	89,67	71,79	58,38	44,96
1704 90 51	1704 90 31	73,95	54,64	40,16	25,67 (*)
1704 90 55	1704 90 32	89,96	63,44	54,55	23,66 (*)
1704 90 61	1704 90 34	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 61	1704 90 39	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 41	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 42	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 49	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 71	1704 90 51	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 75	1704 90 52	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 81	1704 90 61	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 99	1704 90 81	83,85	64,54	50,06	35,57 (*)
1704 90 99	1704 90 82	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 99	1704 90 89	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1806 10 20	1806 10 10	68,40	49,84	35,92	22,00
1806 10 30	1806 10 20	71,71	54,03	40,77	27,51
1806 10 90	1806 10 30	106,68	78,68	57,68	36,68
1806 20 10	1806 20 10	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 30	1806 20 20	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 50	1806 20 31	66,80	53,60	43,75	33,86 (*)
1806 20 70	1806 20 32	53,90	45,94	39,93	33,86 (*)
1806 20 80	1806 20 33	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 95	1806 20 39	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 31 00	1806 31 10	101,36	74,36	54,11	33,86 (*)

Oznaka KN	Oznaka HS	1. julij 1995	1. januar 1996	1. julij 1996	1. januar 1997
		Kmet. komp.	Kmet. komp.	Kmet. komp.	Ciljna kmet. komp.
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1806 31 00	1806 31 90	97,72	70,72	50,48	30,22 (*)
1806 32 10	1806 32 10	92,54	69,07	51,47	33,86 (*)
1806 32 90	1806 32 90	82,81	57,83	39,09	20,35 (*)
1806 90 11	1806 90 11	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 19	1806 90 19	113,24	81,49	57,68	33,86
1806 90 31	1806 90 21	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 39	1806 90 22	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 50	1806 90 30	113,24	81,49	57,69	33,86 (*)
1806 90 60	1806 90 40	113,21	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 70	1806 90 50	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 90	1806 90 90	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1901 10 00	1901 10 19	139,12	108,50	85,53	62,55 (*)
1901 10 00	1901 10 20	139,12	108,50	85,53	62,55 (*)
1901 10 00	1901 10 90	139,12	108,50	85,53	62,55
1901 20 00	1901 20 10	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 20 00	1901 20 20	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 20 00	1901 20 90	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 90 11	1901 90 11	35,45	23,57	14,66	5,75
1901 90 19	1901 90 19	21,85	14,99	9,85	4,69
2106 90 98	2106 90 51	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 52	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 53	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 54	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 55	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 56	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 59	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)

(*) Ta kmetijska komponenta temelji na povprečni sestavi blaga. Za to blago se bo od 1. januarja 1997 brez kakršnega koli postopka uskladitve kmetijska komponenta izračunala z uporabo Priloge 4.

PRILOGA 7

o medsebojni pomoči med upravnimi organi v carinskih zadevah

Člen 1

Opredelitve pojmov

V tej prilogi:

- (a) „carinska zakonodaja“ pomeni določbe, ki sta jih sprejeli Evropska skupnost in Turčija ter urejajo uvoz, izvoz, tranzit blaga in njegov vnos v kateri koli carinski postopek, vključno z ukrepi o prepovedi, omejitvah in nadzoru;
- (b) „carine“ pomenijo vse dajatve, davke, pristojbine ali druge dajatve, ki se odmerjajo in pobirajo na ozemlju pogodbenic ob uporabi carinske zakonodaje, vendar ne vključujejo pristojbin in dajatev, katerih znesek je omejen na približne stroške opravljenih storitev;
- (c) „organ prosilec“ pomeni pristojni upravni organ, ki ga v ta namen imenuje pogodbenica in ki zaprosi za pomoč v carinskih zadevah;
- (d) „zaprošeni organ“ pomeni pristojni upravni organ, ki ga v ta namen imenuje pogodbenica in ki prejme zaprosilo za pomoč v carinskih zadevah;
- (e) „osebni podatki“ pomenijo vse informacije, ki se nanašajo na določenega ali določljivega posameznika.

Člen 2

Področje uporabe

1. Pogodbenici si na področjih, ki so v njuni pristojnosti, na način in pod pogoji, določenimi v tej prilogi, medsebojno pomagata pri zagotavljanju pravilne uporabe carinske zakonodaje, zlasti s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem dejanj, ki kršijo navedeno zakonodajo.
2. Pomoč v carinskih zadevah, določena s to prilogo, se uporablja za kateri koli upravni organ pogodbenic, ki je pristojen za uporabo te priloge. Ne posega v pravila o medsebojni pomoči v kazenskih zadevah. Prav tako ne zajema podatkov, dobljenih s pooblastili, ki se izvajajo na zahtevo sodnih organov, razen če se ti organi s tem strinjajo.

Člen 3

Pomoč po zaprosilu

1. Na zaprosilo organa prosilca mu zaprošeni organ priskrbi vse potrebne podatke, ki bi mu lahko omogočili zagotovitev pravilne uporabe carinske zakonodaje, vključno s podatki o opaženih ali načrtovanih dejanjih, s katerimi se krši ali bi se lahko kršila navedena zakonodaja.
2. Na zaprosilo organa prosilca ga zaprošeni organ obvesti o tem, ali je bilo blago, izvoženo z ozemlja ene pogodbenice, pravilno uvoženo na ozemlje druge pogodbenice, in, kadar je primerno, navede carinski postopek, ki je bil uporabljen za blago.
3. Na zaprosilo organa prosilca ga zaprošeni organ obvesti o tem, ali je bilo blago, uvoženo na ozemlje ene pogodbenice, pravilno izvoženo z ozemlja druge pogodbenice, in, kadar je primerno, navede carinski postopek, ki je bil uporabljen za blago.
4. Na zaprosilo organa prosilca zaprošeni organ sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev posebnega nadzora nad:
 - (a) fizičnimi ali pravnimi osebami, za katere obstaja razlog za utemeljen sum, da kršijo ali so kršile carinsko zakonodajo;
 - (b) kraji, kjer se blago skladišči na način, zaradi katerega obstaja razlog za sum, da je namenjeno dejavnostim, ki kršijo carinsko zakonodajo;
 - (c) gibanjem blaga, za katerega je bilo sporočeno, da bi lahko povzročilo kršitve carinske zakonodaje;
 - (d) prevoznimi sredstvi, za katere obstaja razlog za utemeljen sum, da so bila, so ali bi lahko bila uporabljena pri dejavnostih, s katerimi se krši carinska zakonodaja.

Člen 4

Pomoč na lastno pobudo

Pogodbenici si v skladu s svojimi zakoni, pravili in drugimi pravnimi instrumenti medsebojno pomagata, če menita, da je to potrebno zaradi pravilne uporabe carinske zakonodaje, zlasti kadar razpolagata z informacijami o:

- dejavnostih, s katerimi se krši ali za katere menijo, da bi se lahko kršila taka zakonodaja in ki bi zanimale drugo pogodbenico,
- novih načinov ali metodah, uporabljenih za uresničevanje takih dejavnosti,
- blagu, za katero je znano, da je v zvezi z njim prišlo do kršitve carinske zakonodaje.

Člen 5

Dostava/uradno obveščanje

Na zaprosilo organa prosilca zaprošeni organ v skladu z nacionalno zakonodajo sprejme vse potrebne ukrepe za:

- dostavo vseh dokumentov,
- uradno obveščanje o vseh odločitvah,

ki sodijo v obseg uporabe te priloge, naslovniku, ki ima stalno prebivališče ali sedež na njegovem ozemlju. V takem primeru se uporablja člen 6(3).

Člen 6

Oblika in vsebina zaprosil za pomoč

1. Zaposila iz te priloge so sestavljena v pisni obliki. Zaposilu morajo biti priložene listine, potrebne za njegovo obravnavo. V nujnih primerih se lahko sprejmejo tudi ustna zaposila, vendar morajo biti takoj potrjena v pisni obliki.
2. Zaposila na podlagi odstavka 1 vsebujejo naslednje informacije:
 - (a) navedbo organa prosilca, ki zaprosi za pomoč;
 - (b) ukrep, za katerega se zaprosi;
 - (c) predmet in razlog zaposila;
 - (d) zakone, pravila in druge pravne elemente v zvezi s tem;
 - (e) kolikor je mogoče natančne in celovite navedbe o fizičnih ali pravnih osebah, ki so v postopku preiskave;
 - (f) povzetek pomembnih dejstev in že opravljenih poizvedb, razen v primerih iz člena 5.
3. Zaposila se predložijo v uradnem jeziku zaprošenega organa ali v jeziku, ki je za ta organ sprejemljiv.
4. Če zaposilo ne izpolnjuje zgoraj navedenih formalnih zahtev, se lahko zahteva, da se popravi ali dopolni; pri čemer pa se lahko odredijo preventivni ukrepi.

Člen 7

Obravnavanje zaprosil

1. Da bi ugodil zaposilu za pomoč, ravna zaprošeni organ, ali kadar ta ne more sam ukrepati, upravna služba, na katero je ta organ naslovil zaposilo, v okviru svoje pristojnosti in razpoložljivih virov, kakor bi ukrepal za svoj račun ali na zaposilo drugih organov iste pogodbenice, pri čemer sporoči informacije, ki jih že ima, opravlja ustrezne poizvedbe ali poskrbi, da se te opravijo.
2. Zaposila za pomoč se obravnavajo v skladu z zakoni, pravili in drugimi pravnimi instrumenti zaprošene pogodbenice.
3. Pravilno pooblašeni uradniki pogodbenice lahko na podlagi sporazuma z drugo pogodbenico ter v skladu s pogoji, ki jih določi slednja, od uradov zaprošenega organa ali drugega organa, za katerega je zaprošeni organ odgovoren, dobijo informacije, ki se nanašajo na kršitve carinske zakonodaje in jih organ prosilec potrebuje za namene te priloge.
4. Uradniki pogodbenice so lahko na podlagi sporazuma z drugo pogodbenico in v skladu s pogoji, ki jih določi slednja, prisotni pri poizvedbah, ki se opravljajo na ozemlju slednje pogodbenice.

Člen 8

Oblika sporočanja informacij

1. Zaprošeni organ sporoči izid poizvedb organu prosilcu v obliki dokumentov, overjenih kopij dokumentov, poročil in podobnega.
2. Dokumenti iz odstavka 1 se lahko za iste namene nadomestijo z računalniško obdelanimi informacijami v kateri koli obliki.

Člen 9

Izjeme pri obveznosti zagotavljanja pomoči

1. Pogodbenici lahko zavrneta pomoč, kakor jo določa ta priloga, če bi to:
 - (a) lahko negativno vplivalo na suverenost Turčije ali države članice Skupnosti, ki je bila zaprosena za pomoč na podlagi te priloge, ali
 - (b) lahko negativno vplivalo na javni red, javno varnost ali druge bistvene interese, ali
 - (c) vključevalo denarne ali davčne predpise, razen predpisov o carinah, ali
 - (d) kršilo industrijsko, poslovno ali poklicno tajnost.
2. Če organ prosilec zaprosi za pomoč, ki je sam ne bi mogel priskrbeti, če bi ga zanjo zaprosili, mora na to v svojem zapisilu opozoriti. Zaprošeni organ se mora potem odločiti, kako bo odgovoril na tako zaprosilo.
3. Če je pomoč zadržana ali odklonjena, je treba odločitev in razloge za to nemudoma uradno sporočiti organu prosilcu.

Člen 10

Obveznost spoštovanja zaupnosti

1. Vsaka informacija, sporočena v kakršni koli obliki v skladu s to prilogo, je zaupne narave. Za tako informacijo velja obveznost varovanja uradne skrivnosti in mora biti varovana tako, kakor je varovana podobna informacija z ustreznimi zakoni pogodbenice, ki jo je prejela, in po ustreznih določbah, ki se uporabljajo za organe Skupnosti.
2. Osebni podatki se lahko sporočajo samo, če je raven varstva oseb, določena v zakonodajah pogodbenic, enakovredna. Pogodbenici morata zagotoviti vsaj tolikšno raven varstva, ki temelji na načelih Konvencije Sveta Evrope št. 108 z dne 28. januarja 1981 o varstvu posameznika glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov.

Člen 11

Uporaba informacij

1. Dobljene informacije se uporabijo le za namene te priloge in se lahko v vsaki pogodbenici uporabljajo za druge namene le s predhodnim pisnim privoljenjem upravnega organa, ki je te informacije priskrbel, ob upoštevanju kakršnih koli omejitev, ki jih določi ta organ.
2. Odstavek 1 ne preprečuje uporabe informacij v sodnih ali upravnih postopkih, ki se začnejo naknadno zaradi neizpolnjevanja carinske zakonodaje.

O taki uporabi se nemudoma uradno obvesti pristojni organ, ki je te informacije priskrbel.

3. Pogodbenici lahko v svojih dokaznih spisih, poročilih in pričanjih ter v postopkih in tožbah pred sodišči kot dokaze uporabljata informacije, ki sta jih pridobili, in dokumente, v katere sta imeli vpogled, v skladu z določbami te priloge.

Člen 12

Izvedenci in priče

Uradnika zaprosenega organa se lahko pooblasti, da v okviru podeljenega pooblastila nastopa kot izvedenec ali priča v sodnih ali upravnih postopkih glede zadev, ki jih zajema ta priloga in so v pristojnosti druge pogodbenice, ter predloži predmete, dokumente ali njihove overjene kopije, ki so potrebni v postopkih. V zapisilu za navzočnost mora biti posebej navedeno, v katerih zadevah in na podlagi katerega naziva ali položaja bo uradnik zaslišan.

Člen 13

Stroški pomoči

Pogodbenici se odpovesta vsem medsebojnim zahtevkom za povračilo stroškov, nastalih v skladu s to prilogo, razen, če je to primerno, stroškom za izvedence in priče ter tolmače in prevajalce, ki niso javni uslužbenci.

Člen 14**Izvajanje**

1. Izvajanje te priloge se zaupa osrednjim carinskim organom Turčije na eni ter pristojnim službam Komisije Evropskih skupnosti in, kjer je to primerno, carinskim organom držav članic ES na drugi strani.

Odločajo o vseh praktičnih ukrepih in ureditvah, potrebnih za izvajanje te priloge, pri čemer upoštevajo predpise na področju varstva podatkov.

2. Pogodbenici se med seboj posvetujeta in nato obveščata o podrobnih pravilih za izvajanje, ki jih sprejmeta v skladu z določbami te priloge.

Člen 15**Dopolnjevanje**

1. Ta priloga dopolnjuje, ne pa ovira, uporabo katerih koli sporazumov o vzajemni pomoči, ki so bili sklenjeni med eno ali več državami članicami Evropske skupnosti in Turčijo. Prav tako ne sme preprečevati obsežnejše medsebojne pomoči, ki se daje v skladu s temi sporazumi.

2. Brez vpliva na člen 11 ti sporazumi ne posegajo v določbe Skupnosti, ki med pristojnimi službami Komisije in carinskimi organi držav članic urejajo sporočanje kakršnih koli informacij o carinskih zadevah, ki bi lahko bile v interesu Skupnosti.

PRILOGA 8

o varstvu intelektualne, industrijske in poslovne lastnine*Člen 1*

1. Pogodbenici potrjujeta pomen, ki ga pripisujeta obveznostim, ki izhajajo iz Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, sklenjenega med urugvajskim krogom večstranskih trgovinskih pogajanj.

Turčija se v zvezi s tem zavezuje k izvedbi Sporazuma TRIPs najpozneje v treh letih po začetku veljavnosti tega sklepa.

2. Glede obsega, ravni varstva ter uveljavljanja pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine med pogodbenicami se bodo določbe Sporazuma TRIPs za obe pogodbenici uporabljale po začetku njegove veljavnosti, kolikor v tem sklepu pravila niso določena.

Člen 2

Turčija še naprej izboljšuje učinkovito varstvo pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine, da bi zagotovila raven varstva, ki je enaka tisti v Evropski skupnosti, in sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev spoštovanja teh pravic. V ta namen se uporabljajo naslednji členi.

Člen 3

Turčija pred začetkom veljavnosti tega sklepa pristopi k naslednjim večstranskim konvencijam o pravicah intelektualne, industrijske in poslovne lastnine:

- Pariški akt (1971) Bernske konvencije za varstvo književnih in umetniških del,
- Rimsk konvencija (1961) za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij,
- Stockholmski akt (1967) Pariške konvencije o varstvu industrijske lastnine (kakor je bil spremenjen leta 1979),
- Nicejski aranžma o mednarodni klasifikaciji blaga in storitev zaradi registracije znamk (Ženevska listina, 1977, spremenjen leta 1979), in
- Pogodba o sodelovanju na področju patentov (PCT, 1970, spremenjena leta 1979 in dopolnjena leta 1984).

Člen 4

Turčija pred začetkom veljavnosti tega sklepa sprejme domačo zakonodajo na naslednjih področjih, ki je enaka zakonodaji, sprejeti v Skupnosti ali njenih državah članicah:

1. Zakonodaja o avtorski in sorodnih pravicah, ki določa:

- trajanje varstva v skladu z Direktivo Sveta 93/98/EGS (UL L 290, 24.11.1993),
- varstvo sorodnih pravic v skladu z Direktivo Sveta 92/100/EGS (UL L 346, 27.11.1992),
- pravico dajanja v najem in pravico posojanja v skladu z Direktivo Sveta 92/100/EGS (UL L 346, 27.11.1992),
- varstvo računalniških programov kot književnih del v skladu z Direktivo Sveta 91/250/EGS (UL L 122, 17.5 1991).

2. Patentna zakonodaja, ki določa zlasti:

- pravila o obveznih licencah, ki izpolnjujejo vsaj standarde TRIP,

- možnost patentiranja vseh izumov, razen farmacevtskih izdelkov ter postopkov za zdravje ljudi in živali, vendar vključno z agrokemičnimi izdelki in postopki ⁽¹⁾,
 - 20-letno veljavnost patentov od datuma vložitve.
3. Zakonodaja o blagovnih in storitvenih znamkah v skladu z Direktivo Sveta 89/104/EGS (UL L 40, 11.2.1989).
 4. Zakonodaja o industrijskem oblikovanju, ki vključuje zlasti varstvo modelov v tekstilnih izdelkih ⁽²⁾.
 5. Zaščita geografskih označb, vključno z označbami porekla v skladu z zakonodajo ES ⁽³⁾.
 6. Zakonodaja o mejnem pregonu zoper kršitve pravic intelektualne lastnine (ki vključuje vsaj blagovne znamke, avtorsko in sorodne pravice ter pravice iz modela) v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 3842/86 (UL L 357, 18.12.1986) ⁽⁴⁾.

Člen 5

Ne glede na drugo alineo člena 1(1) se za učinkovito upravljanje in uveljavljanje pravic intelektualne lastnine Turčija pred začetkom veljavnosti tega sklepa zavezuje k sprejetju vseh potrebnih ukrepov za izpolnitev svojih obveznosti iz dela III Sporazuma TRIPs.

Ne glede na drugo alineo člena 1(1) se Turčija pred začetkom veljavnosti tega sklepa zavezuje tudi k sprejetju vseh potrebnih ukrepov za izpolnitev svojih obveznosti iz oddelka 4 dela II (členov 25 in 26) Sporazuma TRIPs.

Člen 6

Turčija bo najpozneje dve leti po začetku veljavnosti tega sklepa sprejela zakonodajo ali spremenila obstoječo, da pred 1. januarjem 1999 zagotovi možnost patentiranja farmacevtskih izdelkov in postopkov.

Člen 7

Turčija najpozneje tri leta po začetku veljavnosti tega sklepa:

1. pristopi k naslednjim konvencijam o intelektualni, industrijski in poslovni lastnini, če so ES in vse njene države članice njihove pogodbenice:
 - Protokol k Madridskemu sporazumu o mednarodnem registriranju znamk (1989),
 - Budimpeštanska pogodba o mednarodnem priznanju depozita mikroorganizmov za postopek patentiranja (1977, spremenjena leta 1980), in
 - Mednarodna konvencija o varstvu novih sort rastlin (UPOV, Ženevska listina, 1991);
2. sprejme domačo zakonodajo na naslednjih področjih, da doseže usklajenost z zakonodajo v ES:
 - na področju avtorske in sorodnih pravic:
 - zakonodajo o avtorski in sorodnih pravicah, ki velja za dela, ki se oddajajo prek kabla ali satelita, v skladu z Direktivo Sveta 93/83/EGS (UL L 248, 6.10.1993),
 - varstvo baz podatkov ⁽⁵⁾,
 - na področju industrijske lastnine:
 - varstvo topografije polprevodnikov v skladu z Direktivo Sveta 87/54/EGS (UL L 24, 27.1.1987),
 - varstvo podatkov o znanju in izkušnjah ter zakonodajo o poslovnih skrivnostih v skladu z zakonodajo držav članic,
 - varstvo žlahtniteljskih pravic ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Za evidenco tudi: predlog direktive Sveta o varstvu biotehnoških izumov (UL C 44, 16.2.1993).

⁽²⁾ Za evidenco: predlog direktive Sveta o modelu Skupnosti.

⁽³⁾ Seznam zadevnih uredb bo poslala Komisija.

⁽⁴⁾ Za evidenco: predlog uredbe o spremembi zgoraj navedene uredbe (UL C 238, 29.9.1993).

⁽⁵⁾ Glej predlog direktive Sveta o pravnem varstvu baz podatkov (UL C 156, 23.6.1992).

⁽⁶⁾ Glej spremenjeni predlog uredbe Sveta (EGS) o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti (UL C 113, 23.4.1993).

Člen 8

Pridružitveni svet lahko odloči, da se členi 3 do 7 uporabljajo tudi za druge večstranske konvencije ali druga področja zakonodaje o pravicah intelektualne lastnine.

Člen 9

Skupni odbor carinske unije spremlja izvajanje in uporabo določb tega sklepa o pravicah intelektualne lastnine ter izvaja druge naloge, ki mu jih lahko dodeli Pridružitveni svet. Odbor daje priporočila Pridružitvenemu svetu, kar lahko vključuje ustanovitev pododborov za pravice intelektualne lastnine.

Člen 10

1. Pogodbenici soglašata, da za namene tega sklepa intelektualna, industrijska in poslovna lastnina vključuje zlasti avtorsko pravico, vključno z avtorstvom računalniških programov, in sorodne pravice, pravice, ki se nanašajo na patente, modele, geografske označbe, vključno z oznakami porekla, blagovne znamke in storitvene znamke, topografijo integriranih vezij in varstvo pred nelojalno konkurenco v skladu s členom 10a Pariške konvencije o varstvu industrijske lastnine in varstvu nerazkritih podatkov o znanju in izkušnjah.

2. Ta odločitev ne pomeni izčrpanja pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine, ki se v okviru tega sklepa uporabljajo v trgovinskih odnosih med pogodbenicama.

*PRILOGA 9***Seznam odborov iz člena 60**

Odbor za nomenklaturu

Odbor za carinski zakonik

Odbor za zunanjetrgovinsko statistiko

PRILOGA 10

o avtonomnih režimih in preferencialnih sporazumih iz člena 16

1. Avtonomni režimi iz člena 16 so:

- splošna shema preferencialov,
- režim za blago s poreklom iz zasedenih ozemelj,
- režim za blago s poreklom iz Ceute ali Melille,
- režim za blago s poreklom iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije ter ozemlja Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije.

2. Preferencialni sporazumi iz člena 16 so:

- evropski sporazumi z Bolgarijo, Madžarsko, Poljsko, Romunijo, Slovaško in Češko,
 - Sporazum o prosti trgovini s Ferskimi otoki,
 - pridružitvena sporazuma s Ciprom in Malto,
 - sporazumi o prosti trgovini z Estonijo, Latvijo in Litvo,
 - sporazum z Izraelom,
 - sporazumi z Alžirijo, Marokom in Tunizijo,
 - sporazumi z Egiptom, Jordanijo, Libanonom in Sirijo,
 - konvencija z državami AKP,
 - Sporazum o prosti trgovini s Švico in Lihtenštajnom,
 - Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru.
-

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Več informacij o Evropski uniji najdete na spletišču <http://europa.eu>.

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL